

Kankaanpään kaupunki

TALOUSARVIO 2025

**TALOUSSUUNNITELMA
2026 - 2027**

Kaupunginjohtaja 22.11.2024
Kaupunginhallitus 25.11.2024 ja 3.12.2024
Kaupunginvaltuusto 9.12.2024

Sisältö

A. Yleisperustelut	4
1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitys	4
1.1 Yleinen taloudellinen tilanne	4
1.2 Kuntatalouden kehitys	5
1.3 Kankaanpään kaupungin talous	6
TALOUDEEN TASAPAINOTUSOHJELMA	13
1.5 Verotulot	14
1.6 Väestö	15
1.8 Työllisyys	17
1.9 Henkilöstö	18
2. HYTE-kerroin	19
2. Strategia	21
3. Konserniohjaus ja konserniin kuuluville tytäryhtiöille ja kuntayhtymille asetettavat tavoitteet sekä konsernivalvonta	23
4. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta	27
5. Talousarvion rakenne	32
6. Sitovuus	32
7. Tilivelvolliset	33
8. Käyttösuunnitelmat ja seuranta	33
B. Käyttötalousosa	34
C. Tuloslaskelmaosa	73
D. Investointiosa	77
Kankaanpään ja Honkajoen investoinnit 2018-24	82
E. Rahoituslaskelmaosa	83
F. Liitteet	85

Esipuhe kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen 2025

Kaupungin taloudenhoito vaatii jatkuvaa tasapainottelua, kauaskatseisuutta ja rohkeutta tehdä vaikeitakin päätöksiä. Vuoden 2025 talousarvioesitys on tästä konkreettinen esimerkki. Esitykseni on alijäämäinen 1,96 miljoonaa euroa, ja myös suunnitteluvuosina talouden sopeuttamistarpeet jatkuvat. On kuitenkin tärkeää korostaa, että kaupungin talous on edelleen vakaalla pohjalla, kiitos 10,4 miljoonan euron tasepuskurin, joka antaa meille aikaa ja joustoa sopeutustoimien toteuttamiseen hallitusti.

Vuoden 2024 aikana tehty säästöohjelma on ollut yksi askel matkalla talouden tasapainoon. Yhteistoimintaneuvottelut, joissa henkilöstökulujen vähentäminen 900 000 eurolla onnistutaan saavuttamaan ilman irtisanomisia, ovat osoitus kaupungin ja henkilöstön yhteisestä sitoutumisesta vaikeidenkin haasteiden ratkaisemiseen. Henkilöstöön kohdistuvat säästötoimet, kuten toimien ja virkojen täyttämättä jättäminen sekä eläköitymisjärjestelyt ja osa-aikaistamiset, ovat välttämättömiä, mutta raskaita toteuttaa kaikkien kannalta, eikä niitä tehdä kevyin mielin eikä perustein. Henkilöstön vähennykset vaikuttavat laskevasti palvelutasoomme, siellä minne vähennykset kohdistuvat. Tiedostan, että tämä lisää kuormitusta ja työtaakkaa työyhteisöissämme, ja haluan kiittää henkilöstöä joustavuudesta ja sitkeydestä näinä taloudellisesti haastavina aikoina.

Vuoden 2025 talousarvioon sisältyvät investoinnit ovat noin 2,5 miljoonaa euroa, mikä on huomattavasti alhaisempi taso kuin edeltävinä vuosina. Tämä linjaus kuvastaa kaupungin talouden sopeuttamistarpeita ja pyrkimystä priorisoida hankkeita, jotka tukevat kaupunkilaisten arkea. Taloudellisista rajoitteista huolimatta olemme halunneet säilyttää investoinneissa painopisteen kriittisissä kohteissa, erityisesti liikenneväylien parantamisessa ja ylläpidossa.

Vaikka investointitasoa on jouduttu merkittävästi laskemaan, kaupungin lainamäärä kasvaa vuonna 2025 noin puolella miljoonalla eurolla. Tämä esitys on tehty harkiten, jotta pystymme ylläpitämään kaupungin perusrakenteita ja turvaamaan asukkaille hyvät palvelut. Samalla huolehdimme siitä, että velkaantuminen pysyy hallinnassa ja suhteessa kaupungin pitkän aikavälin taloudelliseen kantokykyyn.

Talousarvioesitykseni heijastelee nykyhetken taloudellisia realiteetteja. Taloudellinen tilanne on haastava, mutta meillä on monta tulevaisuuteen katsovaa hanketta menossa, jotka toteutuessaan tuovat taloudellista hyvää tulevina vuosina.

Tulevaisuutemme ei rakennu ainoastaan numeroista ja luvuista, vaan yhteistyöstä, tahdosta ja luottamuksesta. Kankaanpää tule pärjäämään jatkossakin, koska meillä on siihen kaikki eväät koossa.

Mika Hatanpää

Kaupunginjohtaja

A. Yleisperustelut

1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitys

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Syksyllä 2025 Suomen talous osoittaa elpymisen merkkejä aiemmasta taantumasta. Valtiovarainministeriön syyskuussa 2024 julkaiseman ennusteen mukaan bruttokansantuotteen (BKT) odotetaan kasvavan 1,7 prosenttia vuonna 2025.

Tämä kasvu johtuu pääasiassa yksityisen kulutuksen vahvistumisesta, kun inflaation hidastuminen, korkojen lasku ja tulojen kasvu parantavat kotitalouksien ostovoimaa.

Investointien odotetaan piristyvän, erityisesti rakentamisen toipuessa aiemmasta laskusta sekä energiasiirtymään ja turvallisuuteen liittyvien investointien kasvaessa. Maailmantalouden näkymät ovat pysyneet melko vakaina, ja kasvun odotetaan nopeutuvan erityisesti Suomen tärkeillä vientimarkkinoilla Euroopassa vuonna 2025. Euroopan lähialueilla esiintyvät konfliktit, kuten Venäjän hyökkäys Ukrainaan, heikentävät talousnäkyviä. Nämä tilanteet lisäävät epävarmuutta, vaikuttavat energian hintoihin ja voivat häiritä kaupankäyntiä. Lisäksi Yhdysvaltain presidentinvaalien tuloksen vaikutukset Euroopan jo ennestään hitaalle talouskehitykselle ovat osin epävarmat. Euroopassa markkinareaktiot ovat olleet vielä vaihtelevia, sillä Euroopan suhteen eri suuntaan vaikuttavia tekijöitä on paljon. Varmaa on asiantuntijoiden mukaan ainoastaan epävarmuuden lisääntyminen.

EKP:n rahapolitiikan näkymä on toistaiseksi pysynyt pääpiirteittäin ennallaan. Talletuskorko laskee Kuntarahoitukseen marraskuisen markkinakatsauksen mukaan ensi vuoden aikana noin 2 prosentin tasolle ja pitkällä aikavälillä euroalueen korkotason ennakoidaan liikkuvan hieman tätä korkeammalla. Trumpin valinnan aiheuttama epävarmuus saattaa Kuntarahoitukseen ekonomistin mukaan nopeuttaa vauhtia, jolla korkojen pohjataso saavutetaan, mutta arvio itse pohjatason korkeudesta ei ole juuri muuttunut. Euroalueen korko-odotukset voivat lähiviikoina ja -kuukausina kuitenkin vaihdella ekonomistin arvion mukaan normaalia enemmän, kun tietoa Trumpin tulevasta politiikasta vähitellen kertyy.

Euroopan väestön ikääntyminen lisää sosiaali- ja terveystalouden kysyntää ja vähentää työikäisen väestön määrää. Tämä voi johtaa työvoimapulaan, heikentää talouskasvua ja lisätä julkisen talouden paineita. Näiden uhkakuvien hallinta edellyttää Euroopan unionilta ja jäsenvaltioilta aktiivisia toimia, kuten energiapolitiikan uudistamista, ilmastonmuutoksen torjuntaa, kyberturvallisuuden vahvistamista sekä talous- ja työmarkkinapolitiikan sopeuttamista muuttuvaan toimintaympäristöön.

Suomessa talouden näkymä on syksyn aikana hieman kohentunut ja bkt-kasvu on marraskuussa kääntymässä vuositasollakin jo plussan puolelle.

Huolenaiheita riittää edelleen kotimaan taloudessa. Työttömyys on noussut arvioitua enemmän ja uhka USA:n tuontitulleista heittää varjon viennin näkymille. Lisäksi työmarkkinatilanteessa ja työ sopimusneuvotteluissa on ollut marraskuun aikana merkittävää liikehdintää, jolla voi olla vaikutuksia Suomen talouden kehitykseen. Suora vaikutus tulevilla ratkaisulla on kuntien verotuloihin sekä palkkakustannuksiin. Maaimanpolitiikan turvallisuuteen liittyvillä kysymyksillä on Suomelle myös erityistä painoarvoa .

1.2 Kuntatalouden kehitys

Valtiovarainministeriön syksyllä 2024 julkaisema Kuntatalousohjelma 2025 tarjoaa kattavan katsauksen kuntatalouden nykytilaan ja tuleviin haasteisiin. Ohjelman mukaan kuntatalouden näkymät ovat heikentyneet merkittävästi, mikä edellyttää kunnissa mittavia sopeutustoimia.

Julkisen talouden alijäämän arvioidaan kuitenkin kasvavan 3,5 prosenttiin suhteessa BKTvuonna 2025, verotulojen hitaan kasvun ja menojen nopean kasvun vuoksi. Valtiovarainministeriön syksyn 2025 taloudellisen katsauksen mukaan kuntatalouden tila on entistä haastavampi, ja sen kehityksen taustalla on useita keskeisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat talouden kestävytyteen pitkällä aikavälillä.

Kuntien menot kasvavat erityisesti ansiotason nousun ja palvelutarpeiden kasvun myötä. Lisäksi kuntien vastuulle siirtyvät työllisyyspalvelut vuonna 2025 tuovat uusia menoja ja vaativat sopeutumista muuttuvaan toimintaympäristöön.

Vaikka kuntatalouden näkymät ovat heikentyneet, valtion toimenpiteet lieventävät osin kuntien taloudellisia haasteita. Hallituksen päätös lisätä valtionosuuksia 277 miljoonalla eurolla vuodesta 2025 alkaen, osana sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkentamista, vahvistaa kuntien taloutta. Kokonaisuudessaan valtion toimien arvioidaan parantavan kuntatalouden asemaa noin 270 miljoonalla eurolla edelliseen talousarvioon verrattuna.

Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan heikkenevän vuosina 2025–2028 noin 1,9–2,1 miljardia euroa negatiiviseksi. Tämä tarkoittaa, että kuntien menot ylittävät tulot, mikä johtaa velkaantumisen kasvuun. Kuntatalouden lainakannan arvioidaan nousevan vuoden 2023 19,9 miljardista eurosta 28,0 miljardiin euroon vuonna 2028.

Vuonna 2025 kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 4,2 prosenttia vuodesta 2024. Verotulojen kasvun odotetaan olevan kohtalaista koko tarkastelujaksolla vuoteen 2028 saakka. Tästä huolimatta kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapainon arvioidaan syvenevän lähivuosina erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena.

Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino edellyttää kunnilta sopeutustoimia. Kuntien on tarkasteltava kriittisesti palvelurakenteitaan, tehostettava toimintaansa ja harkittava investointien priorisointia. Lisäksi kuntien veloitteita vähennetään tai kuntien maksutuloja lisätään siten, että julkinen talous vahvistuu 100 miljoonaa euroa vuodesta 2025 lähtien.

Kuntatalousohjelma 2025 korostaa kuntatalouden haasteita ja sopeutustarpeita. Kuntien on varauduttava talouden tasapainottamiseen ja velkaantumisen hillitsemiseen tulevina vuosina. Ohjelma tarjoaa kunnille tietoa ja työkaluja talouden suunnitteluun ja päätöksentekoon.

Vuonna 2023 kuntakonsernien taloudellinen tilanne heikkeni edelleen edellisvuoteen verrattuna.

Kuntakonsernien yhteenlaskettu tilikauden tulos laski 1,63 miljardista eurosta (2022) 1,2 miljardiin euroon (2023). Negatiivisen tuloksen raportoineiden kuntakonsernien määrä kasvoi 99 (2022) 120:een (2023).

Kertyneet ylijäämät supistuivat 17,7 miljardista eurosta (2022) 16,5 miljardiin euroon (2023). Alijäämäisiä kuntakonserneja oli 30, joista valtaosa oli alle 10 000 asukkaan kuntia

Yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 6,36 miljardista eurosta (2022) 5,8 miljardiin euroon (2023). Negatiivisen vuosikatteen kuntakonsernien määrä kasvoi kahdeksasta (2022) kahteentoista (2023). Nettoinvestoinnit kasvoivat 6,93 miljardista eurosta (2022) 7,1 miljardiin euroon (2023). Investointien kasvu rahoitettiin pääosin velkarahoituksella.

Kuntakonsernien lainakanta kasvoi 43,5 miljardista eurosta (2022) 45 miljardiin euroon (2023), mikä on 8 200 euroa asukasta kohden. Suhteellinen velkaantuneisuus nousi 82 prosentista (2022) 85 prosenttiin (2023). Omavaraisuusaste laski 41 prosentista (2022) 39 prosenttiin (2023).

Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin -1,5 miljardia euroa (2023), mikä heikentää kuntakonsernien maksuvalmiutta. Positiivisen rahavirran kuntakonsernien määrä laski 176 (2022) 160:een (2023).

Kuntien vuosikate heikkeni 622 eurosta asukasta kohden (2022) 580 euroon (2023). Tilikauden tulos oli positiivinen, mutta se laski 1,16 miljardista eurosta (2022) 900 miljoonaan euroon (2023). Alijäämäisten kuntien määrä kasvoi 18:sta (2022) 25:een (2023).

Pienet ja väestöään menettävät kunnat kärsivät taloudellisesti eniten. Suurimmat kuntaryhmät pärjäsivät suh-

teellisesti paremmin, mutta myös niiden taloudellinen tilanne heikkeni. Kuntakonserni- ja kuntien taloudellinen tilanne heikkeni vuonna 2023, mikä näkyy erityisesti pienissä kunnissa. Kasvava velkaantuminen ja heikentyneet rahavirrat korostavat tarvetta rakenteellisille uudistuksille ja toimintojen tehostamiselle.

Pitkän aikavälin taloudellinen kestävyys edellyttää investointien ja toimintakulujen tarkempaa hallintaa.

Kuntatalouden heikentyvät näkymät korostavat tarvetta rakenteellisiin uudistuksiin, jotka voivat vähentää kustannuspaineita ja lisätä tulojen ennustettavuutta. Väestörakenteen muutosten vuoksi kuntien rooli palveluiden järjestäjänä ja talouden tasapainottajana tulee pysymään vaativana tulevina vuosina.

Yhteenvedona katsaus korostaa, että kuntatalouden kehitys riippuu vahvasti sekä kuntien omista toimenpiteistä että valtion tukitoimien jatkuvuudesta. Vaikka valtion lisäresurssit auttavat lievittämään akuutteja haasteita, pitkän aikavälin tasapaino edellyttää merkittäviä rakenteellisia muutoksia.

(Lähde: Valtiovarainministeriö: Kuntatalousohjelma vuodelle 2025 ja talouden katsaus syyskuu 2024, syyskuu 2024, Kuntaliitto, Valtiokonttori)

1.3 Kankaanpään kaupungin talous

Kankaanpään 2023 tilinpäätös

Valtuusto hyväksyi 19.12.2022 vuoden 2023 talousarvion. Alkuperäinen talousarvio oli noin 2,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Sivistyslautakunta esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että tulosalueelle kasvatus ja opetus myönnettäisiin 500 000 euron lisämääräraha, joka hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa.

Valtionosuuksien ja veromenetyksen korvauksien valtionosuussarviota korotettiin tilikauden aikana 720 000 euroa. Lisäksi joulukuussa tehtiin sisäisestä laskutuksen toimintatavan muutoksesta johtuva 180 000 euron määrärahan siirto talouspalveluista vesilaitokseen. Siirrolla ei ollut vaikutusta kaupungin ulkoiseen tulokseen.

Yhteensä talousarviomuutosten jälkeen tilikauden tulos oli 2,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Nettoinvestoinnit olivat alkuperäisessä talousarviossa 6,155 miljoonaa euroa ja muutetussa talousarviossa 6,34 miljoonaa euroa. Merkittävimmät muutokset olivat Tapalan peruspalvelukeskuksen investoinnin keskeytyksestä aiheutunut -0,68 miljoonan euron vähennys ja Hämeenkaan vedenottamon 0,55 miljoonan euron lisäys.

Kaupungin tilikauden 2023 tulos oli 4,877 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoteen 2022 verrattuna (3,301 milj. euroa) tulos parani noin 1,58 miljoonaa euroa.

Toimintakatteen toteuma 31,17 miljoonaa euroa oli 0,2 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi.

Verotulot ja valtionosuudet eivät olleet vertailukelpoisia aiempaan vuoteen verrattuna, koska niistä siirtyi merkittävä osa hyvinvointialueuudistuksessa valtiolle. Verotuloissa tilitettiin nk. uudistuksen verohäntää, mistä johtuen ne olivat lähes 0,9 miljoonaa euroa talousarviota paremmat. Valtionosuudet ylittyivät 0,2 miljoonaa euroa talousarvioon verrattuna.

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä toivat kaupungille 0,62 milj. euroa tuottoja, mikä oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuotena (0,72 milj. euroa). Toisaalta korkeasta korkojen suojauksesta johtuen muutos oli melko pieni.

Vuosikate toteutui 9,35 milj. euroa, mikä selvästi kattoi poistot 4,486 miljoonaa euroa. Tilikauden tulokseksi muodostui + 4,86 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 4,877 milj. euroa.

Tilikauden alussa kertynyttä ylijäämää oli yhteensä 5,57 miljoonaa euroa ja kertynyttä ylijäämää on tilikauden lopussa 10,45 miljoonaa euroa.

Investointimenot olivat yhteensä 3,9 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit olivat yhteensä 3,8 milj. euroa, joka on selvästi yli poistojen määrän.

Lainakanta väheni 4,3 miljoonaa euroa ja vuodenvaihteen lainakanta oli 55,1 milj. euroa.

Kankaanpään 2024 talousarvio

Kaupunginvaltuusto on 18.12.2023 § 85 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallituksen 8.1.2024 käyttösunnitelmia koskevan päätöksen mukaisesti kaupunginhallitukselle ja valtuustolle toimitetaan neljännesvuosittain kaupungin talouden tilanteen yksityiskohtaisempi seuranta, jota täydentää talouden kuukausiraportointi hallitukselle.

Tilikauden alijäämä oli syyskuun lopussa 1,1 miljoonaa euroa. Koko vuoden talousarvion alijäämäksi on arvioitu 2,0 miljoonaa euroa, kun huomioidaan sivistyslautakunnan ehdotuksen mukainen talousarviomuutos, jonka valtuusto hyväksyi marraskuun kokouksessaan.

Ulkoiset toimintakate on syyskuun lopussa 2,1 miljoonaa euroa edellistä vuotta huonompi. Toimintakatteen muutoksesta noin miljoona euroa selittää kuntaliitosavutusten poistuminen, mutta ulkoiset toimintakulut ovat nousseet noin 1,6 miljoonaa euroa. Tästä noin 0,5 miljoonaa euroa on henkilöstökulujen nousua. Talousarviossa 2024 koko vuodelle on varauduttu vajaan 1,5 miljoonan euron (noin 5 %) henkilöstökulujen nousuun vuoden 2023 toteumaan verrattuna.

Ulkoiset palvelujen ostot ovat noin 0,6 miljoonaa euroa edellistä vuotta suu-remmat. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvu on noin 167 000 euroa.

Vuoden 2023 alussa maksettiin pääosa nk. verohännistä, joten erityisesti tammi- ja helmikuun toteumat ovat edellistä vuotta merkittävästi pienemmät. Verotulot ovat kesäkuun lopussa 3,3 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienemmät. Kuntaliiton toukokuisen veroarvion mukaan Kankaanpään verotulot tulisivat olemaan noin 28,7 miljoonaa euroa. Talousarviossa on ennakoitu 28,1 miljoonan euron verotuloja.

Koko vuoden verotulototeumaan vaikuttavat myös edellisten vuosien oikaisut. Ne tulevat olemaan positiivisia tuloverojen osalta ja ne tulevat olemaan negatiivisia kiinteistöverojen osalta. Kiinteistöverojen aikaisempien vuosien oikaisut näkyvät syyskuun tuloslaskelmassa ja kiinteistöverojen ennakoidaan jäävän talousarviosta arviolta reilu 300 000 euroa. Yhteisövero on toteutumassa talousarvion mukaisena. Kuntaverojen ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 600 000 eurolla, jolloin talousarviota ei ole muutettu verotulojen osalta, vaan niiden arvioidaan kokonaisuutena olevan talousarvion mukaisia.

Valtionosuuksien taso putosi merkittävästi vuodelle 2024. Tässä vaiheessa vuotta ne ovat 0,7 miljoonaa euroa aiempaa pienemmät. Kokonaisuutena niiden ennakoidaan jäävän yli 1,6 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasosta.

Kaupungin talous on syyskuussa toteutunut 6,16 miljoonaa euroa edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa heikompana. Vuosien ja kuukausien välisessä vertailussa on huomioitavaa, että vuoden 2023 tammi-maaliskuun toteuma oli kertaeristä johtuen täysin poikkeuksellinen.

Vuoden 2023 syyskuun ylijäämä 5,0 miljoonaa oli lähes samalla tasolla koko vuoden ylijäämän kanssa. Koska valtionosuuksien taso on tänä vuonna vuotta 2023 pienempi ja palkankorotuksien vaikutus kohdistuu loppuvuoteen, ennakoidaan viimeisen vuosineljänneksen toteuman olevan alijäämäinen.

Sivistyslautakunnan toimintakate on syyskuun loppuun mennessä 1 324 024 euroa suurempi kuin vuonna 2023, sen merkittävä nousu johtuu useasta eri tekijästä: Toimintatuottojen osalta toteuma on 498 544 euroa pienempi kuin 2023, merkittävimpana valtionavustusten määrän väheneminen. Toimintakulujen osalta toteuma on 825 479 euroa suurempi kuin 2023. Toimintakulujen toteutumassa näkyy erityisesti palveluiden hintojen nousu niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissa sekä vuokrien kohoaminen. Vaihtuvina kuluina kotikuntakorvausmenojen osuudet vaihtelevat vuosittain kuten palveluseteli-kulutkin. Henkilöstökulujen nousuun vuoteen 2023 verrattuna ovat vaikuttaneet tehdyt työmarkkinaratkaisut sekä valmistavan ja suomi toisena kielenä opetuksen kulut.

Sivistyslautakunnan vuoden 2024 talousarvioon vaikuttavat syksyn aikana kuitenkin valmistavan opetuksen ja määräraikaisten tehtävien väheneminen/vähentäminen, sekä hankintojen pienentäminen.

Näistä toimenpiteistä huolimatta voidaan arvioida, että tulosalueen kasvatus ja opetus käyttötalouden talousarvioon varatut määrärahat tulevat ylittymään noin miljoonalla eurolla. Sivistyslautakunta merkitsi kokouksessaan 15.10.2024 § 101 toteutumisraportin tammi-syyskuu 2024 tiedoksi ja esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle 1 M€ lisämäärärahaa kasvatuksen ja opetuksen tulosalueelle, mikä hyväksyttiin valtuustossa marraskuun kokouksessa.

Positiivisena muutoksena on kaupungin väkiluku, joka on kasvanut syyskuun loppuun mennessä 82 henkilöllä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun lopussa 10,1 % eli hieman vähemmän kuin vuoden vaihteessa (11,0 %). Työttömyysaste oli kuitenkin korkeampi kuin vuotta aiemmin (8,8 %)

TE-palvelut vuoden 2025 vaikutukset

TE-palvelujen uudistus siirtää julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuun valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen. Tämä muutos tuo mukanaan merkittäviä vaikutuksia kuntien toimintaan ja talouteen.

Kunnat tai kuntien muodostamat yhteistoiminta-alueet, eli työllisyysalueet, vastaavat jatkossa TE-palveluiden järjestämisestä. Suomeen muodostetaan yhteensä 45 työllisyysaluetta, jotka suunnitellaan paikallisten työmarkkinoiden ja väestöpohjan perusteella.

Satakunnan työllisyysalue, johon kuuluvat Harjavalta, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kokemäki, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Siikainen ja Ulvila. Porin kaupunki toimii tämän alueen vastuukuntana

Uudistuksen myötä kunnille luodaan rahoitusmalli, joka tavoitteena kannustaa kehittämään toimintaa työllisyyttä edistäväksi. Tavoitteena on saavuttaa 7 000–10 000 lisätyöllistä. Kuntien vastuuta työttömyysturvan rahoituksesta laajennetaan, ja tämä kompensoidaan erillisellä valtionosuuden lisäyksellä, joka vastaa kunnille siirtyvän rahoitusvastuun kustannusta vuoden 2023 toteuman mukaisesti. Muutoksen rahoitukseen liittyy kaupungin näkökulmasta merkittävä riski kustannusten kasvusta, jota valtio ei täysimääräisesti kompensoi.

TE-toimistojen henkilöstö siirtyy kuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että henkilöstö siirtyy pääsääntöisesti voimassa olevilla tehtäväkuvilla ja palvelussuhteen ehtoilla.

Uudistus edellyttää tiivistä yhteistyötä kuntien, hyvinvointialueiden ja muiden sidosryhmien välillä. Palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja kielellisten oikeuksien toteutuminen pyritään turvaamaan kaikissa kunnissa.

Kunnille siirtyvä vastuu tuo mukanaan haasteita, kuten palveluiden järjestämisen tehokkuuden varmistamisen ja taloudellisten resurssien riittävyyden. Toisaalta uudistus tarjoaa mahdollisuuden kehittää paikallisia työllisyyspalveluita paremmin alueen tarpeisiin sopiviksi ja integroida ne osaksi

TE-palvelut 2024 -uudistus muuttaa merkittävästi kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjinä, tuoden mukanaan sekä haasteita että mahdollisuuksia paikallisen elinvoiman ja työllisyyden edistämisessä.

Maahanmuuton vaikutukset

Tilastokeskuksen tietojen mukaan Kankaanpäässä asui vuoden 2023 lopussa 644 ulkomaalaistaustaista asukasta, tämä on 5,2% kaupungin asukkaista. Heistä 538 (4,3%) oli ulkomaan kansalaisia. Kankaanpäässä asuu maahanmuuttajia ainakin 15 eri kansalaisuudesta muualta Euroopasta, Afrikasta, Aasiasta ja Amerikasta.

-Eniten maahanmuuttajia on tullut Ukrainasta, Virosta, Puolasta, Romaniasta ja Turkista.

-Maahanmuuttajia on tullut Kankaanpäähän esimerkiksi työn, perhesiteiden, opiskelun, pakolaisuuden tai Ukrainan sodan myötä.

-Maahanmuutto kuntaan on lisääntynyt Ukrainan sodan myötä.

-Tilapäisen suojelun statuksella olevilla on mahdollisuus hakea Suomesta kotikuntaa vuoden Suomessa asumisen jälkeen. 31.10.2024 mennessä 165 Ukrainan kansalaista on saanut kotikunnan Kankaanpäästä. 1.2.2023-31.10.2024 välisenä aikana kotikunnan saaneita ukrainalaisia on 224.

-Maahanmuuttoa voidaan pitää merkittävä tekijänä alenevien asukaslukujen hillitsemisessä.

-Kunnilla on lakisääteisiä tehtäviä kotoutumisen edistämiseksi. Uusi kotoutumislaki tulee voimaan 1.1.2025, sen myötä kunnilla on kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä.

-Kankaanpäässä toimii International house (IH), maahanmuuttajien neuvontapiste, josta on saatavilla myös kaupungin kotoutumishjaajien ohjaus- ja neuvontapalvelut. IH:n palveluja ja verkostoja kehitetään kaksivuotisella Leader-hankkeella.

Muut toimintaympäristön muutokset ja suunnittelukauden merkittävät kaavoitukselliset hankkeet ja maankäytön tavoitteet

Suunnittelukauden 2024-2025 vaikutuksiltaan merkittävimmät etenevät yleiskaavoituksen hankkeet ovat puhtaan energiasiiirtymän hankkeita, joista valtaosa sijoittuu Kankaanpään Honkajoen kylän tuntumiin. Paholammin ja Haukkasalon tuulivoimapuistojen osayleiskaavaprosessissa ollaan jo loppusuoralla, kun kumpikin kaavoista on saanut kaupunginvaltuuston hyväksynnän. Tulevan kauden uutena merkittävänä energiasiiirtymän hankkeena jatketaan Pahkakeitaan ja Lammasviidankeitaan aurinkovoimapuiston osayleiskaavan valmistelua Honkajoen ympäristössä. Honkajoella jatketaan näiden lisäksi Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston kehittämistä yhteistyössä paikallisten yrittäjien kanssa tunnistamalla olemassa olevia ja tulevia maankäytön tarpeita ja kehityskohtia, joilla vahvistetaan alueen valtakunnallista houkuttelevuutta ja tunnettavuutta.

Näiden hankkeiden toteumisella ja mahdollisella kiinteistöverotuotolla on merkittävä vaikutus kaupungin elinvoimaan. Merkityksellistä on näiden hankkeiden kiinteistöverotuottojen kohdistuminen kaupungille myös tulevassa valtionosuusuudistuksessa. Tämän varmistaminen on yksi kaupungin merkittävimmistä edunvavontatehtävistä.

Kaupungin suunnittelussa jatketaan alueiden kehittämistä kohti kaupungin strategisia päämääriä ja tavoitteita. Asemakaavoituksen keinoin on mahdollista tukea monipuolisen elinkeinorakenteen ja elinvoimaisen yrityskannan toiminnan edellytyksiä. Maankäytön suunnittelutyössä tavoitteena on lisätä Kankaanpään tunnettavuutta rohkean kokeilukulttuurin taidekaupunkina ja monipuolisena luontomatkailun kohteena. Mukava arki syntyy toimivasta ja hyvinvointia edistävästä elinympäristöstä, jota ylläpidetään sekä kehitetään pitkäjänteisellä työllä.

Elinvoimaisessa ihmisten kaupungissa myönteinen yhteisöllisyys syntyy vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa, joita osallistetaan eri keinoin kaupungin kehittämiseen. Kestävässä ja ketterässä kaupungissa toteutetaan maankäytön suunnittelua resurssiviisaasti, asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti ennakkoluulottomasti uusia ideoita ja toimintatapoja kokeillen.

Kirkkokallion teollisuuspuistoalueen kehittäminen on kaupungille strateginen kilpailukykytekijä kiertotalouden ja resurssiviisauden yritystoimintaympäristössä, jonka tavoitteena on synnyttää kilpailuetua suhteessa muihin alueisiin.

Puolustusektorilla tapahtuvan NATO/DCA -yhteistyön odotetaan vähitellen johtavan lisääntyvään kysyntään myös elinkeinoelämään ja laajemminkin elinvoimaan kytkeytymen. Kaupungin tavoitteena on eri sektoreilla tukea tätä kehitystä.

Esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuki uudistuvat 1.8.2025, mikäli hallituksen esitys (HE114/2024) hyväksytään suunnitellun aikataulun mukaisesti vuoden 2024 aikana. Myös Kankaanpään kaupungin lukiokoulutuksen rahoitusasema muuttuu merkittävästi, mikäli hallituksen esitys (HE159/2024) lukiolain ja siihen liittyvien lakien uudistamisesta hyväksytään aikataulun mukaisesti vuoden 2024 aikana. Näitä vaikutuksia on arvioitu riskienhallinnan osiossa.

Mela yhdistää Kankaanpään ja Sastamalan lomitussyksiköt vuoden 2025 alussa. Sastamalan kaupunki vastaa maatalouslomituspalveluiden järjestämisestä nykyisten Kankaanpään ja Sastamalan lomitussyksiköiden alueella ensi vuodesta lähtien. Yhdistyminen on osa vuonna 2022 käynnistynyttä lomituksen paikallisyksikkörakenteen kokonaisuudistusta. Paikallisyksiköiden yhdistymisen taustalla on kotieläintilojen määrän väheneminen noin 5-7 prosentilla vuosittain. Mela pyrkii turvaamaan lomituspalvelujen sujuvan järjestämisen muodostamalla riittävän suuria lomitussyksiköitä. Lomitusalueiden yhdistyessä Kankaanpään kaupungin lomatoimen koko henkilöstö siirtyy Sastamalan kaupungin palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä.

Kankaanpään kaupungin vuosittaiset tulokset ovat painumassa merkittävästi alijäämäiseksi. Kaupungilla on kumulatiivista ylijäämää vuoden 2024 lopussa arviolta 8-9 miljoonaa euroa. Ylijäämä tulee merkittävästi pieneen määrään suunnitelmakauden aikana. Taloussuunnitelma vuosien lopussa kumulatiivista ylijäämää tulee olemaan vajaa neljä miljoonaa euroa.

Yli- ja alijäämän kehittymiseen vaikuttaa verotulojen kautta merkittävästi yleisen talouden kehitys ja väestökehitys. Lisäksi kehitykseen vaikuttavat TE-uudistus ja hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen valtionosuuksien kehittyminen sekä tulevat palkkaratkaisut. Vuosille 2025-27 liittyy muutoksineen siten paljon epävarmuutta.

Taloussuunnittelukauden alkupuolen aikana tulee yhtöittää sote-kiinteistöt. Tällä on merkittävä merkitys kaupungin talouteen toteuttamisen muutostavasta riippumatta. Lähtökohtaisesti yhtöittämisellä on taloutta heikentävä vaikutus. Yhtiöittämisen vaikutuksia on tuotu Rakennetun ympäristön taloussuunnitelma vuodelle 2026, mutta laskelmaan liittyy merkittävää epävarmuutta.

Investointeihin liittyy painetta kaupungin toiminnan käytössä oleviin kiinteistöihin, teihin ja vesihuoltoon. Lisäksi pesäpallokenttään liittyy Pesäpalloliiton määrittämiä olosuhdevaatimuksia, mikäli Kankaanpään Maila nousisi Superpesikseen.

Ympäristöasiat

Ympäristöpalveluihin kuuluvat ympäristöterveydenhuolto (terveysvalvonta ja eläinlääkintä) ja ympäristönsuojelu. Toimialojen viranomaisena toimii Kankaanpään Ympäristö- ja terveyslautakunta.

Ympäristönsuojelu on ympäristön tilan parantamista ja pilaantumisen ehkäisemistä. Ympäristönsuojeluun kuuluvat mm. vesiensuojelu, maaperän- ja pohjavedensuojelu, meluntorjunta ja jätehuollon toimivuuden sekä roskaamisen valvonta. Terveysvalvonta huolehtii elintarvike-, talousvesi- ja uimavesivalvonnasta sekä mm. tupakkalain mukaisesta valvonnasta. Eläinlääkintä huolehtii eläinten terveyden- ja sairaanhoidosta, eläintaudeista ja eläinsojelusta sekä elintarvikkeiden alkutuotannon turvallisuudesta.

Vesihuolto:

Vesihuoltolaitos toimittaa vettä Kankaanpään ja Honkajoen alueelle sekä vettä myydään muille kunnille. Vesihuoltolaitos puhdistaa Kankaanpään ja Honkajoen alueen jätevedet ympäristölupaehtojen mukaisesti.

Vesihuoltolaitoksen häiriötilanteisiin varautuminen on osa kaupungin varautumista. Suunnitelmia päivitetään säännöllisesti.

Vesihuoltoon on tehty vuosien 2022–2024 aikana merkittäviä toimintaa parantavia investointeja.

Jätehuolto:

Kaupungin 100 %:sti omistaman Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy:n tehtävänä on vastata Kankaanpään kaupungin vastuulle jätelain perusteella kuuluvista jätehuoltopalveluista, niiltä osin, kun hoitaminen ei edellytä julkisen vallan käyttöä. Kankaanpään kaupungin jätehuoltoviranomainen on tekninen lautakunta.

Kooninkeitaan jäteaseman ja Kankaanpään kierrätyskeskuksen toiminnassa noudatetaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston myöntämien toistaiseksi voimassa olevien ympäristölupien ehtoja, joiden noudattamisesta yhtiö vastaa. Kooninkeitaan kaatopaikka-alueiden vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin sekä käytöstä poistetun kaatopaikan kaasuntuottoa ja laatua tarkkaillaan ympäristöluvan valvontaviranomaisen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Kaatopaikkavedet on johdettu kaupungin jätevedenpuhdistamolle.

Kaupungilla on jätehuoltomääräykset, jossa on esitetty paikallisia määräyksiä mm. koskien järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuulumista ja kiinteistöjen jätteiden lajitteluvollisuuksista

Vuoden 2024 aikana on aloitettu vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöillä pakkausjätteen kiinteistöittäinen erilliskeräys sekä biojätteen keräys.

Ilmastotyö

Kankaanpään kaupungilla on kaupunginvaltuuston hyväksymä Ilmasto-ohjelma 2017–2025, jossa on asetettu tavoitteet kaupungin ilmastotyölle. Ohjelman toteumasta raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle. Kaupungin ilmastotyötä koordinoi monialainen, viranhaltijoista ja luottamushenkilöistä koostuva ilmastotyöryhmä.

Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toteuttaminen on tärkeä osa Kankaanpään kaupungin ilmasto-ohjelman tavoitteita ja toimeenpanoa. Kankaanpään kaupunki on liittynyt

21.12.2016 kunta-alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2017–2025. Kankaanpään kaupungin tavoitteena on vähintään 7,5 prosentin ohjeellinen energiansäästö sopimuskaudella 2017–2025.

Kaupunkikonsernista Kankaanpään Asunnonhankinta Oy kuuluu kaupungin kanssa samaan sopimukseen. Myös Vatajankoski Oy on liittynyt Elinkeinoelämän energia-alan energiatehokkuussopimukseen Energiantuotannon ja Energiapalveluiden osalta. Liittynyt raportoi vuosittain edellisen vuoden energiankäytöstä, energiansäästötoimenpiteistä ja niiden säästövaikutuksista energiatehokkuustoiminnan seurantajärjestelmään (Motiva Oy).

Energiatehokkuustoimenpiteistä ja energiankulutuksen toteumasta raportoidaan Motivalle vuosittain huhtikuun loppuun mennessä.

Lisäksi kaupunki on osana ilmastotyötä osallistunut alueellisiin ja valtakunnallisiin ilmastohankkeisiin, joissa tavoitellaan hiilineutraalisuutta.

Osana kaupungin ilmasto-ohjelmaa ja LH Global Geoparkin kanssa tehtävää yhteistyötä Kankaanpään perusopetuksen opetussuunnitelmaan on vuodesta 2022 alkaen sisällytynyt ympäristökasvatussuunnitelma. Sen tavoitteena on lisätä ulko-opetuksen määrää sekä lasten ja nuorten tiedollista ja taidollista ympäristöosaamista. Ympäristökasvatussuunnitelman toimeenpanon tueksi on saatu ilmasto- ja kestävyyskasvatukseen tarkoitettua valtion erityisavustusta vuosina 2022–2024. Ympäristökasvatuksen kehittämisen ja toimeenpanon tueksi tavoitellaan uutta hankerahoitusta vuosille 2025–2026.

Ympäristöosaaminen on lukiossa yksi laaja-alaisen osaamisen alueista, jotka läpäisevät kaikkien oppiaineiden opetuksen. Vuodelle 2025 Yhteislyseoon on suunnitteilla ympäristötaitteen opintojakso yhteistyössä SAMK Taide-

koulun kanssa. Honkajoen lukiossa jatketaan aiemmin kestävästi lukiossa -hankkeessa pilotoitujen opintojaksojen toteutusta (esim. kalojen mikromuovitutkimus ja käytännön ympäristötoimet kuten korvaavien elinympäristöjen rakentaminen). Korvaavia elinympäristöjä ja monimuotoisuutta tukevia niitty- ja ketoalueita on jo aiemmin rakennettu Honkajoen lukiolaisten sekä yhtenäiskoulun oppilaiden toimesta mm. Honkajoen keskustan alueelle sekä Pesämäen moottoriurheiluradan penkereille ja toimet molemmilla alueilla jatkuvat edelleen. Toteuttamisen tueksi on saatu monivuotinen avustus Metsä Groupin luonto-ohjelmasta.

Honkajoen yhteiskoulun ja lukion vanhoihin tiloihin Maaseudun kehittämisrahaston tuella rakennetun GEO-oppimiskeskuksen kehittämistä jatketaan Satakunnan ammattikorkeakoulun koordinoimassa Pohjois-Satakunta vihreän siirtymän aalloilla –hankkeessa, jossa keskus laajenee GEO-oppimisympäristöksi. GEO-oppimisympäristö yhdistää lähialueen LH Global Geoparkin luontoarvot sekä kiertotalouden ja mahdollistaa ympäristön tutkimuksen konkreettisesti ja digitaalisesti.

Muut ympäristötekijät:

Isoimmista peruskorjauskohteista teetetään haitta-aine- ja kuntokartoitukset. Haitta-ainekartoitus tehdään tarvittaessa myös kaikista muista saneerauskohteista sekä purkukohteista. Työmaiden haitallisia ympäristövaikutuksia minimoidaan esimerkiksi suorittamalla purkutyöt lajittelevana purkuna, kierrättämällä materiaaleja ja ottamalla tuotteita valittaessa huomioon niiden käyttöikä, korjattavuus ja ympäristörasitus.

Kaupungin rakennusten energialähteinä lisätty kaukolämmön lisäksi uusiutuvan energian käyttöä kuten hukkalämmön hyödyntämistä ja aurinkosähköä.

Ilmastonmuutoksen seurauksena sään ääri-ilmiöt kuten rankkasateet ja toisaalta kuivat kaudet sekä nopeat säänvaihtelut ovat lisääntyneet ja niiden on arvioitu edelleen lisääntyvän. Vaihtelevat sääolosuhteet vaikeuttavat kustannusten ennakkointia ja lisäävät etenkin liikenneväylien kunnossapidon tarvetta ja kustannuksia. Rankkasateet aiheuttavat haasteita hulevesien hallintaan keskusta-alueella etenkin vanhalla katuverkostolla, missä ei ole hulevesiviemärintä tai alueilla, joissa hulevesiputkistojen mitoitus on riittämätön. Hulevesien hallintaan kuten hulevesiverkostojen mitoitukseen, veden poistumisreitteihin tulvimistilanteissa, ojastojen kuntoon sekä hulevesien imeyttämiseen ja läpäiseviin pinnoitteisiin on kiinnitetty viime vuosina enenevässä määrin huomiota.

Ilman laatu

Ilmanlaatua ei ole mitattu, mutta sitä voidaan pitää hyvänä, eikä merkittävää saastuneisuutta ole havaittu. Ilman laadun osalta ongelmana on koettu lähinnä katujen pölyäminen, mikä on runsainta keväisin ennen kuin kadut on puhdistettu. Katupölyn esiintymistä on pyritty ehkäisemään mahdollisimman aikaisella katujen puhdistusharjauksella ja asianmukaisilla puhdistusmenetelmillä.

Liikennemelu

Liikennemelua esiintyy pääliikenneväylien valtatie 23 ja kantatie 44 varrella, meluvyöhykkeet on merkitty osayleiskaavakarttaan. Rakenteellisia meluntorjunta toimenpiteitä ei ole tehty. Kantatie 44 liikennemelua on pyritty vähentämään 60 km/h nopeusrajoituksella (välillä Asemakatu ja Tapalankatu). Kaavamääräyksissä melu on tarvittaessa huomioitu.

Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus

Kankaanpään kaupunki ja entinen Honkajoen kunta ovat olleet edelläkävijöitä puhtaan energiasiirtymän tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden edistämiseksi. Honkajoelle laadittiin vuonna 2011 Kirkkokallion tuulivoimaosayleiskaava, joka oli Suomessa yksi ensimmäisistä lajissaan. Osayleiskaavan mukaiset tuulivoimalat rakentuivat alueelle vuonna 2013. Kirkkokallion tuulivoimapuisto koostuu yhdeksästä tuulivoimalasta ja tuulipuiston kokonaisteho on 21,6 megawattia. Myös vanhan Kankaanpään puolelle laadittiin vuonna 2013 Kooninkallion tuulivoimaosayleiskaava, jonka tuulivoimalat rakentuivat alueelle vuonna 2016. Kooninkallion tuulivoimapuisto koostuu niin ikään yhdeksästä tuulivoimalasta ja puiston kokonaisteho on 27 megawattia.

Tällä hetkellä kaupungissa on vireillä kolme tuulivoimahanketta: Marjakeidas, Paholammi ja Haukkasalo, jotka kaikki sijoittuvat Honkajoen kylän tuntumaan. Kaksi jälkimmäistä kaavahanketta on edennyt hyväksymisvaiheeseen asti. Hankkeille on suoritettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyt, minkä tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja kuvata hankkeiden merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset. Vaikutusten arviointeja hyödynnetään hankkeiden osayleiskaavatyössä ja päätöksenteossa.

Marjakeitaalle suunnitellaan enintään 24 tuulivoimalan tuulipuistoa, jonka kokonaisteho on arviolta noin 120-240 megawattia riippuen voimaloiden tehosta ja lukumäärästä. Paholammin alueelle suunnitellaan enintään kuuden tuulivoimalan tuulipuistoa, jonka kokonaisteho olisi arviolta noin 18 - 60 megawattia. Haukkasaloon alueelle suunnitellaan puolestaan enintään 16 tuulivoimalan tuulipuistoa, jonka kokonaisteho olisi arviolta noin 108–180 MW. Marjakeitaan ja Paholammin hankkeissa hankevastaavana toimii Neoen Renewables Finland Oy ja Haukkasaloon hankkeessa Pohjan Voima Oy.

Uusimpana energiatuotannon osayleiskaavahankkeena Forus Oy suunnittelee aurinkovoimapuistoa entisen Honkajoen kunnan alueelle Kankaanpään kaupungin pohjoisosaan. Pahkakeitaan ja Lammasviidankeitaan osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena osayleiskaavana maankäyttö- ja rakennuslain 44 §:n mukaan niin, että aurinkovoimapuistoille voidaan myöntää rakennusluvat yleiskaavan perusteella. Osayleiskaavan pinta-ala-ksi muodostuu yhteensä noin 2950 ha. Hanke on tuotu vireille kaavoituskatsauksessa 2024.

Lisäksi Kankaanpään alueella on käynnissä muita yksityisiä aurinkovoimalahankkeita, jotka sijoittuvat pääosin vanhoille turvetuotantoalueille. Lakkikeitaan alueelle on tulossa useampi erillinen aurinkovoimala, joiden aluevaraukset ovat 47 ha ja 130 ha väliltä. Kankaanpään Tampionkeitaan alueelle tulevan aurinkovoimalan aluevaraus on noin 66 ha ja maksimiteho 60 MWp. Osalle aurinkovoimalahankkeista on jo myönnetty rakennusluvat.

TALouden TASAPAINOTUSOHJELMA

Kuntalain 110 §:n mukaisesti kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kankaanpään kaupungin tilinpäätös 2023 on 4,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kertynyttä ylijäämää on taseessa 10,4 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelmakaudella 2024-26 talous on kääntynyt merkittävästi alijäämäiseksi. Vuosien 2024-26 aikana alijäämää arvioitiin talousarviossa 2024 kerääntyvän noin kuusi miljoonaa euroa. Vuoden 2024 muutettu talousarvio on yli 2 miljoonaa euroa alijäämäinen ja alijäämäkehitys jatkuu suunnitelmakaudella 2025-27.

Kuluvaan taloussuunnitelmakauteen sisältyy talouden taantumaan ja kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyvää kustannuspainetta. Verotulot ja valtionosuudet kehittyvät suunnitelmakaudella alussa negatiivisesti ja senkin jälkeen ne kasvavat hitaasti.

Vuoden 2025 talousarvion laadinnassa jouduttiin negatiivisen kehityksen jatkuessa arvioimaan kuntalain mukaisen tasapainon säilymistä. Talousarvio sisältää tasapainotustoimet ja on kuntalain mukaisesti laadittu.

Kaupunginvaltuuston 18.12.2023 § 85 hyväksymän talousarvio sisälsi kaupunginjohtajan esityksen talouden tasapainottamiseen. Sen mukaisesti vuoden 2024 aikana laadittiin palvelustrategia talouden sopeuttamiseksi. Tämän vaikutukset otetaan huomioon vuoden 2025 talousarvion laadinnassa.

Kaupunginvaltuusto päätti 30.9.2024 § 37 käynnistää valmistelun talousarvion liitteenä olevan säästötoimenpidelistan mukaisesti ja ottaa valmistelun huomioon vuoden 2025 talousarvioraamin ja taloussuunnitelman vuosien 2026-2027 laadinnassa. Tasapainotusohjelma on talousarvion liitteenä.

Suunnitteluvuosien palkkojen arvioinnissa on käyetty oletuksena palkkojen 3 %:n nousua vuosittain. Korotuksien suuruus on auki ja mikäli julkisuudessa marraskuussa esitetyt palkkavaatimukset toteutuvat, joudutaan korotusprosentta korottamaan, millä on merkittävä merkitys talouden tasapainon. Koska kaupungin YT-neuvottelut päättyivät samana päivänä kuin kaupunginjohtajan esitys annettiin, ei palkkoja ole voitu kohdistaa suunnitteluvuosille todellisen jaon mukaisesti, vaan jako on tehty lähes tasaprosenteilla eri tulosityksiköille lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen tiedossa ennakoituja muutoksia.

Koska talousarviossa 2025 ei ole veronkorotuksia, niin tasapainotusohjelman toteutuminen on välttämättömyys, jotta tulevaisuudessa voitaisiin välttää merkittävät verokorotukset. Veronkorotuspaine on ainakin prosenttiyksikön myös tasapainotusohjelman toteutuessa.

Henkilöstökulut		
TA 2025		28 344 302
Tasapainotusohjelma		
YT-neuvottelujen vaikutus	2026	-450 000
Henkilöstösuunnitelma kustannuspaikoin	2026	-460 000
Yhteensä ilman palkankorotuksia	2026	27 434 302
Palkankorotusvaraus n. 3 %	2026	803 133
Henkilöstökulut suunnitteluvuosi	2026	28 237 435
Henkilöstösuunnitelma kustannuspaikoin	2026	-230 000
Yhteensä ilman palkankorotuksia	2026	28 007 435
Palkankorotusvaraus n. 3 %	2026	827 294
Henkilöstökulut suunnitteluvuosi	2027	28 834 729

1.5 Verotulot

Kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Tuloveroprosentti vuonna 2024 on Kankaanpäässä 9,10. Vuodeksi 2025 tulee tuloveroprosentti ilmoittaa kymmenyksen tarkkuudella. Yhden tuloveroprosentin vuosituotto on Kankaanpäässä reilu 2 miljoonaa euroa.

Verotuloennuste vuosiksi 2025-2027 perustuu Kuntaliiton syyskuussa 2024 tuottamaan kuntakohtaiseen verotuloennustekehikkoon, johon on tehty tiedossa olleita muutoksia.

Kaupunginvaltuusto on 30.9.2024 hyväksynyt talouden tasapainotusohjelman. Hyväksytyt tasapainotusohjelma ei sisältänyt veronkorotuksia. Tasapainotusohjelman vaikutus tulevalle kolmelle on yhteensä reilu kuusi miljoonaa euroa. Talousarvio on noin kaksi miljoonaa euroa alijäämäinen Tasapainotusohjelmasta huolimatta taloussuunnitelma olisi myös jatkossa vuosittain noin 2 miljoonaa euroa alijäämäinen, mikä vastaa noin yhden veroprosentin tuottoa.

Paine veroprosentin korotukseen on kasvanut merkittävästi. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti on koko maassa 2024 vuonna 7,51. Vuonna 2025 se tulee olemaan korkeampi, koska usea kunta tulee nostamaan verotustaan. Kankaanpään tuloveroprosentti on 9,1. Ilman valtuuston hyväksymän talouden tasapainotusohjelman onnistunutta toteutumista on veroprosentin korotus tulevina vuosina välttämätön. Onnistuneiden tasapainotustenkin jälkeen veroilla on korotuspainetta, ellei tulopohjaan tule merkittäviä muutoksia esim. vihreän siirtymän hankkeiden tai valtionosuusuudistuksen kautta. Suunnitteluvuosiin kohdistuu lisäksi sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen vaikutukset, jotka ovat negatiivisia talouden tasapainolle.

Kiinteistö- ja tuloveroon ei kuitenkaan edellisestä huolimatta vuodelle 2025 esitetty tai päätetty muutoksia. Kaupunginhallituksen päätöksen 23.9.2024 mukaisesti taloussuunnitelmakauden verojen taso on arvioitava kokonaisuutena, kun uudet kuntakohtaiset valtionosuusuudistuksen laskelmat ovat tiedossa ja tasapainotustoimista on tehty päätökset. Ilman onnistuneita tasapainotustoimia verotukseen kohdistuu jatkossa merkittävää korotuspaineita. Valtiovarainministeriö tiedotti 22.10.2024, että valtionosuusuudistuksen voimaantulo siirtyy vuoteen 2027 eli suunnitelmakauden viimeiselle vuodelle.

Arvio verotuotoista Kuntaliiton laskelman pohjalta

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Verolaji						
Kunnallisvero	40 389	20 973	20 963	21 297	22 239	22 632
Muutos %	-0,4	-48,1	-0,1	1,6	4,4	1,8
Yhteisövero	5 356	3 621	3 127	3 132	3 333	3 516
Muutos %	6,5	-32,4	-13,6	0,2	6,4	5,5
Kiinteistövero	4 322	4 467	4 475	4 647	4 647	4 647
Muutos %	1,8	3,3	0,0	4,0	1,4	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	50 067	29 061	28 556	29 076	30 219	30 794
Muutos %	0,5	-42,0	-1,7	1,8	4,1	1,9

Arvio 2025 kiinteistöveroista

esitetyillä prosenteilla

Yleisen kiint.v-% alaiset	1 000 €	prosentti
maa-alueet	547	1,3
rakennukset	1 871	1,2
Muut asuinrakennukset	175	1,05
Vak. asuinrakennukset	1 502	0,43
Voimalaitokset	483	3,1
Yleishyödylliset yhteisöt	22	1,2 ja 1,3
Rakentamaton rakenn.paikka	46	4

Yhteensä

4 647

1.6 Väestö

Kankaanpään väkiluku 31.12.2023 oli 12 396 henkilöä. Vuotta aiemmin se oli 12 529 asukasta. Asukasluvu väheni vuoden aikana 133 henkilöllä. Väestöstä alle 15-vuotiaita oli 1 701 (vuonna 2022: 1 746), 15-64-vuotiaita 6 890 (7 014), 65-84-vuotiaita 3340 (3 305) ja yli 85-vuotiaita yhteensä 465 (464). Kankaanpään väestönmuutos on ollut merkittävä viimeisen kymmenen vuoden aikana. Nykyisen Kankaanpään alueella oli vuonna 2010 yhteensä 14 015 asukasta. Reilussa kymmenessä vuodessa väestömuutos on ollut yli 1500 henkilöä.

Kankaanpään kaupungin talousarvioissa ja tilinpäätöksissä on seurattu Tilastokeskuksen laatimia väestöennustetta. Ennustetulla väestömuutoksella tulisi olemaan merkittäviä vaikutuksia sekä kaupungin palvelurakenteeseen, palvelujen rahoitukseen sekä tarpeeseen kaupungin pito- ja vetovoiman kasvattamisessa Työssä käyvien määrä ja sitä kautta verotuotot pienenevät. Lasten määrä vähenee ja ikäihmisten määrä kasvaa.

Tiikauden 2024 aikana väestömuutos on ollut positiivinen. Lokakuun lopussa väestöä on 85 enemmän kuin vuodenvaihteessa. Merkittävää on, että kasvu on maahanmuuton ansiosta kohdistunut erityisesti 15-65 vuotiaisiin. Tämä luon mahdollisuuksia, mutta haastena on pitää työikäinen tänne muuttanut väestö paikkakunnalla. Avainasemassa on onnistunut kotouttaminen ja työpaikat. Lisäksi on huomiotavaa, että tällä hetkellä uusia ukrainalaisia ei juurikaan muuta paikkakunnalle.

Merkittävää on myös ikäryhmän koko, joka on tällä hetkellä asettumassa noin 70:een, mikä on merkittävästi aiempaa vähemmän.

Nykyisen Kankaanpään alueen väestökehitys ja väestöennusteet viisivuotiskärymittäin (ennuste 2024)

	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44
2010	662	658	762	894	787	755	663	625	814
2015	674	668	666	756	660	735	725	681	626
2020	514	667	647	644	536	594	662	680	653
2021	485	648	632	663	528	588	650	680	642
2022	466	623	657	644	500	538	643	703	632
2023	452	596	653	647	480	523	639	679	667
loka.24	432	595	658	634	505	509	650	716	686
2025	418	523	666	635	480	505	615	661	672
2027	379	492	620	647	485	505	567	650	686
2030	378	444	526	645	488	506	553	625	653
2035	380	409	457	515	486	527	559	576	633
2040	383	412	425	457	406	523	585	584	592
2045	374	415	429	429	379	460	581	611	600
	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 - 84	85 -
2010	1 045	1 157	1 215	1 173	782	707	527	440	349
2015	803	1 024	1 131	1 165	1 097	715	630	407	401
2020	611	804	1 008	1 097	1 107	1 000	616	502	416
2021	617	757	966	1 088	1 084	1 022	647	515	447
2022	639	725	903	1 087	1 088	1 010	722	485	464
2023	636	653	899	1 067	1 084	1 001	793	462	465
loka.24	659	640	856	1 045	1 067	1 028	861	446	494
2025	658	617	809	984	1 046	1 020	866	500	488
2027	640	652	738	889	1 018	999	883	584	501
2030	665	681	633	796	931	958	902	706	545
2035	651	695	701	635	766	862	859	747	730
2040	641	686	719	705	623	721	785	726	872
2045	605	685	717	729	692	594	669	676	938

Asukasluvun kehitys ja ennuste

	0 - 14 v.	15 - 64 v.	65 - 84 v.	85 v.-	Yhteensä
2010	2 082	9 128	2 456	349	14 015
2015	2 008	8 306	2 849	401	13 564
2020	1 828	7 289	3 225	416	12 758
2021	1 765	7 179	3 268	447	12 659
2022	1 746	7 014	3 305	464	12 529
2023	1 701	6 890	3 340	465	12 396
loka.24	1 685	6 900	3 402	494	12 481
2025	1 607	6 636	3 432	488	12 163
2027	1 491	6 459	3 484	501	11 935
2030	1 348	6 245	3 497	545	11 635
2035	1 246	5 978	3 234	730	11 188
2040	1 220	5 898	2 855	872	10 845
2045	1 218	5 796	2 631	938	10 583

Alle 12- vuotiaat määrä ikäryhmittäin lokakuu 2024						
0	1	2	3	4	5	6
Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku
73	74	93	102	90	105	93
7	8	9	10	11	12	
Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku	Väkiluku	
127	133	137	135	121	139	

1.8 Työllisyys

Satakunnan syyskuun 2024 työllisyyskatsauksen työvoiman kysyntä on edelleen heikkoa ja työttömyys on noussut vuotta aiemmasta lähes kaikissa pääammattiryhmissä. Satakunnassa oli syyskuun lopussa 9 410 työtöntä työnhakijaa, mikä on 910 henkeä (10,7 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Hieman tavanomaisesta kausivaihtelusta poiketen työttömien määrä kääntyi kasvuun jo syyskuun aikana. Kuu-kautta aiemmasta nousua oli 70 henkeä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuussa 9,8 %. Satakunnassa ilmoitettiin työ ja elinkeinotoimistoon syyskuun aikana vajaat 800 uutta avointa työpaikkaa. Se on 45 % vähemmän kuin vuosi sitten syyskuussa.

Koko maassa oli syyskuun lopussa 279 700 työtöntä työnhakijaa, mikä on 29 900 henkeä (12,0 %) enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien työnhakijoiden määrä on noussut vuoden takaiseen verrattuna neljällätoista-viidedestätoista ELYkeskusalueesta.

Satakunnassa työttömien määrä on noussut 10,7 prosentilla eli hieman vähemmän kuin koko maassa keskimäärin. Satakunnan seutukunnissa suhteellisesti eniten työttömyyden nousua vuoden takaiseen verrattuna on ollut Pohjois-Satakunnassa (12,5 %) ja Porin seudulla (12,1 %). Rauman seudulla työttömien työnhakijoiden määrä on noussut selvästi vähemmän (6,6 %). Rauman seudulla työttömien määrä laski vielä hieman syyskuussa. Muissa seutukunnissa työttömyys kasvoi.

Satakunnassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuussa 9,8 %, mikä on 0,9 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aikaisemmin. Koko maassa työttömyysaste oli 10,4 %. Kankaanpään työttömyysprosentti syyskuun lopussa oli 10,1 %. Työttömien työnhakijoiden määrä on noussut kaikissa Satakunnan kunnissa vuoden takaiseen verrattuna.

Työllisyyden kehityksellä on monta merkittävää vaikutusta kaupungin talouteen. Työllisyys vaikuttaa suoraan kuntaverotulokehitykseen ja välillisesti se kertoo yhteisöverotuksen tilanteesta. Lisäksi sillä on merkittävä vaikutus tulevaan asukasmäärään. Vuodesta 2025 alkaen työttömyyskustannuksien vaikutus kunnan talouteen on aiempaa merkittävämpi, kun TE-uudistuksen ja sen rahoituksen vaikutukset kohdistuvat aiempaa enemmän kunnalle. Mikäli työllisyyskehitys Kankaanpäässä ei parane tämän hetken tilanteesta, on sillä vaikutusta suoraan kaupungin tulevaan talouskehitykseen. Alla oleva kuva työllisyydestä Satakunnan työllisyyskatsauksesta.

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat TE-toimistossa kunnittain

Kunta	Työttömät työnhakijat		Muutos		Työttömistä työnhakijoista lomautetut		Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta		Muutos		Muutos	
	Syys 2024	Elo 2024	Syys 2023	Syys 2024 Syys 2023	työn- hakijoista	työn- hakijoiden	Syys 2024	Elo 2024	Syys 2023	Syys 2024 Syys 2023	Syys 2024	Syys 2023
Eura	337	339	306	31	10	26	6,7	165	166	42	123	293
Eurajoki	249	253	239	10	4	25	6,0	13	9	55	-42	-76
Harjavalta	287	292	263	24	9	24	10,3	52	48	46	6	13
Huittinen	317	304	264	53	20	27	7,4	161	155	187	-26	-14
Jämijärvi	48	45	47	1	2	8	6,5	11	5	6	5	83
Kankaanpää	544	547	477	67	14	49	10,1	55	37	132	-77	-58
Karvia	74	70	66	8	12	7	7,9	9	7	12	-3	-25
Kokemäki	254	250	222	32	14	19	8,6	18	9	27	-9	-33
Merikarvia	126	115	106	20	19	...	10,9	11	7	24	-13	-54
Nakkila	164	154	152	12	8	19	7,4	10	...	8	2	25
Pomarkku	74	75	49	25	51	6	9,4	...	5	5
Pori	4 687	4 630	4 216	471	11	302	12,2	266	265	474	-208	-44
Rauma	1 576	1 577	1 509	67	4	97	8,7	188	172	286	-98	-34
Siikainen	52	50	48	4	8	...	10,5	0
Säkylä	184	181	147	37	25	15	6,7	31	39	19	12	63
Ulvila	432	455	383	49	13	46	7,5	35	12	38	-3	-8
Satakunta	9 405	9 337	8 494	911	11	676	9,8	1 030	940	1 361	-331	-24

Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta (%)

	2023M01	2023M02	2023M03	2023M04	2023M05	2023M06	2023M07	2023M08	2023M09
KOKO MAA	9,7	9,7	9,6	9,3	9,0	10,0	10,5	9,4	9,4
Kankaanpää	10,4	10,0	9,2	8,6	8,2	9,4	10,2	8,7	8,8
Satakunta	9,9	9,7	9,3	8,7	8,4	9,3	9,8	8,7	8,9
	2024M01	2024M02	2024M03	2024M04	2024M05	2024M06	2024M07	2024M08	2024M09
KOKO MAA	10,9	10,8	10,7	10,3	9,9	10,9	11,4	10,4	10,4
Kankaanpää	10,9	10,7	11,3	9,6	8,9	10,8	12,1	10,2	10,1
Satakunta	10,6	10,4	10,3	9,6	9,2	10,3	10,8	9,7	9,8

1.9 Henkilöstö

Kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2023 oli 627 henkilöä, josta vakinaisen henkilöstön osuus oli 474 (467 vuonna 2022). Vuotta aiemmin henkilöstömäärä oli 600. Vuodet eivät ole vertailukelpoisia, koska hyvinvointialueelle siirtyi henkilöitä ja vastaavasti ympäristöpalvelujen henkilöstö siirtyi Kankaanpään kaupungille.

Määräaikaista henkilöstöä oli 147 (128 vuonna 2022) Määräaikaisen henkilökunnan kasvu vuonna 2023 ei ole suoraan vertailukelpoista, koska kasvusta 15 kohdistuu osa-aikaiseen työhön.

Henkilötyövuosia vuonna 2023: 550.

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikaiset henkilöt on muutettu henkilötyövuosiksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti ja palkattomat poissaolot on vähennetty.

Henkilöstön sukupuolirakenne %

	Naisia	Miehiä
2021	78,83	21,17
2022	79,00	21,00
2023	78,63	21,37

Vuoden viimeisen päivän tilanne ei ole koko vuoden tilannetta parhaalla mahdollisella tavalla kuvaava, mutta vertailtavuuden saavuttamiseksi on päädytty käyttämään aina samaa päivämäärää.

Kaupungin henkilöstön keski-ikä 31.12.2023 oli 47,6 vuotta, kun vuotta aiemmin se oli 48,2 vuotta.

31.12.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vakituiset kokoaikaiset	375	375	375	365	356	351	333	401	399	405
Vakituiset osa-aikaiset	36	38	40	40	38	35	40	71	68	69
Määräaikaiset kokoaikaiset	51	58	37	59	53	51	57	72	91	96
Määräaikaiset osa-aikaiset	16	14	26	29	42	30	31	27	33	48
Määräaikaiset sivutoimiset	7	6	2	8	1	16	6	4	4	3
Muut (työllistetyt, oppisopimus ja vakituiset sivutoimiset)	6	2	8	14	6	8	4	1	5	6
Yhteensä	491	493	488	515	496	491	471	576	600	627

2. HYTE-kerroin

Kunnille on otettu käyttöön vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista. Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella: prosessi-indikaattoreista ja tulosindikaattoreista. Yhteensä indikaattoreita on 21.

Valtuusto on hyväksynyt hyvinvointisuunnitelman 14.3.2022 § 26, jossa on kuvattu tavoitteita ja indikaattoreita.

Valtuusto asettaa tähän perustuen sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2025:

1. lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä
2. ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja
3. vahvistaa osallisuutta.

Valtuustolle laaditaan kevään 2025 aikana laaja hyvinvointikertomus, jossa arvioidaan mennyttä valtuustokautta (2021-2024) ja luodaan tulevalle valtuustokaudelle 2025 - 2029 uusi hyvinvointisuunnitelma.

Tavoitteiden toteutumista mitataan valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman indikaattorien avulla.

Talousarvioon on asetettu tavoitteet HYTE kertoimelle, prosessi- ja tulosindikaattoreille, jotka antavat kuvan kunnan tekemästä työstä hyvinvoinnin edistämiseksi. Tavoitteet on asetettu siten, että kunta saisi tulevaisuudessa mahdollisimman suuren osuuden jaettavasta valtionosuudesta. HYTE-kertoimeen vaikuttavat tekijät ja valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman tavoitteet tulee huomioida vuosien 2025–2027 toiminnan järjestämisessä, kun sitovuustason päätöksistä johdetaan käyttösuunnitelman tavoitteet.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosaa määriteltäessä käytettävät kunnan toimintaa kuvaavat seuraavat prosessi- ja tulosindikaattorit.

Prosessi-indikaattorit (15kpl)

Kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Niiden avulla mitataan nykytilannetta.

Kuntajohto

1. Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen.
2. Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
3. Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
4. Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja.
5. Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista

Liikunta

1. Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa
2. Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen
3. Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille
4. Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin
5. Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

Perusopetus

1. Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastaminen kolmen vuoden välein
2. Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa
3. Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit
4. Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kulttuuri

1. Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Tulosindikaattorit (6 kpl)

Kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Niiden avulla mitataan muutosta. Tulosindikaattoreista lasketaan kahden viimeisimmän vuoden erotus kuvaamaan tapahtunutta muutosta.

1. Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista
2. Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista
3. Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
4. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
5. Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25—64-vuotiaat, % osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
6. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön.

Talousarvion mittarit

	Vuonna 2022	Vuonna 2023	Vuonna 2024	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027
HYTE-kerroin euroa / asukas	17,6	19,4	Ei saatavilla	19,4	19,4	19,4
HYTE-kerroin, 0–100 info ind. 5340 Indikaattori ilmaisee HYTE-kertoimen asteikolla 0–100 eli keskiarvo tulosindikaattoreiden keskiarvosta ja prosessi-indikaattoreiden keskiarvosta.	62	68	Ei saatavilla	68	68	68
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) info ind. 5339/NYKYTILANNE	75	82	Ei saatavilla	82	82	82
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin) info ind. 5338/Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla/MUUTOS.	49	54	Ei Saatavilla	56	59,60	59,60

Vuoden 2024 tulokset eivät ole saatavilla. Vuoden 2023 tuloksissa saavutettiin edellisessä talousarviossa asetetut tavoitetasot. Tavoitteena ylläpitää saavutettu taso 2025-2027.

2. Strategia

”Äly, taide ja hyvinvointi asuvat meillä”

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.6.2022 § 43 päivitetyn strategian.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

1. kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
2. palvelujen järjestäminen ja tuottaminen
3. kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet
4. omistajapolitiikka
5. henkilöstöpolitiikka
6. kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Talousarvion 2025 tavoitteet on johdettu strategisista päämääristä huomioiden strategian tavoitteet ja arvot.

Strategiset päämäärät

Älykäs ja monipuolinen elinvoima
Mukava arki
Kestävä ja ketterä kaupunki

Toimintaamme ohjaavat arvot

Vastuullisuus
Yhdenvertaisuus
Yhteisöllisyys
Rohkeus
Mukavuus

Kaupunkistrategian seuranta ja arviointi

- Talousarvion tavoitteet asetetaan strategian mukaisina ja niitä seurataan talousarvioseurannan yhteydessä
- Kaupunginvaltuusto ja –hallitus arvioivat strategian toteutumista tilinpäätösten yhteydessä.
- Kaupunkistrategian ja siihen liittyvien toimeenpano-ohjelmien seuranta toteutetaan tarvittaessa osavuosisikaustusten yhteydessä.
- Kaupunkistrategian ja siihen liittyvien ohjelmien operatiivinen johtaminen on kaupungin johtoryhmän vastuulla.
- Tarkastuslautakuntatasoinen seuranta toteutetaan kerran vuodessa.

Visio	Strategiset päämäärät	Tavoitteet
Äly, taide ja hyvinvointi asuvat meillä	Älykäs ja monipuolinen elinvoima	Tulevaisuuden työpaikkojen, koulutusalojen ja ammattien tunnistaminen
		Työvoiman saatavuus ja sitouttaminen
		Monipuolinen elinkeinorakenne ja elinvoimainen yritys-kanta
		Matkailun kehittäminen
	Mukava arki	Toimiva ja hyvinvointia edistävä elinympäristö
		Elinvoimainen ihmisten kaupunki ja myönteinen yhteisöllisyys
		Sujuvat ja laadukkaat perheiden palvelut
		Hyvinvointierojen ja syrjäytymisen ehkäisy
		Kokoaan monipuolisemmat harrastusmahdollisuudet
		Yhdistysten toimintamahdollisuuksien edistäminen
	Kestävä ja ketterä kaupunki	Resurssiviisas, asiakaslähtöinen ja ratkaisukeskeinen toimintatapa
		Rohkea kokeilukulttuuri
		Tasapainoinen talous
		Terveet ja hyvinvoivat työyhteisöt
		Toimiva omistajaohjaus

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimeenpano
1. Älykäs ja monipuolinen elinvoima	<ul style="list-style-type: none"> • Tulevaisuuden työpaikkojen, koulutusalojen ja ammattien tunnistaminen • Työvoiman saatavuus ja sitouttaminen • Monipuolinen elinkeinorakenne ja elinvoimainen yritys-kanta • Matkailun kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Tiivistämme ja koordinoimme työnantajien, oppilaitosten ja opiskelijoiden yhteistyötä - Toteutamme kampanjoita, tietoisuuksia ja viestintää - Verkostoidumme aktiivisesti ja autamme muita verkostoitumaan - Lisäämme kaupungin tunnettuutta taidekaupunkina ja luontomatkailukohteena (Geopark, Taidekehä, taidekoulu, yhdistykset)
2. Mukava arki	<ul style="list-style-type: none"> • Toimiva ja hyvinvointia edistävä elinympäristö • Elinvoimainen ihmisten kaupunki ja myönteinen yhteisöllisyys • Sujuvat ja laadukkaat perheiden palvelut • Hyvinvointierojen ja syrjäytymisen ehkäisy • Kokoaan monipuolisemmat harrastusmahdollisuudet • Yhdistysten toimintamahdollisuuksien edistäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Kehitämme ja ylläpidämme rakennettua ympäristöä - Osallistamme kuntalaisia ja saatamme toimijoita yhteen - Ymmärrämme hyvinvointiin vaikuttavan kokonaisuuden - Edistämme kuntalaisten kykyä vastuunottoon omista elintavoistaan - Hyödynnämme hyvinvointisuunnitelma- ja kertomustyötä - Hyödynnämme yhdistysfoorumia ja päivitämme yhdistysohjelman
3. Kestävä ja ketterä kaupunki	<ul style="list-style-type: none"> • Resurssiviisas, asiakaslähtöinen ja ratkaisukeskeinen toimintatapa • Rohkea kokeilukulttuuri • Tasapainoinen talous • Terveet ja hyvinvoivat työyhteisöt • Toimiva omistajaohjaus 	<ul style="list-style-type: none"> - Tunnistamme ja ennakoimme yhdyskunta- ja palvelurakenteen muutosten vaikutukset - Tuemme kokeiluja - Ennakoimme investointitarpeet - Kehitämme kokonaisvaltaisesti työhyvinvointia

3. Konserniohjaus ja konserniin kuuluville tytäryhtiöille ja kuntayhtymille asetettavat tavoitteet sekä konsernivalvonta

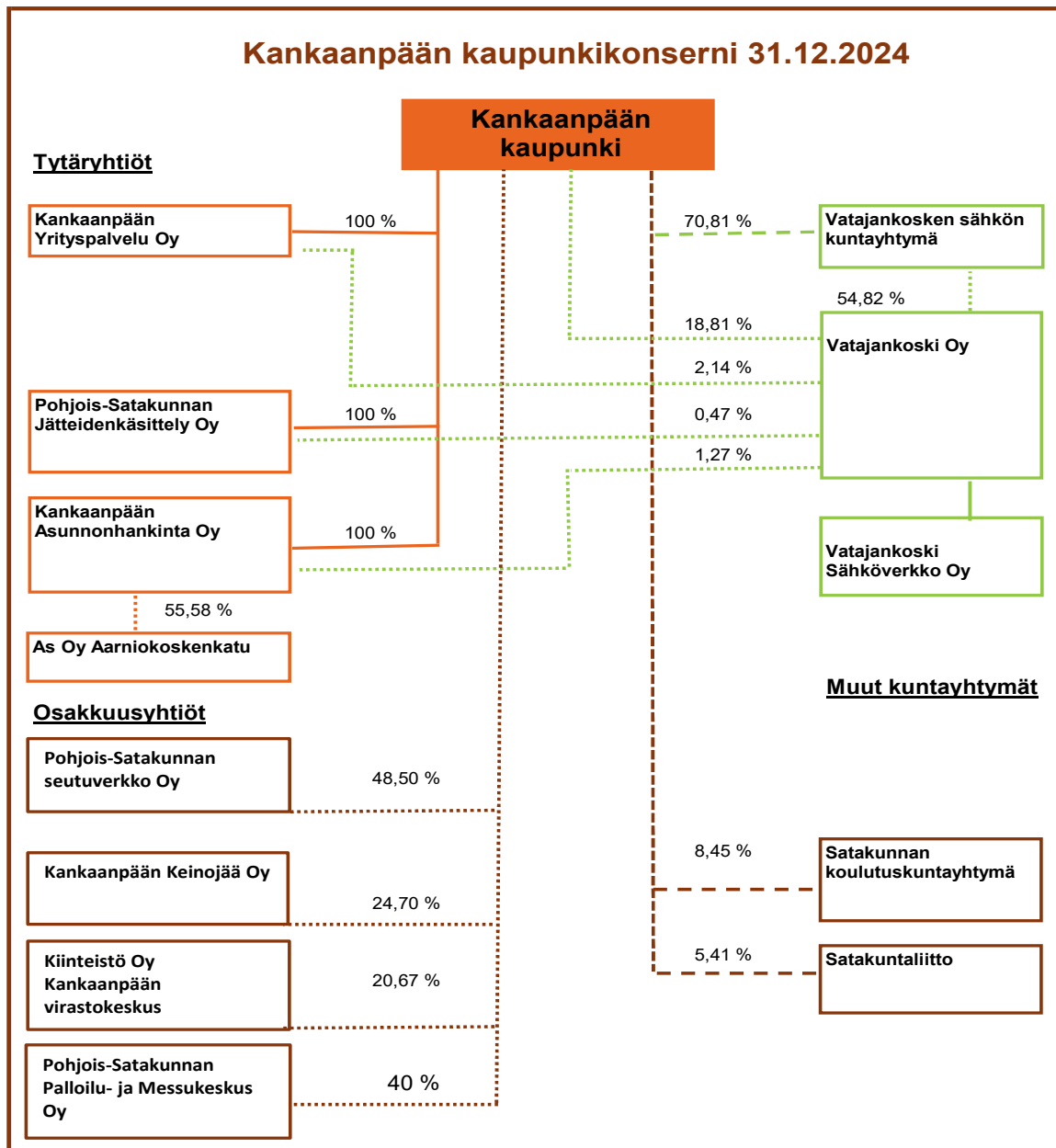
Uuden kuntalain (410/2015) omistaja- ja konserniohjausta koskevat pykälät ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Uusi konserniohje on hyväksytty valtuustossa 13.11.2017. Konserniohjeessa on määritelty konserniohjaukseen – ja johtamiseen liittyvät vastuut.

Konserniohjeessa määritellään talouden hoidosta ja rahoituksesta siten, että konserniyhteisöt informoivat etukäteen kaupunginjohtajaa 100 000 euroa ylittävistä investointisuunnitelmista ja niiden rahoitussuunnitelmista sekä tarvittavista vakuusjärjestelyistä, mikäli hanketta ei voida rahoittaa kokonaisuudessaan yhtiön tulo-rahoituksella. Konserniyhteisöt eivät anna avustuksia, kannatusilmoituksia tai muita hyväntekeväisyyslajoituksia ilman kaupunginjohtajan hyväksyntää. Tytäryhteisön tai alakonsernin on jo valmisteluvaiheessa haettava omistajan ennakkokäsitys tehdessään päätöstä konserniohjeessa määritellyistä merkittävistä asioista.

Konserniohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan järjestäminen kuuluu tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajan vastuulle. Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan.

Konsernijohtolle eli kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle toimitetaan vuosittain tammikuun loppuun mennessä kuluva vuotta koskevat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmat. Tämän lisäksi tytäryhteisön hallituksen on konserniohjeen mukaan raportoitava viipymättä kaupunginjohtajalle, jos yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisoiduminen on todennäköistä.

Kaupungin tytäryhtiöistä on laadittu omat tuloskortit, jotka sisältyvät kaupungin talousarvioon. Tuloskor-teissa määritellään valtuustotasolla sitovat tavoitteet kyseisille tytäryhtiöille sekä esitetty toimintaa kuvaavia tunnuslukuja.

Omistajaohjauksena kaupunginhallitus seuraa ja ohjaa konsernin tytäryhteisöjä strategian mukaiseen toimintaan.

Kuntayhtymien osalta tavoitteet on asetettu kuntayhtymien omissa taloussuunnitelmissa ja -arvioissa.

Kankaanpään Asunnonhankinta Oy

Yhtiö on perustettu vuonna 1967. Yhtiön päätoimintana Kankaanpään kaupungin alueella tapahtuva asuntojen vuokraaminen sekä kolmen asunto- ja kiinteistöosakeyhtiön isännöinti.

Vuokrattavia asuntoja yhtiöllä on omistuksessaan yhteensä 652 kpl, asuinpinta-ala yhteensä 36.344 m². Lisäksi muita vuokrattavia ja isännöitäviä asuntoja yhteensä 148 kpl. Kiinteistö Oy Honkajoen Vuokratalot sulautui vuoden 2023 aikana Kankaanpään Asunnonhankinta Oy:hyn,

Yhtiö toimii omakustannusperiaatteella eli kerää varoja vain kustannusten verran ja toiminnan tarkoitus on kohtuuhintaisen asumisen varmistaminen.

Toiminnan riskit liittyvät väestön kehitykseen ja kiinteistöjen peruskorjaustarpeeseen ja niiden rahoittamiseen. Mikäli asukkaat vähenevät, niin riskinä on asuntojen tyhjilleen jääminen ja tuottojen laskeminen sekä saman aikaisesti kiinteistöjen vanheneminen.

Kaupungin väestö ikääntyy ja arvion mukaan tulevaisuudessa tarvittaisiin ikä-ihmisille sopivia asuntoja, joissa liikuntarajoitteisten olisi helppo liikkua. Myös pienempiä ja halvempia kaksioita pitäisi olla kaupungin asuntarjonnassa nykyistä enemmän myös Kelan tukimääräysten takia. Väestönkehityksen toivotaan olevan asuntojen puolesta monipuolista, jotta kaikkiin kaupungin vuokrataloyhtiön asuntoihin koosta riippumatta löytyy asukas.

Yhtiön talousarviossa 2025 ovat tuotot noin 3,0 miljoonaa euroa ja hoito- sekä pääomakulut vastaavalla tasolla.

Tavoitteet 2025:

- yhtiön tulorahoitus riittää kattamaan rahoituskulut ja vuosittaiset tavanomaiset vuokra-asuntojen peruskorjauskulut
- toiminnallinen käyttöaste vähintään 92 %
- sijoitetulle pääomalle ei vaadita tuottoa

Kankaanpään Asunnonhankinta Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP2020	%	TP 2021	%	TP 2022	%	TA 2023	%	TP 2023	%
Liikevaihto	2 302		2 295		2 465		2 863		2 881	
Tase	6 998		6 791		6 909		9 166		9 007	
Henkilöstö	5		5		5		5		5	
Kannattavuus										
Nettotulos	117		141		230		1		173	
Kokonaistulos			15		15		1		17	
Sijoitetun pääoman tuotto		2,0 %		2,4 %		4,9 %		4,0 %		3,2 %
Vakavaraisuus										
Omavaraisuusaste %		38,0 %		41,7 %		0,0 %		0,0 %		31,5 %
Nettovelat	4 035		3 599		3 392		4 495		4 645	
- rahalaitos	4 035		3 096		3 392		4 495		4 645	
- kaupunki	0		0		0		0		0	
- pääomalaina	0		0		0		0		0	

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy

Yhtiö on Kankaanpään kaupungin 100 %:sti omistama, ensisijaisesti toimitilapalveluja tarjoava osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on Kankaanpään elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittäminen. Yhtiö voi vuokrata tai myydä omistamiaan toimitiloja sekä vuokrata edelleen itse vuokraamiaan toimitiloja. Lisäksi yhtiö omistaa Vatajankosken sähkön osakkeita, joissa kaupungin antolainan vakuutena on ko. osakkeet.

Yhtiön hallinnassa oli teollisuustilaa 25 128 m².

Tavoitteet 2025:

- yhtiön tulorahoitus riittää kattamaan toimintamenot
- yhtiön tulee pitkällä aikavälillä tehdä ylijäämäisiä tilinpäätöksiä
- sijoitetulle pääomalle ei vaadita tuottoa
- sote-kiinteistöjen siirtämisen Yrityspalvelu Oy:lle selvittäminen

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP 2019	%	TP2020	%	TP 2021	%	TP 2022	%	TA 2023	%	TP 2023	%
Liikevaihto	823		834		819		784		601		784	
Tase	14 792		14 686		15 427		11 958		11 656		11 601	
Henkilöstö	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Kannattavuus												
Nettotulos	93,0		83,9		96,0		497,0		5,0		-86,5	
Kokonaistulos	93,0		82,9		96,0		270,0		5,0		-36,5	
Sijoitetun pääoman tuotto		1,50 %		1,21 %								
Vakavaraisuus												
Omavaraisuusaste %		19,5 %		20,2 %		19,9 %		29,8 %		25,8 %		30,0 %
Nettovelat	11 154		11 649		12 269		8 340		8 293		8 099	
- rahalaitos	9 682		9 086		9 207		5 102		4 694		4 493	
- kaupunki	1 472		2 563		3 775		3 238		3 599		3 606	
- pääomalaina	0		0		0		0		0		0	

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy

Yhtiön tehtävänä on tuottaa kaupungin vastuulle kuuluvat jätehuoltopalvelut siltä osin, kun se ei edellytä julkis-oikeudellisen vallan käyttöä. Lisäksi yhtiö tuottaa jätehuoltopalveluita ympäristökunnille ja paikallisille yrityksille. Jäteyhtiö ylläpitää Kooninkeitaan jäteasemaa ja kaupungin alueella sijaitsevia hyötyjätteen erilliskeräyspisteitä sekä rahoittaa Kankaanpään kierrätyskeskuksen toimintaa ostamalla kierrätyspalvelua Kankaanpään aikuiskoulutussäätiön Valtti-työpajalta. Yhtiö vastaa jäteneuvonnasta, jätemaksujen laskutuksesta ja jäterekeerin pidosta sekä osallistuu jätehuoltoviranomaisen päätösten valmisteluun.

Tavoitteet 2025:

Yhtiön toiminnan tavoitteena on tuottaa alueen asukkaille ja yhteisöille jätelain tavoitteiden mukaisia jätehuoltopalveluja kestävästi ja kustannustehokkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Lisäksi tilikauden aikana selvitetään tulevat toiminnan järjestämisvaihtoehdot ja taloudelliset vaikutukset.

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy

x 1.000 €

Kasvu	TP2021	%	TP2022	%	TA2023	%	TP2023	%
Liikevaihto	964		975		1 126		1 084	
Tase	1 138		1 152		1 180		1 125	
Henkilöstö	1		1		1		1	
Kannattavuus								
Nettotulos	33,0		13,0		6,0		-36,0	
Kokonaistulos	33,0		13,0		6,0		-36,0	
Sijoitetun pääoman tuotto		4,00 %		1,6 %		0,7 %		-4,4 %
Vakavaraisuus								
Omavaraisuusaste %		72,1 %		72,5 %		66,0 %		70,9 %
Nettovelat								
- rahalaitos	0		0		0		0	
- kaupunki	0		0		0		0	
- pääomalaina	0		0		0		0	

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä

Tytäryhtiöiden lisäksi Kankaanpään kaupungilla on merkittävä omistus Vatajankoski Oy:stä sekä suoraan, että Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän kautta. Kankaanpään osuus kuntayhtymästä on 71,81 %. Kuntayhtymä omistaa Vatajankoski Oy:n osakkeista yhteensä 54,8 % (äänivallasta 57,9 %), Kankaanpään kaupunki tytäryhteisöineen lisäksi n. 23 %,

Kankaanpään kaupunki ei aseta kuntayhtymälle erillisiä tavoitteita, mutta tavoittelee omistuksellaan, että Vatajankosken konserni toimii kannattavasti, jolloin sen tuloutus kaupungille pysyy merkittäväällä tasolla. Tilikauden aikana tulee ratkaista kuntayhtymän tuloutus jatkossa.

Lisäksi tavoitellaan, että yhtiön toiminta osaltaan tukee osaltaan kaupungin strategisten päämäärien saavuttamista.

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä

x 1.000 €

Kasvu	TP2020	%	TP2021	%	TP2022	%	TA 2023	%	TP 2023	%
Liikevaihto = toimintatuotot	138		138		432		24		52	
Tase	6 262		5 800		56 633		4 933		5 255	
Henkilöstö										
Kannattavuus										
Nettotulos	309,0		401,0		672,0		273,0		491,0	
Kokonaistulos	309,0		401,0		672,0		273,0		491,0	
Sijoitetun pääoman tuotto		4,93 %		6,91 %		11,93 %		5,53 %		9,35 %
Vakavaraisuus										
Omavaraisuusaste %		100 %		100 %		100 %		100 %		100 %
Nettovelat										
- rahalaitos										
- kaupunki										
- VSO										
Tuloutus kunnille										
Kankaanpää	628		613		605		605		601	
Karvia	259		253		250		250		249	
Korko- ja rahoituskulut										
Tuloverot	8		15		29		25		10	
Tuloutus kunnille yht	887		866		855		855		850	

Osakkuusyhteisöt

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:llä (PSSV) on ollut merkittäviä haasteita taloudellisen tilanteen osalta.

Yhtiö on neuvotellut potentiaalisten verkkoyhtiöiden kanssa yhtiön mahdollisesta myymisestä tai liiketoiminnan vuokraamisesta. Yhtiön hallitus tullut siihen johtopäätökseen, että tällä hetkellä toteutettavissa oleva ratkaisumalli on yhtiön omistajakuntien osuudet lainanlyhennyksiin perustuen tehtyihin takauksiin.

Kankaanpään takausvastuut yhtiöstä olivat vuodenvaihteessa 2023 yhteensä 6,0 miljoonaa euroa. Kaupungin talousarviossa 2024 on varauduttu 194 000 euron osuuteen yhtiön lainanlyhennyksistä. Vuodelle 2025 osuus lainojen lyhennyksistä on noin 220 000 euroa.

Kankaanpään kaupunki omistaa Pohjois-Satakunnan Palloilu- ja messukeskuksesta 40 %. Yhtiön taloudellinen tilanne on haastava. Yhtiön liiketappio 30.4.2023 päättyneellä tilikaudella oli noin -42 000 euroa ja oma pääoma on noin 33 000 euroa. Tilikauden 2025 aikana tulee ratkaista yhtiön toimintavaihtoehdot.

Kaksi muuta osakkuusyhteisöä ovat Koy Kankaanpään Virastokeskus ja Kankaanpään Keinojää Oy.

4. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen perusteet

Kaupungin sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista.

Valvonnan tavoitteena on varmistaa, että päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon ja toiminnassa noudatetaan lakeja, ohjeita ja päätöksiä. Tavoitteena on myös omaisuuden ja resurssien turvaaminen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuus ja vastuut on määritelty:

- kuntalaissa
- hallintosäännössä (valtuusto, päivitys voimaan 30.9.2023)
- sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (valtuusto 15.12.2014 § 89.)
- konserniohjeessa (valtuusto 13.11.2017)
- muissa ohjeissa (hallitus, henkilöstöjaosto, johtoryhmä)
- delegointipäätöksissä (toimielimet, viranhaltijat) ja tehtävänkuivissa

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle sekä kunnan muulle johdolle.

Valtuuston hyväksymän ohjeen mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja työnjako Kankaanpään kaupunkikonsernissa ovat:

Kaupunginvaltuusto päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostavat toimivan ja kattavan kokonaisuuden.

Toimielimet vastaavat omalla hallinnonalallaan, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet tulevat täytetyiksi; viranhaltijaorganisaation tehtävänä on luoda ja ylläpitää konkreettiset muodot ja toteuttamisvälineet sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle.

Kaupungilla ei ole erikseen sisäisen tarkastuksen yksikköä, mutta ulkoisen tarkastuksen yhteydessä on suoritettu myös sisäistä tarkastusta tukevia toimenpiteitä

Keskeiset valvontatoimenpiteet 2024 ja 2025

Sisäinen valvonta koostuu sisäisestä tarkkailusta, seurannasta ja sisäisestä tarkastuksesta. Sisäinen valvonta on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa, mitä eivät suorita erityiset valvontaelimet vaan koko toteuttajaorganisaatio. Talousarvion toteutumista raportoidaan neljännesvuosittain kaupunginvaltuustolle ja kuukausittain kaupunginhallitukselle. Lautakunnissa talouden toteumaa seurataan vähintään neljännesvuosittain. Tulosalueiden ja palvelukokonaisuuksien vastuuhenkilöillä on mahdollisuus seurata kirjanpidon toteutuma- ja tapahtumatietoja ajantasaisesti.

Kaupunginhallitus seuraa lautakuntien päätöksentekoa esityslistojen ja pöytäkirjojen sekä kaupunginhallituksen lautakunnissa olevien edustajien välityksellä. Tarvittaessa lautakuntien alaisia johtavia viranhaltijoita kuullaan kaupunginhallituksen kokouksissa.

Sisäistä valvontaa helpottavat asianhallinnan ja ostolaskujen käsittelyn sähköiset tietojärjestelmät, jotka varmentavat dokumentointia niin päätöksenteossa kuin laskuliikenteessä. Myös vaarallisten työyhdistelmien välttämiseen on kiinnitetty huomiota mm. taloushallinnon prosessien osalta.

Palkkojen osalta käytössä on esihenkilöiden sekä henkilöstöhallinnon suorittamia varmennuskontrolleja.

Tulosalueet vastaavat sopimusten ja niihin liittyvien vastuiden seurannan järjestämisestä. Kaupungin sopimustenhallintaa sekä asianhallintaa toteutetaan Dynasty -järjestelmällä. Dynastyn osalta vuoden 2024 lopulla toteutettiin merkittävä Dynastyn toimintatapaohjeistuksen päivistysprosessi.

Kaupungilla on mittava kiinteistöomaisuus ja sen kuntoa seurataan säännöllisesti. Vuoden 2023 aikana tehtiin erillinen selvitys sote-kiinteistöistä ja niiden taloudesta ja vuonna 2024 on jatkettu neuvotteluja hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi on tehty selvityksiä liittyen kyläkoulujen ja varhaiskasvatuksen tiloihin.

Konsernivalvonta

Kaupunginjohtaja ja muu konsernijohto vastaavat siitä, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty kaupunkikonsernissa. Kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä kunkin yhteisön hallitus vastaa yhteisön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta lainsäädännön ja oman ohjeistuksensa mukaisesti, Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja talousjohtaja. Konsernijohtossa kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja talousjohtaja vastaavat omistajaohjauksesta konserniohjeen mukaisesti.

Kaupunginhallitus kuulee tarvittaessa tytäryhteisöjen toimivaa johtoa siten kuin valtuuston hyväksymässä konserniohjeessa ohjeistetaan.

Konsernivalvontaa toteutetaan ohjeistamalla kaupungin edustajia tytäryhteisöjen päätöksentekoeleimissä.

Kehittämistoimenpiteet ja tavoitteet 2025

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta ei ole erillistä sisäisen valvonnan perusteita tarkentavaa ohjetta. Tarkentavan ohjeistuksen laadintaa on jatkettu tilikauden 2024 aikana ja ohjeitus on tarkoitus hyväksyä vuoden 2025 alkupuolella, kun uusi taloushallintojärjestelmä käytössä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointia sekä suunnittelua on tavoitteena kehittää siten, että käytössä on tuloalueille yhtenäinen suunnitelma- ja raporttirunko.

Sopimushallinnan osalta kehittämistoimenpiteenä on asianhallintajärjestelmän uuden version ominaisuuksien hyödyntäminen ja sitä kautta entistä systemaattisempi sopimusten hallinta.

Riskienhallinnassa korostuvat konsernin riskien hallinta sekä maailmantilanteiden ja talouden muutoksiin liittyvät **Kaupunginhallituksen arvio talousarviovuoden 2025 sekä suunnitelmavuosien 2025-27 keskeisimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta**

Kaupunkikonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään, jotka ovat

- 1) strategiset riskit
- 2) taloudelliset riskit
- 3) toiminnalliset riskit
- 4) vahinkoriskit.

Näihin liittyvien riskien hallintaa raportoidaan talousarvion, osavuosiraporttien ja tilinpäätösten yhteydessä. Lisäksi riskiarvioita hyödynnetään muun päätöksenteon yhteydessä.

Strategiset riskit

Kaupunkikonsernin strategisissa riskeissä painottuvat hyvinvointialueuudistuksesta alkanut muutos, joissa kunnan tehtäväkenttä on merkittävästi erilainen kuin aiemmin. Uudistuksien jälkeen kuntien toiminnassa painottuu aiempaa enemmän kunnan elinvoimaisuus.

Merkittävä osa kuntalaisten palveluista tuotetaan tasolla, johon kunnallisella päätöksenteolla ei ole suoria vaikutusmahdollisuuksia. Esimerkiksi palveluverkkopäätösten vaikutukset kunnan elinvoimaan ovat merkittävät.

Vuonna 2025 uudistukset jatkuvat TE-palvelujen uudistuksella, jossa Kankaanpään työllisyyspalvelut siirtyvät valtiolta Porin kaupungin alaisuuteen.

Elinvoimaisuuteen liittyy keskeisesti väestönkehitys. Kankaanpään, kuten koko maan väestö ikääntyy ja syntyvyys on ollut aiempaa alhaisempaa. Maahanmuuton merkitys väestömäärässä on kasvanut. Väestöennusteiden mukaan, jos syntyvyys jäisi viimeisimpien vuosien tasolle, olisi väestön vähentyminen aiempaa ennakoitua nopeampaa, mikäli korvaavaa muutosta ei tapahdu maahanmuuton kautta. Esimerkiksi vuonna 2023 syntyi Kankaanpäässä ainoastaan 71 lasta, mutta vuoden 2024 aikana maahanmuutto on välillä lisännyt asukasmäärää.

Riskinä on syntyvyyden lisäksi edelleen maan sisäinen muuttoliike kasvukeskuksiin. Mikäli kaupungin väestökehitys on edelleen negatiivinen, asettaa se painetta tulevaisuuden palvelujen tuottamiseen. Maan sisäistä muuttoliikettä on tasoittanut muuttoliike erityisesti Ukrainasta.

Kaupungin veto- ja pitovoiman ylläpito ja kehittäminen ovat strategisessa mielessä avainasemassa.

Vuosien 2021 ja 2022 aikana kaupungin työllisyystilanne kehittyi erinomaisesti. Vuoden lopun 2023 aikana työllisyyden tunnusluvut lähtivät heikkenemään ja kehitys on jatkunut huonona vuoden 2024 aikana. Maan talouden suunnalla on suuri merkitys myös kaupungin talouteen.

Kankaanpää on merkittävän työpaikkaomavarainen. Riskejä liittyy riittävän ja osaavan työvoiman saamiseen.

Strategisia riskejä on pyritty hallitsemaan mm. strategian päivityksellä. Strategiatyötä on jatkettu talousarvioiden 2023-25 valmisteluprosessissa. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on kytketty vuonna 2022 päivitettyyn ja tiivistettyyn strategiaan.

Tärkeitä toimia strategisten riskien hallinnassa ovat yhteistyö eri toimijoiden kuten hyvinvointialueen ja tulevan TE-alueen toimijoiden kanssa. Yhteistyö yritysten ja vapaaehtoissektorin kanssa on myös tärkeää ja edelleen korostuvaa.

Konserninäkökulmasta korostuvat toimivat konserni prosessit ja konserniyhteisöjen säännöllinen kommunikaatio konsernijohtoon kanssa.

Strategisena riskinä ja mahdollisuutena on myös kaupungin sijainti ja liikenneyhteydet. Esimerkiksi Pori-Haapamäki radan uudelleen käyttöönotto loisi uusia mahdollisuuksia.

Taloudelliset riskit

Vuoden 2021 aikana pystyttiin kattamaan tilinpäätöksessä olleet alijäämät ja kertynyt ylijäämä on kasvanut siten, että vuoden 2023 tilinpäätöksessä kumulatiivista ylijäämää on yli 10 miljoonaa euroa. Ylijäämäkehitys on katkeamassa vuoden 2024 aikana ja talous on kääntymässä uudelleen alijäämäiseksi.

-Ylijäämistä merkittävä osa on kerääntynyt kuntaliitosavustuksesta, satunnaisesta valoverkon myyntierästä ja valtion kohonneesta rahoituksesta. Nämä erät päättyivät vuoteen 2023.

-Talouden tasapainoon liittyy tiedossa olevia riskejä

-Veroihin liittyy merkittävästi talouden taantumisen jatkumisen uhkaa. Heikko yleinen taloudellinen kehitys sekä hidastalouduskasvu vaikuttavat sekä henkilö että yhteisöverotukseen. Vaikutus verotuloihin näkyy osin viiveellä.

-Palkankorotusten taso vuonna 2024 hieman reilu miljoona euroa verrattuna vuoteen 2023. Vuoden 2025 ja seuraavien vuosien palkankorotustaso on avoinna. Kaupungin talouteen tulee merkittävästi vaikuttamaan tuleva palkkaratkaisu.

-Valtionosuuksien taso ilman TE-uudistusta on vähentynyt merkittävästi.

-TE- uudistuksen talousvaikutukset epävarmat ja uudistukseen liittyy merkittävää taloudellista riskiä.

-Vuosien 2020-23 aikana kertaluonteisia taloutta parantavia eriä, kuten kuntaliitosavustus +3,5 miljoonaa euroa, valoverkon myynti +1,7 miljoonaa euroa sekä valtion korona-aikana noussut rahoitus. Näiden vaikutus on poistunut 2024 alkaen.

-Valtionosuusuudistukset tulossa 2027 vuodelle, niiden vaikutus voi olla erittäin merkittävä.

-Negatiivinen väestökehitys.

-Lukiokoulutuksen rahoitusuudistus, jossa kumotaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusasetuksen säännös, jonka perusteella Honkajoen lukiota on rahoituksen laskennassa kohdeltu erillisenä koulutuksen järjestäjänä. Uusien rahoitusperusteiden on tarkoitus astua voimaan asteittain vuodesta 2026 alkaen.

-Esi- ja perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus v. 2025 sisältää merkittävänä kuntia velvoittavana asiana ryhmäkohtaisen oppimisen ja koulunkäynnin tuen minimituntimäärän sekä rajauksen oppilaskohtaisesta tuesta saavien oppilaiden opetusryhmäkohtaiseen enimmäismäärään. 1.8.2025 astuu voimaan myös perusopetuksen uusi tuntijakoasetus, jota koskevat paikalliset tuntijakomuutokset tarkennetaan kevään 2025 aikana. Tuntijakouudistus pyritään toteuttamaan kustannusneutraalina, siirtymäaikana kustannukset saattavat kuitenkin väliaikaisesti nousta.

Riskejä on tavoitteena hallita talouden ja sen tasapainon ajantasaisella seurannalla. Vuonna 2024 on käynnistetty talouden tasapainostyö ja tasapainotusohjelma hyväksyttiin valtuustossa syyskuussa 2024.

Tasapainostyöhön vaikuttaa merkittävästi valtionosuuksien ja verotulojen kehityksen arvioinnin haastavuus, tulevat työmarkkinaratkaisut sekä yleisen kustannuskehityksen sekä talouden kehityksen vaikutukset.

Korkokulujen osalta korkosuojauksia muutettiin syksyn 2022 aikana, kun yleinen korkotaso nousi merkittäväällä tavalla. Tämä nosti kaupungin korkokuluja, mutta suojaukset vähentävät merkittävästi korkojen vaihtelun tuomaa ennakoimattomuutta. Vuosivaihteluiden merkitys korkokuluissa on pienempää. Vuosien 2023 ja 2024 aikana korkosuojaustaso pienensi merkittävästi kaupungin korkokuluja.

Kaupungin lainasalkkua on suojattu kahdella korkojohdannaisella, joiden suojausmäärä on yhteensä 40 miljoonaa euroa. Lisäksi kiinteäkorkoista lainaa on siten, että suojausaste on edelleen yli 90 %:ia vuodelle 2025. Koska aiempi kiinteäkorkoinen laina on todennäköisesti tulevaa tasoa alempi, ei korkotason lasku vähennä kaupungin korkokuluja nykytasosta. Tulevan korkotason merkitys kaupungin korkokuluille kasvaa, kun lainojen suojausaste laskee.

Korkojohdannaiset astuivat suunnitelman mukaisesti voimaan huhtikuussa 2022 ja niitä muokattiin syksyn 2022 aikana. Toisessa suojassa maksetaan vuoteen 2027 saakka 1,513 %:n kiinteää korkoa 30 miljoonan euron pääomalle. Toisen korkosuojan (10 miljoonaa euroa) korkotaso on 1,355 %:ia euribor 6 kk 5 % tasolle saakka. Mikäli euribor 6 kk ylittää 5 % on maksettava korko euribor 6 kk – 1 %. Suojaus on voimassa vuoteen 2052.

Korkojen nousu tai vastaavasti myöskään lasku ei siten vaikuta yhtä merkittäväällä tavalla kaupungin korkokustannuksiin.

Merkittävää taloudellista riskiä liittyy myös kaupunkikonsernin ja myös takausvastuiden rahoitukseen. Kaupunki on osallistunut takausvastuun perusteella vuonna 2024 Pohjois-Satakunnan Seutuverkon lainanlyhennyksiin noin 200 000 eurolla ja arvion mukaan kaupunki joutuu osallistumaan lyhennyksiin myös jatkossa. Vuodelle 2025 ennakoidaan noin 220 000 euron lyhennysosuutta, joka on varattu talousarvioon.

Kaupungin investointitahdilla on merkittävä vaikutus velkaantumisen muutokseen, kun jatkossa vuosikate tulee merkittävästi heikkenemään vuosien 2021-23 tasosta. Käytännössä investointitason tulisi olla maksimissaan vuosikateen suuruinen, jotta kaupunki ei velkaantuisi lisää.

Suurta lainamäärää joudutaan jatkossa hoitamaan entistä pienemmällä tulopohjalla, koska ikärakenteen muuttumisen myötä verotulojen kasvu on hidasta ja merkittävä osa verotuloista ja valtionosuuksista siirtyi hyvinvointialueelle.

Suuret investoinnit kasvattavat myös poistoja. Nämä molemmat tekijät heikentävät tulosta ja tuovat painetta pitävä vuosikate hyvällä tasolla.

Kaupungilla on lainaa vuoden 2024 lopussa arviolta noin 55 miljoonalla eurolla.

Kaupungilla oli 31.12.2023 takauksia 16,3 miljoonalla eurolla. Näistä merkittävimmät olivat takaukset tytäryhtiöiden Kankaanpään Asunnonhankinta Oy:n 2,9 miljoonaa euroa, Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n 3,9 milj. euroa sekä osakkuusyhtiö Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy:n 6,0 miljoonan euron lainoille.

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy antaa koko seutukunnan toimijoille mahdollisuuksia, mutta sen tulee olla myös kilpailukykyinen langattomien ratkaisujen kanssa. Verkon rakentamiseen on sijoitettu merkittävät summat ja kaupungilla on myös isot vastuut yhtiöstä lainojen takausten kautta. Yhtiön liikevaihto on pieni verrattuna lainamäärään, mistä aiheutuu omistajakunnille taloudellista riskiä. Yhtiön lainojen lyhennys vaatii takaajakuntien panostusta tulevina vuosina. Kankaanpään maksuosuudeksi on arvioitu noin 220 000 euroa vuodelle 2025 ja vastuu jatkuisi ja mahdollisesti nousisi tulevina vuosina. Lisäksi ainakin Honkajoen vanhustentaloyhdistyksen osalta lainoista suoriutumisen vaatineen edelleen kaupungin panostusta.

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n osalta takausvastuu kasvoi vuoden 2023 aikana 400.000 eurolla johtuen yhtiön lainojen uudelleen järjestelystä. Kaupungin tytäryhtiön Kankaanpään Yrityspalvelun omistamien toimitilojen vuokraustilanne ja elinkeinoelämän sekä yleisesti talouden kehittyminen heijastuvat yhtiön taloudessa. Toimitilojen käyttöaste on ollut hyvä, lähes kaikki tilat ovat olleet vuokrattuina. Kaupunki on myöntänyt yhtiölle lainoja sekä taannut yhtiön lainoja. Yhtiön lainamäärä on edelleen melko suuri liikevaihtoon nähden. Yhtiöön liittyy taloudellisen riskitason nousu, johtuen yhtiön vuokralaistilanteen heikkenemisestä ja toimitilojen käyttöasteen laskemisen vähintäänkin hetkellisestä muutoksesta.

Kankaanpään Asunnonhankinnalla on kiinteistöomaisuutta, joiden osalta tulee arvioida peruskorjausten tarvetta ja rahoitusta. Lähtökohtaisesti asuntotuotannon tulee kuitenkin olla vuokratuotoilla rahoitettua.

Kaupunki vuokraa merkittävän määrän tiloja hyvinvointialueelle. Tiloihin liittyy merkittävä määrä lainaa sekä tasearvoa. Tilojen vuokrauksella ja vuokratasolla on merkittävä vaikutus kaupungin talouteen. Tapalan kiinteistöä koskeva yhtiöittämisvelvoite vaikuttaa kaupungin talouteen negatiivisesti taloussuunnitelmakauden aikana.

Viimeisten vuosien aikana inflaatio on noussut voimakkaasti, minkä vaikutukset tulevat jatkuessaan näkymään myös toimintamenojen kasvuna. Inflaatiovauhti on kuitenkin hidastunut merkittävästi ja osa hinnoista on laskenut huipputasostaan. Mikäli inflaatio voimistuu uudelleen, niin sillä on merkittävä taloudelliseen tilanteeseen.

Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset Ukrainassa sekä yleinen taloudellinen kehitys vaikuttaa edelleen myös kuntien taloudelliseen tilanteeseen. Yhdysvaltain presidentinvaalien tuloksien vaikutukset Euroopan ja Suomen taloustilanteeseen ovat epäselviä.

Toiminnalliset riskit ja niihin vastaaminen

Osaavan henkilöstön saatavuuteen liittyy riskejä. Työvoiman pysyvyydestä ja saatavuudesta huolehditaan mm. pitkäjänteisen henkilöstösuunnittelun, koulutuksen sekä hyvinvoinnin kehittämisen avulla.

Säännöllisten esihenkilöinfojen avulla jaetaan kaupungin esihenkilöille ajantasaista tietoa ja koulutusta. Esihenkilöille järjestettiin mahdollisuus esihenkilövalmennukseen.

Toimivalla sijaistuksen ja varahenkilösuunnittelun avulla pienennetään toiminnallisia riskejä.

Henkilöstön jaksaminen työn kuormittavuuden kasvaessa on haasteena ja riski esim. sairauspoissaolojen kasvaessa. Yhteistyötä on lisätty työterveyshuollon ja Kevan kanssa.

Syksyllä käydyillä YT-neuvotteluilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, mutta niillä on huomioitavia vaikutuksia myös työhyvinvointiin ja palvelutasoon.

Digitalisaation kattavampaan hyödyntämiseen liittyy sekä toiminnallisia riskejä että mahdollisuuksia. Hyötyjä, riskejä ja mahdollisuuksia on kartoitettu vuosien 2022-24 aikana digityöryhmän johdolla.

Kyberturvallisuuteen liittyvät uhat kasvoivat edelleen epävakaa maailmantilanteesta johtuen. Roska- ja huijausviestien trendinä oli havaittavissa hyökkäyssykliden nopeutuminen. Tekoälyn nopea kehittyminen tuonee turvallaisuudessa mukanaan uusia uhkia. Organisaation tulee tunnistaa merkittävimmät uhat ja riskit, hallita niitä ja mitoitaa riittävät tietoturvaluustoimenpiteet.

Viime vuosien aikana on voimistunut epävakaa maailmantilanne. Ukrainan sota on aiheuttavat sekä toiminnallisia että taloudellisia riskejä. Kaupunkiin on vuoden 2022 ja 2023 aikana saapunut merkittävä määrä ukrainalaisia. Sotaa pakoon lähteneiden määrän kasvaminen aiheuttaa erilaisia toiminnallisia haasteita, joita kaupunki on kuitenkin pyrkinyt kääntämään positiiviseksi vahvalla panostuksella kotoutumiseen.

Ukrainassa käytävä sota ja sen liitännäisvaikutukset ovat vaikuttaneet laajasti myös kuntien varautumiseen. Suomen Nato jäsenyys näkyy Kankaanpäässä varuskunta-kaupunkina, jossa on merkittävä harjoitusalue. Osana tätä on myös DCA-sopimus.

Kaupungin palveluilla ja vuoden 2023 alusta aloittaneiden hyvinvointialueiden palveluilla on monia yhdyspintoja. Kuntalaisten ja asiakkaiden palveluketjujen sujuvan toiminnan kannalta olisi olennaista, että yhteistyö hyvinvointialueeseen olisi mahdollisimman toimiva. Hyvinvointialueiden tiukka taloustilanne on näkynyt alueen palvelurakenteen pohdinnalla. Näiden vaikutuksilla on iso merkitys myös kuntien elinvoimaan.

Vahinkoriskit

Keskeisenä riskinä ovat toimitilariskit, kuten ennakoimattomat sisäilma- ja kosteusongelmat. Tähän on vastattu mm. kaupungin rakennuskannan mittavalla saneerauksella. Muita keinoja ovat mm. kiinteistöjen kuntotutkimukset, ennakoivat korjaustoimenpiteet sekä hulevesien hallinnan parantaminen.

Vedenottokapasiteetin, häiriöttömän talousveden saannin ja jakelun turvaaminen on keskeinen sekä toiminnallisten että vahinkoriskien hallinnan keino. Näiden hallinnassa keskeisenä osana Hämeenkaan on uusi vedenotto. Vesihuollon korjausvelan hallinta on myös keskeistä.

Työturvallisuuteen kiinnitetään huomiota mm. riskien arvioinnin avulla.

Lisäksi vahinkoriskien osalta kaupungilla on kattava vakuutusturva Fenniassa. Kaupungin vakuutuksien kilpailutus toteutettiin vuoden 2024 aikana ja vakuutusyhtiöksi on tulossa IF.

5. Talousarvion rakenne

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kaupungin talousarvio on laadittu kuntalaissa esitetyllä rakenteella huomioiden Kuntaliiton talousarviosuosituksen. Lisäksi rakenne perustuu valtuuston hyväksymään hallintosääntöön ja siinä määriteltyihin tulosalueisiin.

Talousarvio koostuu seuraavista talousarvio-osista:

- A. Yleisperustelut
- B. Käyttötalousosa
- C. Tuloslaskelmaosa
- D. Investointiosa
- E. Rahoituslaskelmaosa
- F. Liitteet

Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kaksi näkökulmaa:

- 1) kokonaistalouden näkökulma ja
- 2) toiminnan ohjauksen näkökulma.

Kokonaistalouden näkökulmasta kaupungin kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja -suunnitelman tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa. Toiminnan ohjauksen näkökulmasta kaupungin toimintaa ohjataan käyttötalousosan ja investointiosan tavoitteilla ja määrärahoilla.

Yleisperusteluissa esitetään mm. katsaus yleiseen taloudelliseen tilanteeseen sekä kunnallistalouden kehitykseen, kaupungin talouteen, strategia ja strategiset tavoitteet.

Käyttötalousosa sisältää tulosaluekohtaiset talousarviot ja toiminnalliset tavoitteet. Tulosalueiden suunnitelmat sisältävät myös toiminnan kuvauksen sekä palveluajatuksen, toiminnan painopisteet suunnittelukaudella ja toimintaa kuvaavat tunnusluvut.

Tuloslaskelmaosassa esitetään kaupungin kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka kaupungin menot rahoitetaan.

Investointiosassa on esitetty vuoden 2025 ja suunnitelmavuosien 2026-27 investointihankkeet perusteluineen.

Taloussuunnitelma laaditaan kolmivuotiskaudeksi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Taloussuunnitelma voi siten olla alijäämäinen, mutta vain enintään siihen määrään kuin laadintavuoden lopussa arvioidaan kertyvän ylijäämää. Ylijäämän määrän arvioinnissa otetaan huomioon edellisen vuoden tilinpäätöksen lisäksi laadintavuoden talousarvio ja siihen tehdyt muutokset sekä muut tiedossa olevat laadintavuoden tulokseen vaikuttavat tekijät. Kunnan laatiessa taloussuunnitelmaa se voisi siten ottaa huomioon tasapainossa edellisen tilinpäätöksen ylijäämäerien ja talousarvion laadintavuoden arvioitujen ylijäämäerien yhteenlasketun määrän.

6. Sitovuus

6.1. Käyttötalousosa

Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa tulosalueittain toimielimille toiminnalliset tavoitteet, niiden toteutumista kuvaavat mittarit ja mittareille tavoitearvot sekä hyväksyy tulosalueelle tulosityksikkökohtaisen menoarvion ja tuloarvion erotuksena muodostuvan nettomenomäärärahan. Sitovuus valtuustoon nähden on nettomääräinen ts. menojen ja tulojen erotus eli toimintakate (netto) on valtuustoon nähden sitova tulosityksköittäin. Tästä poiketen kaupunkisuunnittelun määräraha on bruttositova.

Myös toiminnalliset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia. Palvelukokonaisuuksien tavoitteet eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

6.2. Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa esitetään kunnan kokonaistalouden keskeiset erät, jotka ovat varsinaisen toiminnan menot ja tulot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Tuloslaskelmaosassa menoarviot ja tuloarviot ovat valtuuston hyväksymällä tasolla bruttomääräisesti sitovia. Sitovuustasot on esitetty määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetotaulukossa.

6.3. Investointiosa

Investointiosassa esitetään kaupungin investointimenot ja -tulot, jotka talousarviovuoden osalta eritellään hankekohtaisesti.

Investointiosassa valtuusto myöntää menoarvion ja tuloarvion erotuksena muodostuvan nettomenomäärärahan hankeryhmäkohtaisesti. Sitovuus valtuustoon nähden on nettomääräinen ts. menojen ja tulojen erotus eli nettomeno on valtuustoon nähden sitova hankeryhmittäin. Kokonaan toteuttamatta jääneen investointikohteen määrärahaa ei kuitenkaan saa siirtää toiselle hankkeelle ilman valtuuston päätöstä.

Maan osto ja myynti on bruttositova.

6.4. Rahoituslaskelmaosa

Rahoitusosassa esitetään tulo-rahoituksen riittävyyden lisäksi meno- ja tuloarviona pitkäaikaiseen rahoitukseen liittyvät menot ja tulot kuten antolainat, ottolainat ja niiden lyhennykset. Rahoitusosa sisältää rahoituslaskelman.

Rahoituslaskelmaosassa menoarviot ja tuloarviot ovat valtuuston yhteenvetotaulukossa esitetyllä tasolla nettomääräisesti sitovia.

7. Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaisia tilivelvollisia ovat kaikki valtuustoa alempien toimielinten jäsenet sekä kunkin toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat, joita ovat kaikki toimielinten esittelijät kukin esittelyynsä ja asianomaisen toimielimen tehtäviin kuuluvien asioiden osalta. Käyttötaloudessa jokaisen tulosalueen kohdalla on mainittu tilivelvollinen toimielin ja tilivelvollinen viranhaltija, investointiosassa hankkeittain on mainittu tilivelvollinen toimielin. Muiden talousarvion osien osalta tilivelvollinen on kaupunginhallitus.

8. Käyttösuunnitelmat ja seuranta

Talousarvion käyttösuunnitelmilla toimielimet jakavat tulosalueen menoarviot ja tuloarviot taloudellisen vallan siirtämisen ja tulosten vastuun kannalta tarkoituksenmukaisiin tehtäviin, kustannuspaikkoihin ja toimintoihin. Sen jälkeen, kun valtuusto on hyväksynyt talousarvion, tulee toimielimen päättää talousarviossa hyväksytyt määrärahan käyttösuunnitelmasta ja sopeuttaa toiminta käytettävissä oleviin taloudellisiin resursseihin. Toimielimen tulee myös kesken talousarviovuoden muuttaa käyttösuunnitelmaa, mikäli siihen ilmenee tarvetta.

Käyttösuunnitelmat valmistellaan ja käsitellään lautakunnissa kaupunginhallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti, kun vuoden 2024 toteutuma on vertailutietona käytettävissä.

Toimielinten tulee tarkastella tulosityksköidensä kokonaismäärärahoja ja kohdentaa tarvittaessa uudelleen ottaen huomioon valtuuston asettamat tavoitteet. Käyttösuunnitelmat on laadittava toiminnan osalta siten, että käytettävissä oleva määräraha riittää.

Käyttösuunnitelmat saatetaan tiedoksi ja mahdolliset määrärahasiirrot päätettäväksi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle maaliskuussa 2025.

Tarkemmat ohjeet ja aikataulu annetaan talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä ja raportointia koskevissa erillisohjeissa.

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen automaattinen raportointi alkoi vuodesta 2022 lähtien. Tiedot toimitetaan Valtiokonttorille neljännesvuosittain, maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja vuoden lopun tilanteen mukaan. Kaupunginhallitukselle ja valtuustolle toimitetaan vastaavassa aikataulussa kaupungin talouden tilanteen yksityiskohtaisempi seuranta, jota täydentää talouden kuukausiraportointi hallitukselle. Toiminnalliset tavoitteet raportoidaan puolivuotiskatsauksessa, ja tarvittaessa, erityisesti toteuman poiketessa merkittävästi valtuuston asettamasta tavoitteesta.

B. Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty kaupungin normaali toiminta tulosyksiköittäin. Tulosyksikkö on toiminnallinen kokonaisuus, jolle valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet ja antaa tavoitteiden toteuttamista varten resurssit. Tulosyksikölle annettu menoarvion ja tuloarvion erotus eli nettomenomääräraha vastaa kuntalain "määräraha" käsitettä.

Talousarvion sitovuuspäätöksen mukaan (kohdassa A.6.1.) toiminnalliset tavoitteet ovat valtuuston sitovia tahdonilmaisuja ja niiden toteutumista seuraa valtuuston asettama tarkastuslautakunta. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan myös kesken talousarviovuoden tapahtuvissa osavuosiraporteissa. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista kuvaamaan on asetettu erilaisia mittareita ja tunnuslukuja. Edelleen em. sitovuuspäätöksen mukaan määrärahat ovat tulosaluekohtaisesti sitovia. Valtuuston asettamat alemmat toimitelimet jakavat omilla päätöksillään toiminnalliset tavoitteet ja määrärahat pienempiin osiin talousarvion käyttösuunnitelmissaan, jotka kaupunginhallitus hyväksyy.

Käyttötalousosassa jokaisen tulosyksikön kohdalla on nähtävissä hallintosäännön mukainen tulosyksikkö sekä toimielin ja tämän alainen tilivelvollinen viranhaltija, jotka vastaavat valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteuttamisesta. Edelleen tulossyksiköittäin on ilmaistu palveluajatus, toiminnalliset tavoitteet, niiden toteutumista kuvaavat mittarit sekä kysyntä- ja laajuustiedot.

Palvelukokonaisuuksien osalta on esitetty kuvaus ja toiminnan painopisteet sekä olennaisimmat muutokset, mutta ne eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Toimintatuotot ja –kulut esitetään tulo/menolajeittain eroteltuna. Näiden erotuksena muodostuva toimintakate on siis tulosalueelle annettu nettomääräinen määräraha lukuun ottamatta kaupunkisuunnittelua, jonka määräraha on bruttositova.

Valtuusto hyväksyi hallintosääntöön 30.9.2024 seuraavat organisaatiomuutokset:

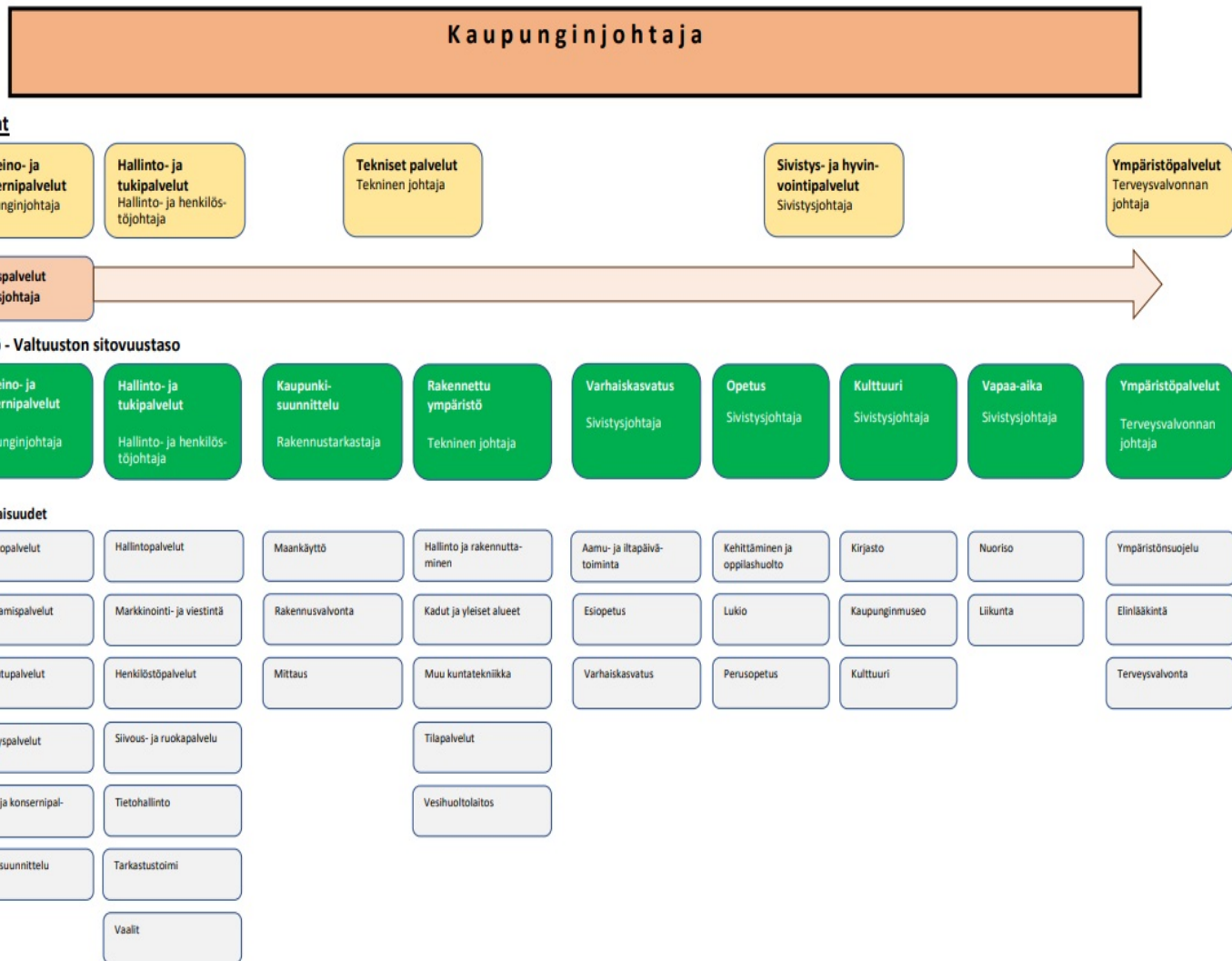
Valtuuston sitovuustasot, joihin valtuusto päättää määrärahat ovat seuraavat:

Elinkeino- ja konsernipalvelut
Hallinto- ja tukipalvelut
Kaupunkisuunnittelu
Rakennettu ympäristö
Varhaiskasvatus
Opetus
Kulttuuri
Vapaa-aika
Ympäristöpalvelut

Viranhaltijaorganisaatio jakautuu toimialoihin, tulosyksiköihin seuraavasti:

Elinkeino- ja konsernipalvelut (toimiala)
 Elinkeino- ja konsernipalvelut (tulosyksikkö)
Hallinto- ja tukipalvelut (toimiala)
 Hallinto- ja tukipalvelut (tulosyksikkö)
Tekniset palvelut (toimiala)
 Kaupunkisuunnittelu (tulosyksikkö)
 Rakennettu ympäristö (tulosyksikkö)
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut (toimiala)
 Varhaiskasvatus (tulosyksikkö)
 Opetus (tulosyksikkö)
 Kulttuuri (tulosyksikkö)
 Vapaa-aika (tulosyksikkö)
Ympäristöpalvelut (toimiala)
 Ympäristöpalvelut (tulosyksikkö)

Hallintosäännön 3. luvun mukainen organisaatio 2025

Toimintakate tulosalueittain

	Raami	LTK	KJ
Elinkeino- ja konsernipalvelut	-5 550 000		-5 152 776
Hallinto- ja tukipalvelut	-1 950 000		-1 949 718
Varhaiskasvatus	-7 460 000	-7 477 751	-7 477 501
Opetus	-18 005 000	-18 590 069	-18 452 409
Kulttuuri	-1 245 000	-1 245 318	-1 240 363
Vapaa-aika	-1 940 000	-1 949 794	-1 940 285
Kaupunkisuunnittelu	-300 000	-300 125	-299 485
Rakennettu ympäristö	-50 000	-83 148	-42 208
Ympäristöpalvelut	-495 000	-522 607	-521 766
	-36 995 000		-37 076 511

Toimielin	Kaupunginhallitus
Toimiala	Hallinto ja tukipalvelut
Tulosityksikkö	Hallinto ja tukipalvelut
Tilivelvollinen	Hallinto- ja henkilöstöjohtaja

Tulosityksikön kuvaus

Hallinto ja tukipalvelut –toimiala tuottaa yleishallinnon ja henkilöstöhallinnon palvelut keskitetysti koko kaupunkiorganisaatiolle. Toimiala vastaa myös vaalien järjestämisestä sekä tukipalveluiden osalta siivous- ja ruokahuollosta sekä tietohallinnosta. Kaupunkimarkkinointi ja viestinnän koordinointi hoidetaan myös hallinto ja tukipalvelut –toimiala. Tulosalueen toiminta on tehokasta ja taloudellista. Toimintaa keskitetään sekä hajautetaan tarkoituksenmukaisesti ja asiakaslähtöisesti. Digitalisaation mahdollisuudet käytetään hyväksi turvaten kuitenkin palvelujen saavutettavuus kaikille kuntalaisille.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

Kaupungin tunnettavuuden lisääminen yrittäjä-, asuin- ja matkailukaupunkina monipuolisen markkinointiviestinnän avulla.

Mukava arki

Kankaanpää-sovelluksen ylläpito ja kehittäminen.

Päiverkkosivuston tiedonhaun ja saavutettavuuden kehittäminen.

Omavalvontamittausten automatisoinnin kehittäminen

Reseptiikan kehittäminen laatu, maku ja sydänmerkki huomioiden

Automatisoitujen ratkaisujen ja robottiteknologian hyödyntäminen siivoustyössä

Kestävä ja ketterä kaupunki

Kuntavaalien ja aluevaalien toteuttaminen tehokkaasti ja virheettömästi.

Tekoälyvalmiuksien kehittäminen. Kaupunki toteuttaa kartoituksen tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksista, kouluttaa tekoälyn käyttöön ja pilotoi tekoälyä eri toimialoilla. Tekoälyn käyttöön laaditaan ohjeistus eettisyys ja tietoturva huomioiden.

Työhyvinvoinnin kehittäminen. Toteutetaan koko henkilöstöä koskeva työhyvinvointikysely sekä lisäksi esihenkilöille kysely psykososiaalisesta kuormittavuudesta. Seurataan työyhteisöjen kehittämissuunnitelmien toteutumista.

Resurssien optimointi ja toiminnan priorisointi. Sopeutetaan toiminta säästöohjelman mukaisesti. Yhdenmukaistetaan toimintatapoja ja tehostetaan prosesseja.

Kehityskeskustelujen käyminen 100 %:sti

2000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TA+MUUT. 2024	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	3 780 445	-3,3	3 648 960	-3,5	3 655 107	3 656 265
MAKSUTUOTOT	69 078	-100,0	0	-100,0	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	200 000	-10,0	180 000	-10,0	181 800	183 618
TOIMINTATUOTOT	4 049 523	-5,3	3 828 960	-5,4	3 836 907	3 839 883
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-2 308 980	-1,3	-2 282 330	-1,2	-2 283 397	-2 341 387
PALKAT JA PALKKIOT	-1 912 632	0,6	-1 924 720	0,6	-1 925 607	-1 974 517
HENKILÖSIVUKULUT	-396 348	-10,8	-357 610	-9,8	-357 790	-366 870
ELÄKEKULUT	-321 322	-6,6	-300 320	-6,5	-300 470	-308 110
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-75 025	-28,6	-57 290	-23,6	-57 320	-58 760
PALVELUJEN OSTOT	-2 330 844	-8,9	-2 118 378	-9,1	-2 155 200	-2 178 581
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-754 531	-3,7	-726 498	-3,7	-750 610	-763 572
AVUSTUKSET	-21 500	-81,4	-3 805	-82,3	-4 060	-4 121
MUUT TOIMINTAKULUT	-754 788	-13,7	-647 667	-14,2	-660 277	-669 288
TOIMINTAKULUT	-6 170 643	-6,3	-5 778 678	-6,4	-5 853 544	-5 956 949
TOIMINTAKATE	-2 121 120	-8,1	-1 949 718	-8,1	-2 016 637	-2 117 066

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TAE 2024	TAE 2025
Ateriahinta koulun ja päiväkodit	2,58		2,39	2,76	2,89	2,99
Ateriahinta sote-ateriat	5,2		6,95	0	0	0
Siivouksen tuntihinta		18,75/22,74	19,05/26,78	19,91/25,41	19,24/26,63	14,5/28,75
Kysyntä- ja laajuustiedot						
Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TAE 2024	TAE 2025
Mitoitettu siivousaika h/pvä	112,5	112,5	127,88	140,85	142,35	136,1
Henkilöstömäärä/henkilötyövuodet	40/37,5	38/37,5	45/44,5	37/32,75	34/34,5	32/31,5
Tuotettujen aterioiden määrä koulut ja päiväkodit		409677	406355	467966	482072	468112
Tuotettujen aterioiden määrä sote		142080	125385	0	0	0

Tulosityksikön sisältämät palvelukokonaisuudet

Hallintopalvelut

Palvelualueen kuvaus

Hallintopalveluiden palvelukokonaisuuden talousarvio kattaa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston sekä tiettyjen muiden toimielinten, kuten innovaatiotyöryhmän, Honkajokitoimikunnan ja vanhus- ja vammaisneuvoston, hallinnolliset resurssit. Hallintopalvelut tarjoavat kaupungin päätöksenteon ja toiminnan tueksi asiantuntemusta ja resursseja niin kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallitukselle kuin kaupunginjohtajalle ja johtoryhmällekin.

Talousarvioon sisältyvät kaupunginjohtajan, hallinto- ja henkilöstöjohtajan sekä kaupunginkanslian henkilöstön palkkamenot. Lisäksi rahoitusta kohdistetaan keskeisiin hallinnon palveluihin, kuten asia- ja tiedonhallintajärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitoon, sähköiseen arkistointiin ja allekirjoituspalveluihin.

Palvelukokonaisuuden tavoitteena on varmistaa kaupungin hallinnon tehokkuus, oikeellisuus ja ajantasaisuus. Samalla pyritään tukemaan kuntalaisille tarjottavien palveluiden laadukasta johtamista ja jatkuvaa kehittämistä.

Markkinointi ja viestintä

Palvelukokonaisuuden vastuualueina ovat markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen, eri viestintäkanavista huolehtiminen, kaupungin strategiaa tukevan päivittäisviestinnän tuottaminen, markkinointisuunnittelu, brändin kehitys ja visuaalinen ilme, strategiaa tukevien tapahtumien koordinointi ja viestintä, mediayhteistyö sekä koko organisaation viestinnän ja markkinoinnin tukena toiminen. Elinkeinopalveluiden kanssa toteutettavia yritys- ja matkailumarkkinointiin liittyviä toimenpiteitä toteutetaan talousarvion sallimissa puitteissa ja hankeyhteistyötä hyödyntäen.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Hallintopalveluiden keskeinen painopiste on päätöksenteon ja johtamisen tukemisessa sekä hallinnon sujuvoittamisessa. Uuden valtuustokauden alkaessa hallinto osallistuu valtuutettujen perehdyttämiseen, strategisten tavoitteiden valmisteluun ja toimielinten toiminnan käynnistämiseen. Nämä tehtävät työllistävät erityisesti hallinnon henkilöstöä ja tukevat valtuuston sujuvaa aloittamista sekä päätöksenteon jatkuvuutta.

Toiminnan tavoitteena on varmistaa päätöksentekoprosessien läpinäkyvyys, nopeus ja tehokkuus. Henkilöstöresurssien puitteissa toimintaa sopeutetaan ja

Markkinoinnin ja viestinnän palvelukokonaisuuteen kohdistuu merkittävät säästötoimet vuodelle 2025. Tämä tarkoittaa mm. markkinoinnilliseen sisällöntuotantoon liittyvien ostopalvelujen sekä maksetun medianäkyvyyden vähentämistä. Sisällöntuotanto tehdään jatkossa kokonaan omana työnä ja pitkäjänteisyys korostuu myös markkinointiviestinnässä. Tehtävien uudelleenjärjestelyn seurauksena markkinointiassistentille siirtyy jatkossa joitakin kaupunginkanslian tehtäviä. Toiminnan painopiste suunnitelmakaudella on viestinnän tavoittavuuden kehittäminen.

Henkilöstöpalvelut Henkilöstö-palvelukokonaisuus vastaa kaupungin henkilöstöhallinnon ja työsuojelun toteuttamisesta ja tukemisesta sekä henkilöstön hyvinvoinnin ja työkyvyn edistämisestä. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat kaupungin henkilöstöhallinnon ja työsuojelun toiminnot, henkilöstöedustajien ja työsuojelupäällikön palkkiot sekä henkilöstön terveydenhuolto ja virkistystoiminta. Tavoitteena on luoda hyvinvoiva ja motivoitunut työyhteisö sekä edistää turvallista työympäristöä.

Henkilöstöpalveluiden painopisteitä tehokas sisäinen palvelu henkilöstöasioissa sekä henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen ja työkyvyn ylläpitäminen. Työterveyshuollon kilpailutus tulee toteuttaa vuonna 2025.

Siivous- ja ruokapalvelut

Ruokahuolto hoitaa koulujen ja päiväkotien ateriapalvelut koko kaupungin alueella (aamupala, lounas, välipala ja koululiasten maksullinen välipala). Aterioiden valmistus tapahtuu kahdessa valmistuskeittiössä: Pohjanlinnan keskuskeittiö, josta lähetetään kaikkiin päiväkoteihin, kyläkouluihin ja Yhteislyseolle. Keskustan koulun keittiössä tuotetaan koulun tarpeisiin ateriat. Siivoustoiminnassa on sekä omaa että ulkoistettua toimintaa. Omana työnä tehdään keskustan alueen koulun ja liikuntakeskus.

Siivous- ja ruokahuollon kilpailukyvyyn ylläpitäminen. Puhtaat toimitilat tehokkaat työtunnit hyödyntäen sekä laadukas ja ravitsemuksellinen koululounas.

Tietohallinto

Tietohallinto vastaa mm. kaupungin tietojärjestelmien ylläpidosta ja niiden kehittämisestä, työasemaylläpidosta, tietoverkon ylläpidosta ja kehityksestä, tietotekniikan hankinnoista, lisenssihankinnoista, tunnustenhallinnasta ja tietoturvasta.

Kehitämme varmistusjärjestelmiä ja kyberturvallisuutta takaamaan digitaalisten palvelujen jatkuvuus muuttuvassa toimintaympäristössä, hyödynnämme tehokkaasti nykyisiä tiedollajohtamisen teknologioita, varaudumme suunnitelmallisesti käyttöjärjestelmämuutokseen ja hyödynnämme tekoälyn luomia mahdollisuuksia.

Tarkastustoimi

Tarkastustoimi –palvelukokonaisuudesta vastaa tarkastuslautakunta, jonka tehtävät on määrätty kuntalain 121 §:ssä. Tarkastuslautakunnan tehtävä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu myös mm. talouden tasapainoituksen toteutumisen arviointi,

Vaalit

Vaalit- palvelukokonaisuus vastaa vaalien järjestämisestä siltä osin, kuin vastuu on vaalilaissa määritelty kunnille. Vuonna 2025 järjestetään kuntavaalit ja aluevaalit. Kustannustehokkuuden lisäksi keskeisenä arvona on, että jokaisella olisi tosiasiallinen mahdollisuus äänestää.

Vuonna 2025 järjestetään kuntavaalit ja aluevaalit samanaikaisesti, mikä lisää merkittävästi vaalien valmistelu- ja järjestelytyötä kunnassa. Yhteisvaalit edellyttävät kunnalliselta hallinnolta tarkkaa suunnittelua ja tehokasta resursointia, jotta vaalien toteutus on sujuvaa, läpinäkyvää ja luotettavaa. Kunta varmistaa, että äänestyspaikat, vaalitoimitsijat ja tarvittavat tukipalvelut ovat asianmukaisesti järjestettyjä ja että kuntalaisille tiedotetaan vaaleista selkeästi, jotta kaikilla

2000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
2100 HALLINTOPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-1 279	-1 220	-1 215
Toimintakate (Netto)	-1 279	-1 220	-1 215
2000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
2130 MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-297	-229	-229
Toimintakate (Netto)	-297	-229	-229
2000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
2140 HENKILÖSTÖPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	235	237	232
Toimintamenot	-720	-646	-644
Toimintakate (Netto)	-485	-408	-412
2000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
2150 SIIVOUS- JA RUOKAPALVELU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2 756	2 593	2 593
Toimintamenot	-2 758	-2 590	-2 592
Toimintakate (Netto)	-2	3	1
2000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
2160 TIETOHALLINTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	983	993	993
Toimintamenot	-997	-1 020	-1 020
Toimintakate (Netto)	-14	-27	-27
2000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
2170 TARKASTUSTOIMI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-35	-34	-33
Toimintakate (Netto)	-35	-34	-33
2000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
2180 VAALIT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	75	10	10
Toimintamenot	-85	-45	-45
Toimintakate (Netto)	-10	-35	-35

Toimielin	Kaupunginhallitus
Toimiala	Elinkeino- ja konsernipalvelut
Tulosyksikkö	Elinkeino- ja konsernipalvelut
Tilivelvollinen	Kaupunginjohtaja

Tulosyksikön kuvaus

Tulosyksikkö sisältää kolme entistä tulosaluetta Elinkeinopalvelut, Kehityspalvelut ja Talouspalvelut. Tulosyksikön tehtäviin kuuluvat mm. elinkeino- ja maaseutupalvelut, kaupungin työllisyyden hoito, kotouttaminen, talouspalvelut sekä konserniyhtiöiden asiat.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Uusien yritysten hankkiminen (Elinkeinopalvelut)
2. Elinkeinojen ja yritysten toimintaympäristön kehitystyö yhdessä sidosryhmien kanssa. Hanketoiminnan toteuttaminen osana kehitystyötä määrärahojen puitteissa aiempia vuosia hieman pienemmässä mittakaavassa, omat ja yhteistyökumppaneiden hankkeet (Elinkeinopalvelut)
3. Matkailun kehittämistyön jatkaminen ja osana sitä Geoparkin hyödyntämisen vahvistaminen kaupunkimarkkinoinnin ja alan yritysten voimavaraksi (Elinkeinopalvelut)
4. Ostolaskudatan julkaisu
5. TE-uudistuksen kustannukset hallinnassa ja toimivat palvelut

Mukava arki

1. Yritysneuvonnan palvelut saatavilla lähipalveluna, yritysneuvonnan palvelukumppanina toimiminen myös P-S seutukunnan naapurikunnille (Elinkeinopalvelut)
2. Yritysneuvonnan palveluiden ja 1.1.2025 aloittavan Satakunnan työllisyysalueen työhakija- ja työnantajapalveluiden yhteistyön tiivistäminen (Elinkeinopalvelut)
3. Kankaanpää - Parkanon rautatieasema -kutsutaksiliikenteen jatkuvuuden selvittäminen (Elinkeinopalvelut)
4. Kotoutumisen onnistuminen ja asukasluvun positiivinen kasvu

Kestävä ja ketterä kaupunki

1. Tasapainoinen talous
2. Taloushallinnon järjestelmä uudistus toimii ja prosessit kehittyvät.

1100 ELINKEINO- JA KONSERNIPALVELUT	TA+MUUT. 2024	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	509 688	72,1	872 350	71,2	771 368	775 426
TUET JA AVUSTUKSET	124 191	-30,6	86 242	-30,6	87 104	87 975
TOIMINTATUOTOT	633 879	52,0	958 592	51,2	858 472	863 401
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-1 748 057	-7,5	-1 617 925	-7,4	-1 618 687	-1 659 781
PALKAT JA PALKKIOT	-892 714	-9,8	-804 840	-9,8	-805 211	-825 662
HENKILÖSIVUKULUT	-855 343	-5,1	-813 085	-4,9	-813 476	-834 119
ELÄKEKULUT	-820 349	-4,0	-787 435	-4,0	-787 806	-807 809
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-34 994	-31,5	-25 650	-26,7	-25 670	-26 310
PALVELUJEN OSTOT	-1 337 377	7,9	-1 430 135	6,9	-1 455 800	-1 468 174
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-22 590	-44,2	-11 505	-49,1	-12 796	-12 982
AVUSTUKSET	-872 500	240,5	-2 961 284	239,4	-3 194 853	-3 218 776
MUUT TOIMINTAKULUT	-112 325	-19,4	-90 519	-19,4	-91 244	-91 978
TOIMINTAKULUT	-4 092 849	49,9	-6 111 368	49,3	-6 373 380	-6 451 691
TOIMINTAKATE	-3 458 970	49,5	-5 152 776	49,0	-5 514 908	-5 588 290
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-3 458 970	49,5	-5 152 776	49,0	-5 514 908	-5 588 290

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TAE 2025
Elinkeinopalvelut				
Asiakkaiden määrä	161	218	220	220
Osallistumisastearvio uusien yritysten	20	20	25	25
Asiakastyytyväisyys (muutetaan kyselyä, asteikolle 1-5)	100	66,7	4	4
Maaseutupalvelut				
Koulutukseen osallistuneet	150	100	400	200
Tukien maksunviivepäivät	0	0	0	0

Kysyntä- ja laajuustiedot

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TAE 2025
Elinkeinopalvelut				
Yritysten määrä toimialueella	1227	1254	1260	1275
Aloittaneiden yritysten määrä	95	72	80	80
Hankkeiden lukumäärä, omat ja osall	10	12	12	8
Maaseutupalvelut				
Päätösten määrä	3890	3980	2595	2400
Tilojen lukumäärä	731	698	673	660
Keskipinta-ala	44	45	47	49

Tulosyksikön sisältämät palvelukokonaisuudet

Elinkeinopalvelut

Palvelualueen kuvaus

Elinkeinopalvelut tuottaa neuvontapalveluita yrityksille niiden elinkaaren kaikkiin vaiheisiin. Keskeisiä palveluita ovat yritysneuvonta alkaville yrityksille (yrityksen perustaminen), yritysneuvonta toimiville yrityksille (yritystoiminnan kehittäminen), yritysten sijoittumisneuvonta, hankeneuvonta ja rahoitusneuvonta. Lisäksi tarjoamme toimitilaratkaisuja yrityksille kaupungin tytäryhtiön Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n kautta. Suoraan yrityksille tarjottavien palvelujen ohella elinkeinopalveluiden tehtäväkenttään kuuluu yritysten toimintaympäristön kehittäminen ja laaja-alaisemmin, aluekehityksen ja alueen elinvoiman edistäminen - myös hanketoimintaa ja eri rahoituslähteitä hyödyntäen. Hanketoimintaa harjoitetaan joko itse hankkeita toteuttaen ja hallinnoiden, tai yhteistyökumppaneiden hankkeisiin osatoteuttajana tai palvelukumppanina (osarahoitaja) osallistuen.

Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut tuottavat maatalousyrittäjille maaseutuelinkeinojen hallintopalvelut maksajavirastosopimuksen perusteella. Kankaanpään kaupunki järjestää yhteistoimintasopimuksen mukaisesti maaseutuelinkeinohallinnon tehtävät alueella, joka käsittää Jämijärven, Kihniön ja Pomarkun kunnat sekä Kankaanpään ja Parkanon kaupungit. Sopimuksen toteutumista ohjaa ja valvoo osapuolten asettama yhteistyöryhmä, joka antaa lausunnon talousarviosta, päättää tarjottavasta palvelusta ja tekee esityksiä toiminnan kehittämiseksi.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

1) Satakunnan työllisyysalueen toiminnan käynnistyttyä 1.1.2025, kaupungin elinkeinopalveluiden yritysneuvonnan ja työllisyysalueen työnantajapalveluiden yhteistyön sovittaminen ja kehittäminen. 2) Rahoitushaussa menestyttäessä uutta yrityskehittämisteemaa edustavan oman yritysneuvonnan hankkeen käynnistäminen. 3) Kirkkokallion ekoteollisuuspuiston jatkokehittämisen tukeminen ja kantakaupungin teollisuusalueiden informaatioisältöjen päivittäminen. 4) Yhteistyötoimet oppilaitosten, yritysten ja työllisyysalueen kanssa työvoiman saatavuuden parantamiseksi. 5) Matkailu- ja kaupunkimarkkinoinnin jatkaminen käytettävissä olevin resurssein, LH Geoparkin sisällöntuotannon tuki.

CAP27 suunnitelman käytännön toimien toteutus. Tiedotuksen ja neuvonnan rooli korostuu työtehtävissä. Useat uudet tarkisteet ja yt-alueelle tulleet tukiehtojen valvontaan liittyvät tehtävät sekä Vipu-mobiiliin käyttö vaativat jatkuvaa uuden tiedon omaksuntaa. Koulutukseen osallistuminen ja itsenäinen tiedon hankinta korostuu.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyden edistäminen monialaisessa yhteistyössä vuoden 2025 alussa toimintansa aloittavan Satakunnan työllisyysalueen sekä elinkeinotoimen, kotoutumispalvelujen, Satakunnan hyvinvointialueen ja esim. Kankaanpään aikuiskoulutussäätiön kanssa. Kankaanpään aikuiskoulutussäätiö sr. ylläpitää mm. nuorten työpajaa sekä kierrätyskeskusta. Työpajoissa tarjotaan työttömille ja heikossa työmarkkina- asemassa oleville asiakkaille arjen tukea, yksilöllistä palveluohjausta, neuvontaa työllistymistä edistävään suunnitteluun sekä kuntouttavaa työtoimintaa. Toimintaa on sopeutettu ja sitä pyritään kehittämään muun muassa erilaisin hankkein. Kankaanpään kaupunki on myös mukana Satakunnan TYP -toiminnassa, jonka järjestämisestä vastaa Porin kaupunki.

•Painopisteenä on edistää elinkeinopalvelujen ja kotoutumispalvelujen yhteistyötä Satakunnan työllisyysalueen suuntaan ja luoda saumattomia toimintamalleja työllisyyden edistämiseksi. Muutokset

•Julkiset työvoimapaalvelut muodostavat kunnille 1.1.2025 alkaen uuden valtionosuustehtävän. Satakunnan työllisyysalueeseen kuuluu 11 kuntaa ja noin 136.600 asukasta. Palvelun vastuukuntana toimii Porin kaupunki. Toimipaikat ovat lisäksi Harjavallassa ja Kankaanpäässä.

Työllisyysalueella TE24 uudistuksen valmistelua ohjaavana tavoitteena on järjestämisvastuun hallittu siirtymä, jotta kaikki keskeiset toiminnot ja palvelut ovat toimintavalmiina 1.1.2025. Työllisyysalueen talousarvio v. 2025 on sovitettu kuntien valtionavustusosuuksien määrään.

Kankaanpään maksuosuus on 1,34 Me.

•TE-uudistuksen myötä kuntien maksuvastuu työttömyysturvan kustannuksista laajenee työmarkkinatuen lisäksi ansiopäivärahan ja peruspäivärahan perusosiin. Uuden kannustemallin myötä kuntien maksuvastuu kasvaa asteittain työttömyyden pitkittyessä. Kaupungin maksuosuudessa työttömyyden hoidon kustannuksista (1,4 Me) on kasvua 102,4 prosenttia.

•Kuntien yhteisenä toimielimenä toimii Porin elinvoima- ja ympäristötoimialalla toimiva Satakunnan työllisyysalueen jaosto. Kankaanpään kaupungilla on kaksi edustajaa, joista toinen jaoston toinen vpj.

•Painopisteenä valmiutta kehittävä koulutus

Valmiussuunnittelu

Kunnan varautumisen ja toimintavalmiuksien ylläpitäminen koulutuksen, ajantasaisten suunnitelmien ja valmiusharjoitusten avulla.

Kotoutumispalvelut

Maahanmuuton ja kotoutumisen tukeminen matalan kynnyksen palveluna. Palvelua tarjotaan elokuussa 2024 avatussa IH Kankaanpää, maahanmuuttajien neuvontapalvelut -toimipisteessä (Keskuskatu 42, 3. kerros). Maahanmuuttajien kanssa toimivien yhteistyöverkostoa laajennetaan Leader-rahoitetulla kehittämishankkeella 1.8.2024-31.7.2026. Kankaanpään asukkaista 4,3 % on ulkomaan kansalaisia (533 asukasta/31.12.2023). EU:n päätöksellä tilapäisen suojelun oleskeluluvan voimassaoloaika sotaa pakeneville ukrainalaisille on jatkettu 4.3.2026 asti. Tilapäisen suojelun piirissä olevat voivat hakea kotikuntaan oleskeltuaan Suomessa vuoden. Kotikuntapaikkaa Satakunnasta kotikuntaa hakeneista ukrainalaisista (tammikuu-elokuu 2024), joka kolmas on tullut Kankaanpäähän. Kotoutumisohjelman 2023-2025 mukaisesti jatketaan työtä maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseksi.

Talous- ja konsernipalvelut

Taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, rahoituksesta, tilinpäätöksestä ja koko kaupungin raportoinnista vastaaminen. Kankaanpään Yrityspalvelu Oy:n taloushallinnon tehtävät yhdessä kirjanpitotoimiston kanssa. Konserniyhtiöiden neuvonta- ja seuranta. Asuntoviranomaisena toimiminen. Verotuskustannuksista vastaaminen verohallinnolle. Taloushallintopalvelujen tilaajana toimiminen tuottajan suuntaan. Tuottajana on kuntien omistama Sarastia Oy.

•Painopisteenä on maahanmuuton ja kotoutumisen edistäminen sekä palvelujen laajentaminen kotoutumislain muutosten mukaiseksi (KOTO24). Uusina toimintamuotoina monikielinen yhteiskuntaorientaatio (70 h, ostopalvelu), suomen kielen opetus ei-työhakijoille sekä kielitaidon päättöttestaus.

Muutokset:

•Kotoutumislain mukaisten palvelujen järjestämisessä tehdään seutukunnallista yhteistyötä, jossa Kankaanpään kaupunki myy kotoutumislain mukaisia palveluja.
•Kotikuntaa hakeneiden ukrainalaisten myötä kotoutumislain mukaisten laskennallisten korvausten määrä kasvaa merkittävästi vuodelle 2024 budjetoidusta (380.000 e). Palvelutarpeeseen sekä kotoutumislain muutoksiin ja seutukunnalliseen yhteistyöhön varautumiseksi lisätään kotoutumispalveluihin määräaikaista henkilöresurssia vuoden 2024 talousarvioon varatusta (+2,11 htv). IH Kankaanpää henkilökunta syksyllä 2024 (neljä määräaikaista työntekijää, yhteensä 2,8 htv, josta 0,8 htv:a 1.8.24 alkaneella Leader-rahoituksella 31.7.2026 asti. Osa-aikaisesti kotoutumisohjaajan tehtäviä tehdään 20,0%, 66,2% sekä 82,8% työosuuksilla ja International House Kankaanpään ajanvarauksettoman vastaanoton yhteydessä on toimistoapulainen 31 % työajalla. TA25 yhteensä 3,11 htv (+0,31 htv syksy 2024 tilanteeseen)(+11,25 tuntia/vk): kotoutumisohjaaja (2 htv), projektipäällikkö (0,8 htv), toimistoapulainen (0,31 htv). Lisäksi kehittämisjohtajan palkasta 40 % kirjataan kotoutumispalveluihin.

Laadukkaat ja tehokkaat taloushallintopalvelut. Uuden taloushallintojärjestelmän tehokas käyttö ja hyödyntäminen. Taloushallintopalveluiden inhouse-aseman mahdollisten muutosten seuranta ja reagointi.

1100 ELINKEINO- JA KONSERNIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
1100 ELINKEINOPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	82	80	80
Toimintamenot	-560	-569	-568
Toimintakate (Netto)	-479	-490	-488
1100 ELINKEINO- JA KONSERNIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
1110 KOTOUTTAMISPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	481	481
Toimintamenot	0	-309	-309
Toimintakate (Netto)	0	172	172
1100 ELINKEINO- JA KONSERNIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
1120 MAASEUTUPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	205	202	202
Toimintamenot	-349	-323	-323
Toimintakate (Netto)	-144	-121	-121
1100 ELINKEINO- JA KONSERNIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
1130 TYÖLLISYYSPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	54	0	0
Toimintamenot	-1 063	-3 129	-3 119
Toimintakate (Netto)	-1 009	-3 129	-3 119
1100 ELINKEINO- JA KONSERNIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
1140 TALOUS- JA KONSERNIPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	180	201	196
Toimintamenot	-1 638	-1 545	-1 536
Toimintakate (Netto)	-1 458	-1 344	-1 340
1100 ELINKEINO- JA KONSERNIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
1150 VALMIUSSUUNNITTELU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-2	-4	-4
Toimintakate (Netto)	-2	-4	-4
1100 ELINKEINO- JA KONSERNIPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
1160 KEHITTÄMISPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	113	0	0
Toimintamenot	-481	-255	-253
Toimintakate (Netto)	-368	-255	-253

Toimielin	Kaupunginhallitus
Toimiala	Tekniset palvelut
Tulosityksikkö	Kaupunkisuunnittelu
Tilivelvollinen	Rakennustarkastaja

Tulosityksikön kuvaus

Kaupunkisuunnittelulautakunnan alainen tulosityksikkö luo edellytyksiä hyvään ympäristöön ja kaupungin kehittämiseen tuottamalla alueiden käytön suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä palveluja.

Tulosityksikköön kuuluvat kaavoitus, mittaus- ja kiinteistötoimi sekä rakennusvalvonta.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Turvataan tonttitarjonnalla Kankaanpään kehittymismahdollisuudet ja huolehditaan kaupunkiympäristön laadusta
2. Kaavoituksella edistetään nykyisten ja tulevien yritysten elinvoimaisuutta

Mukava arki

3. Ylläpidetään ja kehitetään aktiivisesti toimivaa ja laadukasta kaupunkiympäristöä
4. Kaupunkisuunnittelun asiakaslähtöiset palvelut sujuvasti kuntalaisten saatavilla

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Toteutetaan kaupunkisuunnittelun toimeksiannot kohtuullisessa ajassa
6. Uusiutuvien energiamuotojen edistäminen kaavoituksella ja luvituksella
7. Valmistaudutaan tulevan rakennuslain tuomiin muutoksiin

4000 KAUPUNKISUUNNITTELU	TA+MUUT. 2024	LTK 2025	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	108 300	325 830	200,9	325 830	200,9	329 088	332 380
MAKSUTUOTOT	113 000	87 700	-22,4	87 700	-22,4	88 577	89 463
TUET JA AVUSTUKSET	17 000	0	-100,0	0	-100,0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	122 075	128 400	5,2	128 400	5,2	129 684	130 981
TOIMINTATUOTOT	360 375	541 930	50,4	541 930	50,4	547 349	552 824
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-657 332	-599 180	-8,8	-600 280	-8,7	-600 552	-615 824
PALKAT JA PALKKIOT	-544 510	-501 470	-7,9	-501 470	-7,9	-501 702	-514 444
HENKILÖSIVUKULUT	-112 822	-97 710	-13,4	-98 810	-12,4	-98 850	-101 380
ELÄKEKULUT	-91 478	-82 920	-9,4	-82 970	-9,3	-83 010	-85 120
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-21 345	-14 790	-30,7	-15 840	-25,8	-15 840	-16 260
PALVELUJEN OSTOT	-184 254	-203 300	10,3	-201 670	9,5	-205 857	-208 440
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-13 280	-11 250	-15,3	-11 250	-15,3	-11 421	-11 591
MUUT TOIMINTAKULUT	-25 560	-28 325	10,8	-28 215	10,4	-28 450	-28 575
TOIMINTAKULUT	-880 426	-842 055	-4,4	-841 415	-4,4	-846 280	-864 430
TOIMINTAKATE	-520 051	-300 125	-42,3	-299 485	-42,4	-298 931	-311 606

4000 KAUPUNKISUUNNITTELU	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
4010 MAANKÄYTTÖ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	18	20	20
Toimintamenot	-203	-198	-198
Toimintakate (Netto)	-185	-178	-178
4000 KAUPUNKISUUNNITTELU	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
4020 MITTAUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	222	445	445
Toimintamenot	-419	-428	-427
Toimintakate (Netto)	-197	18	18
4000 KAUPUNKISUUNNITTELU	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
4030 RAKENNUSVALVONTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	121	77	77
Toimintamenot	-259	-217	-217
Toimintakate (Netto)	-138	-140	-140

Tulosityksikön sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Maankäyttö	Maankäytön palvelukokonaisuuden tehtävänä on toteuttaa kaupungin strategisia päämääriä kaavoituksen ja muun yhdyskuntasuunnittelun keinoin tavoitteena kehittyvä, toimiva, taloudellinen ja viihtyisä kaupunki. Palvelukokonaisuus huolehtii kaavojen ajanmukaisuudesta ja tonttitarjonnan riittävydestä elinkeinoelämän, asumisen, palvelujen ja virkistämisen tarpeisiin.	Toiminnan painopistealueet suunnittelukaudella pohjautuvat kaavoituskatsaukseen 2024 ja kaavoitusohjelmaan 2025 - 2027. Uuteen maankäytön ja rakennuslain vaatimuksiin valmistautuminen ja reagointi. Etenkin digitaalisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmä uudistus (RYHTI-hanke).
Rakennusvalvonta	Rakennusvalvonta ohjaa kaavoituksen toteutumista ja rakennetun ympäristön kehittymistä vastaamalla rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta. Sen lisäksi rakennusvalvonta käsittelee ja myöntää rakentamiseen liittyvät luvat. Lainmukaisella lupamenettelyllä varmistetaan, että rakennettavat rakennukset täyttävät lujuuden, paloturvallisuuden ja terveellisyyden vaatimukset. Lupamenettelyä säätelee maankäyttö- ja rakennuslain lisäksi myös kunnan rakennusjärjestys.	Sähköisen Lupapiste palvelun ja arkistoinnin edelleen kehittäminen. Uuden rakentamislain tuomat muutokset ja niiden valmistelutyöt. Rakennusjärjestyksen uudistustyön loppuunsaattaminen.
Mittaus	Mittaustoimisto tuottaa maastomittausta talon- ja kunnallistekniikanrakentajien tarpeisiin, pitää kaupungin karttojen ajantasaisuudesta huolen, tekee lohkomistoimituksia rakentajien tarpeisiin, myy asuin-, teollisuus ja liiketontteja, hoitaa kaupungin metsä- ja maaomaisuutta	Sähköisen asiointin edelleen kehittäminen. Uuden rakentamislain tuomat muutokset ja niihin valmistautuminen.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP2022	TP2023	TA2024	TAE2025
Kaavat suunnitteilla / valmistuvia	7/3	10/1	4/4	8/4
Kaavoitetut uudet tontit	1	1	5	5
Rakennuslupien keskeneräisten määrä	330	350	300	300
Rak.lupien erityis-suunnitelmat	on	on	on	on
Tonttien rekisteröinti siten, ettei rakennuslupien myöntäminen rekisteröinnistä johtuen viivästy %	100	100	100	100
Lakkaavat määräalat (lkm)	9	6	10	10

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP2022	TP2023	TA2024	TAE2025
Poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut	5	8	8	8
Kaavat ja kaavamuutokset (kpl)	3	1	4	4
Rakennusluvut	203	175	160	140
Katselmusten määrä	489	531	450	450
Lohkomiset kpl	11	5	15	10
Tonttijaot kpl	12	3	10	10
Etuosto-oikeusasiat / kpl	248	263	200	200
Rakennusvalvontamittaukset	98	110	80	60
Tonttien luovutus	4	3	5	5

Toimielin

Toimiala

Tulosyksikkö

Tilivelvollinen

Kaupunginhallitus

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Opetus

Sivistysjohtaja

Tulosyksikön kuvaus

Laadukkaan perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tarjoaminen suunnitelmallisesti, tavoitteellisesti ja taloudellisesti.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosyksikön sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Osaavan työvoiman rekrytointi ja omatoimisen kouluttautumisen (esim. erityisopetuksen tehtäviin pätevytyminen) tukeminen elinvoiman ylläpitämiseksi tarvittaviin palveluihin.
2. Ympäristökasvatuksella lisätään lasten ja nuorten tietoa lähiluonto- ja Geopark-kohteista. SAMK Taidekouluun ja paikallisten taidetoimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä jatketaan ja lisätään lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.
3. Perustaitojen, kuten lukeminen, kirjoittaminen ja matemaattiset taidot, vahvistaminen.

Mukava arki

3. Varmistetaan säännöllisellä hyvinvointialueyhteistyöllä oppilashuolto- ja perhepalveluiden kehittäminen paikallisiin olosuhteisiin sopivaksi.
4. Lasten ja nuorten oppimispolun sujuvoittaminen ja yhteisöllisyyden lisääminen osallistamalla asiakkaat, huoltajat ja muut sidosryhmät yhteistyöhön.

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Henkilöstön osallistaminen työhyvinvointia lisäävien kokeilujen ideointiin ja toteutukseen (esim. henkilöstön hyvinvointiryhmä).
6. Tunnistetaan mm. maahanmuuton ja ikäluokkien rakenteen muuttumisen vaikutukset yhdyskunta- ja palvelurakenteeseen ja sopeutetaan toimintaa tulevaan tilanteeseen. Maahanmuuttajien suomen kielen kielitaidon vahvistaminen.

3200 OPETUS	ALK TA 2024	LTk 2025	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	887 500	789 500	-11,0	889 500	0,2	797 395	805 369
MAKSUTUOTOT	50 000	51 500	3,0	51 500	3,0	52 015	52 535
TUET JA AVUSTUKSET	590 500	373 000	-36,8	373 000	-36,8	376 730	380 497
MUUT TOIMINTATUOTOT	10 150	20 000	97,0	20 000	97,0	20 200	20 402
TOIMINTATUOTOT	1 538 150	1 234 000	-19,8	1 334 000	-13,3	1 246 340	1 258 803
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-12 904 448	-14 088 200	9,2	-14 064 690	9,0	-14 071 158	-14 308 590
PALKAT JA PALKKIOT	-10 684 801	-11 766 020	10,1	-11 724 820	9,7	-11 730 227	-11 928 169
HENKILÖSIVUKULUT	-2 219 646	-2 322 180	4,6	-2 339 870	5,4	-2 340 931	-2 380 421
ELÄKEKULUT	-1 798 853	-1 969 630	9,5	-1 963 910	9,2	-1 964 810	-1 997 940
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-420 793	-352 550	-16,2	-375 960	-10,7	-376 121	-382 481
PALVELUJEN OSTOT	-4 015 455	-3 958 092	-1,4	-3 956 092	-1,5	-3 986 350	-4 015 016
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-592 770	-610 609	3,0	-599 609	1,2	-619 775	-629 062
AVUSTUKSET	-1 000	-1 200	20,0	-1 200	20,0	-1 218	-1 236
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 096 592	-1 165 968	6,3	-1 164 818	6,2	-1 166 960	-1 167 959
TOIMINTAKULUT	-18 610 265	-19 824 069	6,5	-19 786 409	6,3	-19 845 461	-20 121 863
TOIMINTAKATE	-17 072 115	-18 590 069	8,9	-18 452 409	8,1	-18 599 121	-18 863 060
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-17 072 115	-18 590 069	8,9	-18 452 409	8,1	-18 599 121	-18 863 060

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Henkilöstön koulutuspäivien määrä, työnhakijoiden määrä ja laatu		Toteutuu osittain	Toteutuu osittain	Toteutuu osittain
Ympäristökasvatussuunnitelman toteutuminen		Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
Oppilashuoltohenkilöstön määrä yksiköissä on vähintään lain minimin mukainen ja säännöllinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa toteutuu.		Toteutuu osittain	Toteutuu osittain	Toteutuu
Kyselyiden (Laatukäsikirjan kysely, asiakastytyväisyyskyselyt, jne) toteuttaminen ja vastausten hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä		Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
Työhyvinvointikyselyt (esim. Keva, laatukysely)		Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu
Palveluverkon tarkastelu yksiköittäin, käyttö- ja käyttöasteen, oppilasmäärän seuranta		Toteutuu	Toteutuu	Toteutuu

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Kemittaminen ja oppilasnuoto				
Kuujetusoppilaiden lukumäärä	386	315	313	323
Tuntiopettajat, tilapäiset opettajat ja hanketyöntekijät	8	9	8	3
Perusopetus				
Perusopetuksen oppilasmäärä 20.9.	1204	1212	1214	1203
Valmistavan opetuksen oppilasmäärä 20.9.		77	32	32
Perusopetuksen opettajia (päätoimiset, yhden kustannuspaikan mukaisesti vuonna 2023, sisältää hanketyöntekijät)	119	122	122	120
LUKIO				
Opiskelijat Kankaanpään Yhteislyseo 20.9.	168	172	167	168
Opiskelijat Honkajoen lukio 20.9.	41	46	43	43
Yhdistelmätkinto 20.9.	51	46	47	47
Aineopiskelijat				
Vakinaiset viranhaltijat	11	11	12	12

Tulosyksikön sisältämät palvelukokonaisuudet

Tulosyksikön nimi	Palvelukokonaisuuden kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Kehittäminen ja oppilashuolto	Palvelualueen kuvaus Palvelukokonaisuus sisältää sivistyspalveluiden hallinnon sekä kehittämistoiminnan määrärahat. Kehittämistoiminnan määrärahoihin kuuluu mm. hankkeiden määrärahavaroja sekä kasvatuksen- ja opetuksen tietotekniikan ohjelmistomaksuja ja täydennyskoulutusvarauksia.	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella Yhteisöllisen opiskeluhoollon ja alueellisen yhteistyön vahvistaminen. Koulujen toimintakulttuurin kehittäminen valtionavustuksia hyödyntäen, koulujen tarvitseman ICT-laitteiston ja osaamistason ylläpito ja kehittäminen.
Esiopetus perusopetuksessa	Esiopetuksen järjestäminen Honkajoen yhtenäiskoulun yhteydessä.	Lasten ja perheiden tuen sekä oppimisen tuen laadun vahvistaminen maahanmuuttajien suomen kielen oppimisen vahvistaminen sekä esiopetuksen järjestämistavan selvittäminen.
Perusopetus	Perusopetuksen palvelukokonaisuus sisältää neljä kyläkoulua, kaksi sekä yleisopetusta että luokkamuotoista erityisopetusta järjestävää keskustan alueen koulua, Honkajoen yhtenäiskoulun sekä Pohjanlinnan yläkoulun. Palvelukokonaisuuteen kuuluvat myös erillinen opetusyksikkö (lastensuojelulaitokset), kotikuntakorvaukset, valmistava opetus, muu oppilashuolto, koululaiskuljetukset sekä Kankaanpääsali.	Laadukkaan, opetussuunnitelman ja koulujen toimintasuunnitelmien mukaisen perusopetuksen toteuttaminen, kansallisiin hankkeisiin osallistuminen (mm. tasa-arvohanke), kulttuurikasvatussuunnitelman jalkauttaminen, mahdollisten palveluverkkoon tehtävien muutosten toteuttaminen.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Palvelukokonaisuus sisältää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan määrärahat. Toimintaa järjestetään kolmessa yksikössä: Kukonlaulu, Tähtitorni sekä Puukoulu.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Toiminta tukee vanhemmuutta antamalla käytännön apua perhe, koulu- ja työelämän yhteensovittamisessa. Taloudellisesti tarkoituksenmukainen kehittäminen (mm. kesäajan toiminnan keskittäminen Kukonlauluun ja Puukoululle).

Lukio

Lukiokoulutuksen palvelukokonaisuuteen kuuluu lukio-opetuksen järjestäminen Kankaanpään Yhteislyseossa, Honkajoen lukiossa ja Sataedun yhdistelmätutkinnon opiskelijoille. Yhteislyseo järjestää urheiluvalmennusryhmän toiminnan siihen valituille toisen asteen opiskelijoille. Lukiossa on mahdollisuus suorittaa aineopintoja.

Vuonna 2025 toiminnan painopisteenä on oppimisen tuen kehittäminen, kansainvälisen hanketoiminnan ja yhteistyön jatkuminen sekä koulujen painotusten kehittäminen. Lukiokoulutuksen toiminnan taloudellinen sopeuttaminen rahoitustilannetta vastaavaksi.

3200 OPETUS	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
3210 KEHITTÄMINEN JA OPPILASHUOLTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	500	250	250
Toimintamenot	-1 040	-796	-797
Toimintakate (Netto)	-540	-546	-547
3200 OPETUS	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
3220 ESIOPETUS PERUSOPETUKSESSA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-143	-143	-143
Toimintakate (Netto)	-143	-143	-143
3200 OPETUS	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
3230 PERUSOPETUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	832	750	850
Toimintamenot	-14 807	-16 141	-16 103
Toimintakate (Netto)	-13 975	-15 392	-15 253
3200 OPETUS	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
3240 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	50	52	52
Toimintamenot	-325	-341	-341
Toimintakate (Netto)	-275	-289	-289
3200 OPETUS	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
3250 LUKIO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	157	183	183
Toimintamenot	-2 296	-2 402	-2 402
Toimintakate (Netto)	-2 139	-2 219	-2 219

Toimielin

Toimiala

Tulosyksikkö

Tilivelvollinen

Sivistyslautakunta

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Varhaiskasvatus

Sivistysjohtaja

Tulosyksikön kuvaus

Laadukkaiden ja monipuolisten varhaiskasvatuspalvelujen sekä esiopetuksen tarjoaminen suunnitelmallisesti, tavoitteellisesti ja taloudellisesti.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Osaavan työvoiman rekrytointi ja omatoimisen kouluttautumisen (esim. varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviin pätevytyminen) tukeminen elinvoiman ylläpitämiseksi tarvittaviin palveluihin.

2. Ympäristökasvatuksella lisätään lasten tietoa lähiluonto- ja Geopark-kohteista. SAMK Taidekoulun ja paikallisten taidetoimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään lasten hyvinvoinnin edistämiseksi.

3. Perustaitojen, kuten sosio-emotionaalisten taitojen sekä varhaisten matemaattisten taitojen ja lukutaidon kehittymisen tukeminen ja vahvistaminen.

Mukava arki

3. Varmistetaan säännöllisellä hyvinvointialueyhteistyöllä oppilashuolto- ja perhepalveluiden kehittäminen paikallisiin olosuhteisiin sopivaksi.

4. Lasten ja nuorten oppimispolun sujuvoittaminen ja yhteisöllisyyden lisääminen osallistamalla asiakkaat, huoltajat ja muut sidosryhmät yhteistyöhön.

Kestävä ja ketterä kaupunki

5. Henkilöstön osallistaminen työhyvinvointia lisäävien kokeilujen ideointiin ja toteutukseen (esim. henkilöstön hyvinvointiryhmä).

6. Tunnistetaan mm. maahanmuuton ja ikäluokkien rakenteen muuttumisen vaikutukset yhdyskunta- ja palvelurakenteeseen ja sopeutetaan toimintaa tulevaan tilanteeseen. Maahanmuuttajien suomen kielen kielitaidon vahvistaminen.

3000 VARHAISKASVATUS	TA+MUUT. 2024	LTK 2025	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	0	36 932		36 932		37 301	37 674
MAKSUTUOTOT	176 900	160 384	-9,3	160 384	-9,3	161 988	163 608
TUET JA AVUSTUKSET	50 000	33 000	-34,0	33 000	-34,0	33 330	33 663
TOIMINTATUOTOT	226 900	230 316	1,5	230 316	1,5	232 619	234 945
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-5 018 346	-4 964 779	-1,1	-4 973 889	-0,9	-4 856 159	-4 979 504
PALKAT JA PALKKIOT	-4 155 984	-4 149 289	-0,2	-4 149 289	-0,2	-4 051 159	-4 154 054
HENKILÖSIVUKULUT	-862 362	-815 490	-5,4	-824 600	-4,4	-805 000	-825 450
ELÄKEKULUT	-699 212	-692 050	-1,0	-692 480	-1,0	-676 010	-693 180
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-163 150	-123 440	-24,3	-132 120	-19,0	-128 990	-132 270
PALVELUJEN OSTOT	-1 731 179	-1 904 193	10,0	-1 894 933	9,5	-1 923 206	-1 942 502
AINEET, TARIKKEET JA TAVARAT	-67 010	-67 862	1,3	-67 862	1,3	-68 879	-69 913
AVUSTUKSET	-500 000	-410 000	-18,0	-410 000	-18,0	-400 000	-390 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-339 026	-361 233	6,6	-361 133	6,5	-361 426	-361 622
TOIMINTAKULUT	-7 655 561	-7 708 067	0,7	-7 707 817	0,7	-7 609 670	-7 743 541
TOIMINTAKATE	-7 428 661	-7 477 751	0,7	-7 477 501	0,7	-7 377 051	-7 508 596
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-7 428 661	-7 477 751	0,7	-7 477 501	0,7	-7 377 051	-7 508 596

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Työnhakijoiden määrä ja laatu, omaehtoisen koulutuksen käyneiden määrä				
Yhteistyösuunnitelma Samkin kanssa tehty				
Yhteistyöpalaverit toteutuneet perhepalvelujen kanssa niin oppilashuollon, neuvolan kuin lastensuojelun asioissa				
Kyselyiden (Laatukäsikirjan kysely, asiakastytyväisyyskyselyt, jne) toteuttaminen ja vastausten hyödyntäminen toiminnan kehittämisessä				
Työhyvinvointikyselyt (esim. Keva, laatukysely)				
Palveluverkon tarkastelu ja henkilöstön mitoitus lapsimäärän suhteen				

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Varhaiskasvatus				
Varhaiskasvatuksen nettohinta €/paikka:				
Päiväkodit keskiarvo	63	52	58	
Perhepäivähoito	70	61	64	
Varhaiskasvatuspaikkojen täyttö%	95	93	98	
Varhaiskasvatuspaikkojen käyttö%	74	76	85	
Alle 7-vuotiaat	703	671	688	534
Esiopetusikäiset	116	116	118	102

sisältää Honkajoen esioppilaat

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	388	376	400	387
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	86	93	96	96
Päiväkotipaikkojen lukumäärä (laskennalliset paikat)	343	364	345	346
Ryhmäperhepäivähoitopaikkojen lukumäärä (Honkajoki)	12	8	12	8
Perhepäivähoitopaikkojen lukumäärä	69	63	73	63
Kunnalliset varhaiskasvatuspaikat yhteensä	424	435	430	417
Palvelusetelipaikat yhteensä (laskennalliset)	96	112	96	96
Varhaiskasvatuksen henkilöstö yhteensä	117	109	122	113

Tuloyksikön sisältämät palvelukokonaisuudet

Varhaiskasvatus

Palvelualueen kuvaus
 Varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen kunnallisissa päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä yksityisissä päiväkodeissa.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
 Varhaiskasvatuksen uuden tuen prosessin käyttöönotto ja kehittäminen. Sähköisten palvelujen kehittäminen hallinnossa. Toiminnan arvioinnin kehittäminen. Päiväkotien henkilöstön suunnittelupäivien saaminen vakituisesti toiminnaksi sekä perhepäivähoidolle oman suunnitteluiltapäivän kehittäminen.

Esiopetus

Esiopetuksen tuottaminen päiväkodeissa.

Esiopetussuunnitelman päivitys uusien perusteiden mukaisesti ja esiopetuksen oppimisen tuen uudistaminen. Maahanmuuttajien suomen kielen oppimisen vahvistaminen sekä esiopetuksen järjestämistavan selvittäminen.

3000 VARHAISKASVATUS 3100 VARHAISKASVATUS	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	227	230	230
Toimintamenot	-7 656	-7 708	-7 708
Toimintakate (Netto)	-7 429	-7 478	-7 478
Esiopetuksen kulut osana varhaiskasvatusta. Laskennalliset kulut ovat 13% päiväkotitoiminta-kustannuspaikan kunnallisten päiväkotien kuluista.			
Huom! Palvelukokonaisuudet eivät ole verrannollisia.			

Toimielin

Toimiala

Tulosyksikkö

Tilivelvollinen

Kaupunginhallitus

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Kulttuuri

Sivistysjohtaja

Tulosyksikön kuvaus

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on tarjota ihmisen elämänkaaren eri vaiheissa korkeatasoisia ja monipuolisia palveluita. Palveluiden tuottajat ovat kirjasto, museo sekä kulttuuripalvelut. Kansalaisopiston palvelut ostetaan Petäjä-opistolta Sastamalan koulutuskuntayhtymästä ja musiikkiopiston palvelut Kankaanpään Opistolta. Aktiiviset toimijat vahvistavat kaupungin hyvinvointia ja viihtyisyyttä.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Kulttuuripalveluiden monipuolinen verkkosaatavuus; sisältö-, tiedonhaku- ja varauspalvelut
2. Yhteisyö ja yhteistyötapojen kehittäminen uuden hyvinvointialueen toimijoiden ja muiden verkostojen kanssa

Mukava arki

3. Eri ikäryhmille suunnatut nykyaikaiset, mielekkäät palvelut, joilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia

Kestävä ja ketterä kaupunki

4. Matalan kynnyksen saavutettavat palvelut ja tapahtumat
5. Yhteisen lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen

3300 KULTTUURI	TA+MUUT. 2024	LTK 2025	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNTITUOTOT	16 090	15 498	-3,7	15 498	-3,7	15 653	15 809
MUUT TOIMINTATUOTOT	13 900	18 906	36,0	18 906	36,0	19 095	19 286
TOIMINTATUOTOT	29 990	34 404	14,7	34 404	14,7	34 748	35 095
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-538 895	-547 940	1,7	-548 940	1,9	-549 181	-563 142
PALKAT JA PALKKIOT	-446 401	-459 210	2,9	-459 210	2,9	-459 421	-471 092
HENKILÖSIVUKULUT	-92 494	-88 730	-4,1	-89 730	-3,0	-89 760	-92 050
ELÄKEKULUT	-74 995	-75 280	0,4	-75 330	0,4	-75 360	-77 280
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-17 499	-13 450	-23,1	-14 400	-17,7	-14 400	-14 770
PALVELUJEN OSTOT	-444 395	-453 229	2,0	-450 624	1,4	-454 547	-455 882
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-108 747	-110 742	1,8	-109 512	0,7	-112 405	-114 089
AVUSTUKSET	-5 000	-5 000	0,0	-5 000	0,0	-5 075	-5 151
MUUT TOIMINTAKULUT	-162 255	-162 811	0,3	-160 691	-1,0	-162 985	-163 161
TOIMINTAKULUT	-1 259 292	-1 279 722	1,6	-1 274 767	1,2	-1 284 193	-1 301 425
TOIMINTAKATE	-1 229 302	-1 245 318	1,3	-1 240 363	0,9	-1 249 445	-1 266 330

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TAE 2025
Sähköisten palveluiden kehittäminen ja ylläpitäminen		Toteutettu	Toteutetaan	Toteutetaan
Yhteistyö ja yhteistyötapojen kehittäminen alueen verkostojen kanssa		Toteutettu	Toteutetaan	Toteutetaan
Eri ikäryhmille suunnatut nykyaikaiset, mielekkäät palvelut, joilla edistetään kuntalaisten hyvinvointia		Toteutettu	Toteutetaan	Toteutetaan
Matalan kynnyksen saavutettavat palvelut ja tapahtumat		Toteutettu	Toteutetaan	Toteutetaan
Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuminen		Toteutettu	Toteutetaan	Toteutetaan
Yhteisen lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen		Toteutettu	Toteutetaan	Toteutetaan

Kysyntä- ja laajuustiedot

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TAE 2025
Kirjasto				
Lainaaajia / asukasluku %	23,9	25,2	30	30
Fyysiset käynnit	57 102	75 693	70 500	70 500
Lainat/asukas	13,8	14,7	14,5	15
Tapahtumat [ja käyttäjäkoulutukset]	100	119	150	130
Museo				
Kokoelmat	95 000	96500	97500	98500
Kokoelmien digitointi tietokantaan	25 349	27824	27500	28500
Tuotetut näyttelyt	2	1	2	2
Museopedagogiset tilaisuuudet	32	28	40	40
Aukiolopäivät	169	168	166	166
Kävijämäärä	1467	1240	1500	1500
Kulttuuripaiveut				
Konsertit, tilaisuuudet ym.	22	23	24	6

Tulosityksikön sisältämät palvelukokonaisuudet

Kirjasto

Palvelualueen kuvaus

Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin ja uudistuviin aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Se edistää lukemista, tarjoaa tietopalvelua, tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Museo

Museon tehtävänä on ylläpitää ja vahvistaa Kankaanpään kulttuurin, historian ja ympäristön tuntemusta. Museo vastaa kaupungin museokokoelmista ja sen tehtävänä on tallentaa ja säilyttää kulttuuri- ja taideperintöä pysyvästi. Museo edistää kulttuuriperintöä koskevan tiedon yhdenvertaista saatavuutta harjoittamalla tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisu toimintaa. Museotoiminta edistää kaikenikäisten mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, taiteen kokemiseen ja hyvinvointiin.

Kulttuuri

Kulttuuripalvelut koordinoi ja tuottaa erilaisia kulttuuripalveluja /tapahtumia yhdessä eri hallintokuntien kesken ja yhteistyössä alueen muiden kulttuuritoimijoiden sekä yhdistysten kanssa. Lisäksi tuetaan yhteistyön kautta erilaisia toimijoita. Musiikkiopiston ja Petäjä-Opiston toiminnat ostopalveluna.

Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella

Pidetään yllä kirjaston roolia kunnan hyvinvointia edistävässä toiminnassa. Tarjotaan mahdollisuuksia erilaisiin aktiviteetteihin, joilla voi viettää mielekästä vapaa-aikaa. Jatketaan kaikenikäisten luku- ja digitaitojen vahvistamista. Jatketaan yhteistyötä eri kouluasteiden ja varhaiskasvatuksen kanssa. Tarjotaan kirjasto alustana monipuoliselle toiminnalle, jolla voidaan edistää niin kulttuurisia kuin osallisuuteen liittyviä tarpeita, ml. kotouttamistoiminta. Kehitetään yhteistyötapoja uuden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Tehdään kuntalaisille tutummaksi kuntien yhteistä e-kirjastoa.

Varmistetaan museon kokoelmanhallintaan liittyvän digitaalisen tiedon käytettävyyttä museotoiminnalle välttämättömän kokoelmanhallintajärjestelmän uusimisella. Kehitetään museosisältöjä ja museon tilaratkaisuja. Toteutetaan pysyvien näyttelyjen rinnalle vuosittain vaihtuva näyttely. Edistetään Taidekehän julkisen taiteen säilymistä. Jatketaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista museotoimintaa yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Museotoiminta on osa hyvinvointia ylläpitävää ketjua ja yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa jatketaan.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvät toiminnot toteutukseen, jotka koskevat ala- ja yläkouluja sekä osaksi varhaiskasvatusta.

Järjestetään resurssien mukaan tapahtumia ja tilaisuuksia kaiken ikäisille.

Valtakunnalliset nuorisoteatteripäivät Ramppikuume tapahtumaa ei säästöjen vuoksi enää järjestetä Kankaanpäässä.

3300 KULTTUURI	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
3310 KIRJASTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	23	25	25
Toimintamenot	-582	-595	-595
Toimintakate (Netto)	-558	-570	-569
3300 KULTTUURI	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
3320 MUSEO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	7	7
Toimintamenot	-258	-265	-265
Toimintakate (Netto)	-256	-258	-258
3300 KULTTUURI	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
3330 KULTTUURI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	2	2
Toimintamenot	-419	-420	-415
Toimintakate (Netto)	-415	-418	-413

Toimielin
Toimiala
Tulosityksikkö
Tilivelvollinen

Tekninen lautakunta
Tekniset palvelut
Rakennettu ympäristö
Tekninen johtaja

Tulosityksikön kuvaus

Rakennettu ympäristö -tulosityksikön tavoitteena on kehittää ja ylläpitää kestävä, turvallista, terveellistä ja hyvinvointia edistävää rakennettua kaupunkiympäristöä, joka palvelee toiminnallisesti hyvin kaupungin yhdyskuntarakennetta, asukkaita ja elinkeinoelämää. Palvelut pyritään järjestämään resurssiviisaasti ja asiakaslähtöisesti.

Tulosityksikkö vastaa kunnallistekniikan ja vesihuollon suunnittelusta, rakennuttamisesta ja rakentamisesta sekä niiden yllä- ja kunnossapidosta. Tulosityksikkö vastaa myös kaupungin omistamien kiinteistöjen ja toimitilojen investointihankkeiden suunnittelun ohjauksesta ja rakennuttamisesta sekä kaupungin omistamien toimitilakiinteistöjen ja -tilojen sekä ulkoa vuokrattujen tilojen isännöinnistä, ylläpidosta ja kunnossapidosta.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Sähköisten palveluiden kehittäminen
2. Eri lähteistä saatavan tiedon kerääminen (omaisuus-, mitattu ja avoin data, paikkatieto) ja hyödyntäminen toiminnan ylläpidossa, suunnittelussa, päätöksenteossa ja kehittämisessä.
3. Palveluiden ja toiminnan sopeuttaminen toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.

Mukava arki

4. Rakennetun kaupunkiympäristön ylläpitäminen ja kehittäminen kestäväällä tavalla tavoitteena hyvin toimiva, turvallinen, terveellinen, viihtyisä ja hyvinvointia edistävä elinympäristö.
5. Liikenneturvallisuuden parantaminen rakenteellisin toimenpitein ja liikennejärjestelyin sekä kävelyn ja pyöräilyn edistäminen liikenneväyliä parantamalla ja uusi yhteyksiä rakentamalla.
6. Vesihuollon toimintavarmuus ja hyvälaatuisen talousveden häiriötön jakelu asiakkaille. Jäteveden tehokas puhdistaminen ja viemäriverkoston toimivuus sekä ympäristövaikutusten minimoiminen.
7. Rakennusten turvallisuus, terveellinen sisäilma ja hyvin toimivat tilat.
8. Kuntalaisten ja asiakkaiden tarpeiden huomioiminen, kuntalaisten tasapuolinen kohtelu ja osallistaminen.
9. Varautuminen rakennetun infran ylläpidossa, kunnossapidossa ja suunnittelussa ilmastonmuutokseen ja sen

Kestävä ja ketterä kaupunki

10. Teknisten palveluiden tuottaminen resurssiviisaasti.
11. Rakennetun omaisuuden ylläpito- ja kunnossapito kestävästi ja ennakoivasti. Omaisuuden korjausvelan pienentäminen. Vuotovesimäärien vähentäminen.
12. Kaupungin ilmastotyö ja hiilineutraaliutta edistävien toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttaminen: ilmasto-ohjelman ja energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukaiset toimenpiteet.

4100 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ	TA+MUUT. 2024	LTK 2025	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	3 262 749	3 271 924	0,3	3 271 924	0,3	3 304 075	3 336 548
TUET JA AVUSTUKSET	61 492	0	-100,0	0	-100,0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 139 540	4 977 330	-3,2	4 977 330	-3,2	3 709 253	3 711 702
TOIMINTATUOTOT	8 463 781	8 249 254	-2,5	8 249 254	-2,5	7 013 328	7 048 250
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	241 360	175 243	-27,4	175 243	-27,4	175 243	175 243
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	241 360	175 243	-27,4	175 243	-27,4	175 243	175 243
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-2 268 592	-2 214 940	-2,4	-2 219 000	-2,2	-2 220 104	-2 276 500
PALKAT JA PALKKIOT	-1 879 356	-1 851 750	-1,5	-1 851 750	-1,5	-1 852 604	-1 899 660
HENKILÖSIVUKULUT	-389 237	-363 190	-6,7	-367 250	-5,6	-367 500	-376 840
ELÄKEKULUT	-315 597	-308 250	-2,3	-308 430	-2,3	-308 620	-316 440
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-73 639	-54 940	-25,4	-58 820	-20,1	-58 880	-60 400
PALVELUJEN OSTOT	-3 116 278	-3 276 281	5,1	-3 250 281	4,3	-3 160 608	-3 229 300
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 491 610	-2 465 787	-1,0	-2 446 787	-1,8	-2 183 173	-2 214 720
AVUSTUKSET	-238 000	-233 000	-2,1	-233 000	-2,1	-236 495	-240 043
MUUT TOIMINTAKULUT	-229 262	-317 637	38,5	-317 637	38,5	-321 470	-325 354
TOIMINTAKULUT	-8 343 742	-8 507 645	2,0	-8 466 705	1,5	-8 121 850	-8 285 917
TOIMINTAKATE	361 399	-83 148	-123,0	-42 208	-111,7	-933 279	-1 062 424
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	0	-4 411 281		-4 421 281		-3 964 293	-3 983 955
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	0	-4 411 281		-4 421 281		-3 964 293	-3 983 955
TILIKAUDEN TULOS	361 399	-4 494 429		-4 463 489		-4 897 572	-5 046 379
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	361 399	-4 494 429		-4 463 489		-4 897 572	-5 046 379
* Poistot TA 2024 eivät näy raportilla						SV 2026 Sote-kiinteistöt yhtiössä	

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TAE 2025
Kadut ja yleiset alueet				
Uusia katuja ja kevyen liikenteen väyliä, jm	0	0	1880	0
Katujen perusparannus, jm	596	720	250	190
Päällysteiden uusiminen, m ²	9816	7878	14000	11500
Tilapalvelut				
Tilojen täyttöaste %	97,5	97	97	97
Kiinteistöjä kaukovalvonnassa kpl	24	25	25	25
Vesihuoltolaitos				
Verkostoon pumpattu vesimäärä 1000m ³	2112	2038	2000	2000
Vesijohtoverkoston vuotovesimäärä %	21 %	19 %	< 13 %	< 13 %
Käsitelty jätevesimäärä 1000 m ³	1088	1321	1085	1085
Jäteveden vuotovesimäärä %	48 %	55 %	< 35 %	< 35 %
Vesijohtoverkoston uusiminen/ saneeraus jm	798	440	500	300
Jätevesiverkoston saneeraus/uusiminen jm	460	530	500	250
Putkirikkojen määrä kpl	10	4	< 10	< 10

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TAE 2025
Rakennettu ympäristö				
Henkilöstö, vakituiset	31	37	35	35
Ostettu energia / koko kaupunki (sähkö, MWh)	7 414	7 389	7 400	7 350
Kadut ja yleiset alueet				
Pää- ja kokoojakadut, km	46,5	46,5	46,5	46,5
Tonttikadut, km	48,6	48,5	49,6	49,6
Kevyen liikenteen väylät, km	40,0	40,0	41,3	41,3
Leikkialueet	28	28	28	27
Puistot, ha	27	27	27	27
Koirapuisto, kpl	1	1	1	1
Koirauimaranta	1	1	1	1
Kysyntä- ja laajuustieto	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TAE 2025
Hulevedet ja muu kuntatekniikka				
Hulevesiviemäriverkosto, km	74,2	74,3	74,5	74,7
Yksityisteitä kunnossapidossa, km	192	13,4	15	15
Tilapalvelut				
Ostettu energia (öljy), l	126 400	111 463	100 000	100 000
Ostettu energia (kaukolämpö), MWh	10 512	9 966	12 000	11 000
Tilapalvelun hallinnoimat tilat, m ²	82 272	80 016	83 000	81 000
Vesihuoltolaitos				
Vedenottamot, kpl	4	5	5	5
Vesijohtoverkosto, km	312	314	321	321
Paineenkorotusasemat, kpl	6	6	6	6
Vesijohtoverkoston liittyneet kiinteistöt	4308	4317		4320
Vesitornit ja alavesisäiliöt, kpl	4	4	4	4
Jätevedenpuhdistamot	3	3	3	3
Jätevesipumppaamot, kpl	32	33	33	33
Jätevesiviemäriverkosto, km	126	125	127	127
Jätevesiverkoston liittyneet kiinteistöt, kpl	2634	2640	2640	2640

Tulosyksikön sisältämät palvelukokonaisuudet

Kokonaisuus	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Hallinto ja rakennuttaminen	Teknisen lautakunnan hallinto ja kehittäminen, kaupungin infran ja talokohteiden rakennuttaminen, suunnittelu ja valvonta sekä keskusvaraston toiminta. Tekninen lautakunta vastaa kaupungin kadunpidosta ja on jätehuoltoviranomainen.	Palveluiden tuottaminen kestävästi ja asiakaslähtöisesti sekä palveluiden kehittäminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Rakennetun infran investointihankkeiden suunnittelun johtaminen ja rakennuttaminen suunnitelmallisesti hyvän lopputuloksen saavuttamiseksi. Digitalisaatio: omaisuustiedon hallinnan kehittäminen, tiedolla johtaminen ja tietojärjestelmien synkronointi.
Kadut ja yleiset alueet	Palvelukokonaisuuteen kuuluvat: kadut, katuviheralueet, kauppatori, puistot ja leikkialueet. Katu- ja aluesuunnittelu, infran yllä- ja kunnossapito sekä rakentaminen.	Liikenneväylien korjausvelan pienentäminen: rakenteellinen perusparannus, kuivatus ja päällysteiden uusiminen. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen: turvallisuus, kulkuyhteyksien jatkuvuus ja esteettömyys. Liikennejärjestelyiden kehittäminen ja turvallisuuden parantaminen. Uusien liikenneväylien rakentaminen tonttitarpeen ja toiminnallisten tarpeiden edellyttämällä tavalla. Kaupunkiympäristön kehittäminen (puistot, leikkialueet, taidekehä) ympäristön esteettömyys, turvallisuus, viihtyisyys ja toiminnallisuus huomioonottaen.
Muu kuntatekniikka	Palvelukokonaisuus vastaa maan- ja lumen vastaanotto- ja käsittelytoiminnoista (Linkkipuisto ja Honkajoen maankaatopaikka ja hiekoitusmateriaalin varastot), Ruoko-ojan säännöstelypadosta ja patoturvallisuudesta sekä yksityisteiden tiekuntien avustamisesta. Palvelukokonaisuuteen kuuluu vuoden 2025 alusta kaupungin hulevesijärjestelmien ja -verkostojen sekä laskuojien, muiden ojastojen, kosteikkojen ja hulevesialtaiden rakentaminen ja kunnossapito.	Rakennustoiminnassa syntyvän ylijäämän maa-ainesten hyödyntäminen ja käsittely kestävästi ja materiaalitehokkaasti. Ruokojärven säännöstely lupamääräyksen ehtojen mukaisesti. kaupungille kuuluvista velvoitteista ja patoturvallisuudesta huolehtiminen. Hulevesien hallinnan parantaminen ja ilmastonmuutoksen tuomiin useammin toistuviin rankkasteisiin varautuminen. Hulevesiverkostojen rakentaminen ja uusiminen, katujen kuivatuksen parantaminen.
Tilapalvelut	Palvelukokonaisuus vastaa kaupungin omistaminen toimitilakiinteistöjen ja -tilojen sekä ulkoa vuokrattujen tilojen isännöinnistä, yllä- ja kunnossapidosta sekä vuokraamisesta kaupungin palvelukeskuksille ja ulkopuolisille toimijoille.	Kiinteistöomaisuuden kehittäminen ja toiminnan kannalta tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen. Kaupungin ilmasto-ohjelman ja energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukaiset toimenpiteet: energian kulutuksen pienentäminen ja uusiutuvan energian käytön lisääminen. Hyvinvointialueelle vuokrattavien kohteiden yhtiöittäminen.

Vesihuoltolaitos

Palvelukokonaisuuteen kuuluu vesilaitos ja viemärlaitos. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on kaupungin talousveden hankinta ja jakelu sekä jäteviemäriveresien poisjohtaminen ja puhdistus. Vesilaitos toimittaa talousvettä viiteen ympäristökuntaan.

Vesihuollon toimintavarmuus, valvonnan tehostaminen ja varautuminen häiriötilanteiden varalta. Vesihuollon korjausvelan pienentäminen: Vesihuoltoverkoston saneeraus, jäteveden keskuspuhdistamon perusparannus, laitekannan uusiminen sekä puhdistusprosessien tehostaminen ympäristöluvan lupamääräysten täyttämiseksi. Digitaalisten palveluiden kehittäminen sekä vuotovesimäärien vähentäminen.

4100 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
4110 HALLINTO JA RAKENNUUTTAMINEN			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	46	42	42
Valmistus omaan käyttöön	231	170	170
Toimintamenot	-933	-849	-848
Toimintakate (Netto)	-655	-636	-636
4100 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
4120 KADUT JA YLEISET ALUEET			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	92	19	19
Toimintamenot	-1 558	-1 654	-1 648
Toimintakate (Netto)	-1 466	-1 634	-1 628
4100 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
4130 MUU KUNTATEKNIikka			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	12	10	10
Toimintamenot	-370	-411	-409
Toimintakate (Netto)	-358	-401	-399
4100 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
4140 TILAPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5 195	5 043	5 043
Toimintamenot	-3 522	-3 628	-3 617
Toimintakate (Netto)	1 673	1 415	1 426
4100 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
5000 VESIHUOLTOLAITOS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3 119	3 135	3 135
Valmistus omaan käyttöön	10	5	5
Toimintamenot	-1 961	-1 966	-1 945
Toimintakate (Netto)	1 168	1 174	1 195

Toimielin	Ympäristö ja terveyslautakunta
Toimiala	Ympäristöpalvelut
Tulosyksikkö	Ympäristöpalvelut
Tilivelvollinen	Terveysvalvonnan johtaja
Palveluajatus	

Ympäristöpalveluiden tavoitteena on terveyden edistäminen siten, että ihmisten, eläinten ja elinympäristöjen terveellisyydestä ja turvallisuudesta huolehditaan siten, että ne eivät aiheuta terveyshaittaa. Tulosalue vastaa ympäristöterveydenhuollon eli eläinlääkinnän ja terveystalvonnann sekä ympäristönsuojelun kokonaisuuksista Pohjois-Satakunnan alueella. Tulosalueen vastuulle kuuluu myös löytöeläintoiminnan organisointi.

Strategiasta johdetut valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Strateginen päämäärä ja tulosalueen sitova tavoite

Älykäs ja monipuolinen elinvoima

1. Kaikki virat vakituisesti täynnä

Mukava arki

2. Asiakasvalitusten määrä 0.
3. Hyvä työtyytyväisyys.

Kestävä ja ketterä kaupunki

4. Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmien toteutuminen 100 %.
5. Ympäristö- ja maa-aineslupien käsittelyajat alle 3 kk.

Tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit

Mittari				
Virkojen täyttöprosentti				
Asiakasvalitusten määrä				
Työtyytyväisyyskyselyn tulokset				
Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuma				
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuma				

Kysyntä- ja laajuustiedot

Kysyntä- ja laajuustieto				
Vireille tulleet maa-aines- ja ympäristöluvat				
Päätökset				
Lausunnot				
Hoidettujen eläinten määrä				

6000 YMPÄRISTÖPALVELUT	TA+MUUT. 2024	LTK 2025	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	892 925	828 473	-7,2	817 398	-8,5	836 758	845 126
MAKSUTUOTOT	0	105 000		105 000		106 050	107 111
TOIMINTATUOTOT	892 925	933 473	4,5	922 398	3,3	942 808	952 237
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-1 134 214	-1 176 848	3,8	-1 178 818	3,9	-1 179 367	-1 209 348
PALKAT JA PALKKIOT	-887 246	-908 890	2,4	-908 890	2,4	-909 309	-932 406
HENKILÖSIVUKULUT	-246 967	-267 958	8,5	-269 928	9,3	-270 058	-276 942
ELÄKEKULUT	-209 096	-240 868	15,2	-240 948	15,2	-241 068	-247 182
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-37 872	-27 090	-28,5	-28 980	-23,5	-28 990	-29 760
PALVELUJEN OSTOT	-113 853	-163 884	43,9	-150 577	32,3	-165 198	-166 531
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-9 150	-9 407	2,8	-8 979	-1,9	-9 552	-9 691
AVUSTUKSET	-33 000	-33 990	3,0	-33 990	3,0	-34 500	-35 017
MUUT TOIMINTAKULUT	-66 091	-71 951	8,9	-71 800	8,6	-72 030	-72 107
TOIMINTAKULUT	-1 356 307	-1 456 080	7,4	-1 444 164	6,5	-1 460 647	-1 492 694
TOIMINTAKATE	-463 382	-522 607	12,8	-521 766	12,6	-517 839	-540 457
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-463 382	-522 607	12,8	-521 766	12,6	-517 839	-540 457

6000 YMPÄRISTÖPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
6010 YMPÄRISTÖN SUOJELU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	95	138	132
Toimintamenot	-221	-277	-266
Toimintakate (Netto)	-126	-139	-134
6000 YMPÄRISTÖPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
6020 ELÄINLÄÄKINTÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	588	583	577
Toimintamenot	-843	-879	-879
Toimintakate (Netto)	-255	-296	-302
6000 YMPÄRISTÖPALVELUT	TA 2024	LTK 2025	KJ 2025
6030 TERVEYSVALVONTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	210	213	213
Toimintamenot	-292	-301	-299
Toimintakate (Netto)	-82	-88	-86

Tulosalueen sisältämät palvelukokonaisuudet

	Palvelualueen kuvaus	Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset suunnitelmakaudella
Terveysvalvonta	Toiminnan tavoitteena on terveyden edistäminen niin, että vähennetään elinympäristössä (elintarvikkeet, vesi, sisäilma ja rakennettu ympäristö) olevia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Toiminta sisältää lupa- ja ilmoitusmenettelyjä, tarkastuksia,	Uuden organisaation toimintatapojen ja ohjelmistojen sisäistäminen, toimintajärjestelmän jatkuva kehittäminen.
Eläinlääkintä	Toiminnan tavoitteena on eläinten terveyden edistäminen, sairauksien hoito ja ennaltaehkäisy, eläinsuojelun edistäminen sekä tarttuvien eläintautien ennaltaehkäisy ja hoito. Samalla tavoitteena on kansanterveyden edistäminen; eläimistä peräisin olevien elintarvikkeiden alkutuotannon valvonta ja eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien ennaltaehkäisy ja hallinta. Toiminta sisältää ympärivuorokautiset peruseläinlääkäripalvelut eli vastaanottokäynnit, käynnit tiloilla, tarkastus- ja näytteenottokäynnit sekä ohjausta ja neuvontaa.	Ympärivuorokautisen eläinlääkäripalvelun turvaaminen. Valvontaeläinlääkäriin rekrytoinnissa onnistuminen. Eläintautivalvonnan organisoinnin ja valmiuden parantaminen.
Ympäristönsuojelu	Toiminnan tavoitteena on vähentää sellaisia elinympäristössä olevia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa tai haittaa ympäristölle. Tavoitteena on myös terveellisen ja luonnontaloudellisesti kestävä ympäristön turvaaminen ja suojeleminen sekä ihmisen elinympäristön viihtyisyyden parantaminen. Palvelualue käsittelee vireille tulevat ympäristö- ja maa-ainesluvut, ilmoitukset ja rekisteröinnit. Viranomaistyö sisältää myös tarkastus- ja valvontakäynnit sekä asiakkaiden ohjausta ja neuvontaa.	Yhteislupaprosessin kehittäminen yhdessä rakennusvalvonnan kanssa. Jätelain mukaisen valvonnan suunnitelmallisuuden kehittäminen.

C. Tuloslaskelmaosa

1. Toimintatuotot

Käyttötalousosan tulosalueiden toimintatuottojen yhteissumma. Toimintatuotot sisältävät sisäiset erät, joista merkittävimmät ovat sisäiset ruoka- ja puhtauspalvelut, ict-tuotot ja sisäiset vuokrat. Vastaavat sisäiset kulut sisältyvät toimintakuluhin.

Ulkoiset toimintatuotot ovat yhteensä 10,4 miljoonaa euroa ja ne ovat vähentyneet merkittävästi lomituksen siirtyessä Sastamalaan vuoden 2025 alussa..

Ulkoiset myyntituotot ovat yhteensä 6,3 miljoonaa euroa. Näistä merkittävimmät ovat vesilaitoksen tuotot. Muut toimintatuotot ovat 2,7 milj. euroa, joista merkittävimmät vuokratuotot mm. hyvinvointialueelta.

2. Toimintakulut

Käyttötalousosan tulosalueiden toimintakulujen yhteissumma. Toimintakulut sisältävät sisäiset erät, joista merkittävimmät on tuotu esiin toimintatuottojen yhteydessä.

3. Toimintakate

Käyttötalousosan tulosalueiden toimintatuottojen yhteissumman ja toimintakulujen yhteissumman erotus eli käyttötalouden nettomeno yhteensä.

4. Verotulot

Verotulot on lähtökohtaisesti arvioitu vuosille 2025 - 2027 Suomen Kuntaliiton yhdessä verohallinnon kanssa kehittämän verotuloennustemallin pohjalta., johon on huomioitu tiedossa olleita muutoksia. Verotuloarvio on talousarvion liitteenä. Valtuusto päätti 11.11.2024 vuoden 2025 tulovero- ja kiinteistöveroprosentit. anpään tuloveroprosentti on lain mukaan siten 2023 vuonna 9,11.

Kiinteistöveroprosentit ovat samat kuin vuonna 2021-2022: yleinen 1,20 %, maapohaj 1,3 %, vakituinen asuminen 0,45 %, muu asuminen 1,05 % ja voimalaitokset 3,10 %. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on 4,00 %.

Verotuloarvio (sisältää kunnallisveron, osuuden yhteisöverosta ja kiinteistöveron) suunnitelmavuosina milj. euroa:

2025 29,0 milj. euroa veroprosentti 9,10

2026 30,2 milj. euroa veroprosentti 9,10

2027 30,8 milj. euroa veroprosentti 9,10

Veroprosenttiin kohdistuu merkittävää tarkastamistarvetta, ellei tasapainotilaa muilla toimin saavuteta.

5. Valtionosuudet

Käyttötalousmenoihin saatavat valtionosuudet laskennallisen valtionosuusjärjestelmän mukaisesti laskettuna.

6. Korkotuotot ja kulut sekä muut rahoitustulot ja -menot

Talletusten, antolainojen, saatujen viivästyskorkojen ja verotilitysten korkotulot. Ottolainojen, verotilitysten ja maksettujen viivästyskorkojen korkomenot.

Muut rahoitukseen liittyvät menot ja -tulot.

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän ja Vatajankoski Oy:n tuloutus Kankaanpään vuonna 2025 yhteensä n. 0,6- 0,8 miljoonaa euroa.

Korkokuluissa 0,78 miljoonaa on huomioitu korkosuojausten vaikutukset.

7. Vuosikate

Toimintakate + verotulot + valtionosuudet - rahoitusmenot + rahoitustulot. Vuosikatteen tulee olla vähintään poistojen suuruinen jotta kaupungin talous täyttää ”tasapainossa oleva talous” kriteerin. Vuosikate alittaa poistot noin miljoonalla eurolla.

8. Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista

Poistosuunnitelman mukaan arvioidut poistot käyttöomaisuudesta. Voimassa oleva poistosuunnitelma on talousarvion liitteenä. Poistosuunnitelma on tarkistettu vuonna 2014 vastaamaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen soveltamista vastaavaksi. Muutos aiheutti vuonna 2014 poistojen määrän nousun, koska poistoajat pääosin lyhenivät jonkin verran vanhoista poistoajoista.

9. Satunnaiset erät

Satunnaisia eriä ei vuonna 2025 ole tiedossa.

10. Tilikauden tulos

Vuosikate - poistot +/- satunnaiset erät. Talousarviossa arvioitu tilikauden tulos on

-1,96 milj. euroa.

11. Tilikauden yli-/alijäämä

Tilikauden tulos +/- rahastojen muutokset. Talousarviossa on arvioitu, että tilikaudelta muodostuu alijäämää 1,95 milj. euroa.

	TA 2024	2025 KJ	2026	2027
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	9 458 599	6 481 533	6 341 935	6 401 855
Maksutuotot	601 400	404 584	408 630	412 717
Tuet ja avustukset	1 157 983	767 147	774 818	782 566
Muut toimintatuotot	2 948 722	2 710 460	1 444 357	1 448 800
	14 166 704	10 363 724	8 969 740	9 045 938
Valmistus omaan käyttöön	241 360	175 243	175 243	175 243
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-30 255 501	-28 344 302	-28 237 435	-28 834 729
Palvelujen ostot	-10 620 746	-10 468 728	-10 622 525	-10 784 747
Aineet,tarvikk,tavarat	-4 127 636	-4 101 939	-3 893 696	-3 952 718
Avustukset	-2 095 000	-3 648 279	-3 876 201	-3 894 344
Muut toimintakulut	-1 100 405	-1 052 230	-1 075 499	-1 091 618
	-48 199 288	-47 615 478	-47 705 356	-48 558 156
TOIMINTAKATE	-33 791 224	-37 076 511	-38 560 373	-39 336 975
* sisältää tasapainotusohjelma		1 278 155	2 215 155	2 456 155
Verotulot	28 105 000	29 076 000	30 219 000	30 795 000
Valtionosuudet	8 809 269	10 347 768	10 312 810	10 362 810
* sisältää tasapainotusohjelma		30 000	30 000	30 000
Rahoitustuotot ja -kulut	494 410	290 000	80 000	80 000
Korkotuotot	127 700	120 000	100 000	100 000
Muut rahoitustuotot	1 221 710	950 000	850 000	850 000
Korkokulut	-850 000	-780 000	-870 000	-870 000
Muut rahoituskulut	-5 000	0	0	0
VUOSIKATE	3 617 455	2 637 257	2 051 437	1 900 835
	TA 2024	2025 LTK	2026	2027
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-4 680 000	-4 601 281	-4 146 093	-4 167 574
* sisältää tasapainotusohjelma		50 000	50 000	50 000
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS	-1 062 545	-1 964 024	-2 094 656	-2 266 739
Poistoeron lisäys/vähennys	12 817	12 817	12 817	12 817
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 049 728	-1 951 207	-2 081 839	-2 253 922
Kumulatiivinen ylijäämä	8 398 850	6 447 643	4 365 804	2 111 882
Tasapainotusohjelma		1 358 155	2 295 155	2 536 155
Ilman tasapaino-ohjelmaa		2025 Raami	2026	2027
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ		-3 229 362	-4 296 994	-4 710 077
Kumulatiivinen ylijäämä		5 169 488	872 494	-3 837 583

TA 2024 toimintakate ilman lomitusta

	ALK.TA 2024	LTK 2025	Ero%	KJ 2025	Ero%	SV1 2026	SV2 2027
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	9 656 597	10 004 334	3,6	10 083 259	4,4	9 953 661	10 013 581
MAKSUTUOTOT	408 978	404 584	-1,1	404 584	-1,1	408 630	412 717
TUET JA AVUSTUKSET	1 139 983	767 147	-32,7	767 147	-32,7	774 818	782 566
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 314 665	5 174 726	-2,6	5 174 726	-2,6	3 908 623	3 913 066
TOIMINTATUOTOT	16 520 224	16 350 791	-1,0	16 429 716	-0,5	15 045 732	15 121 930
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	241 360	175 243	-27,4	175 243	-27,4	175 243	175 243
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	241 360	175 243	-27,4	175 243	-27,4	175 243	175 243
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-27 400 409	-28 343 332	3,4	-28 344 302	3,4	-28 237 435	-28 834 729
PALKAT JA PALKKIOT	-22 084 181	-23 081 729	4,5	-23 040 529	4,3	-22 951 110	-23 434 057
HENKILÖSIVUKULUT	-5 316 227	-5 261 603	-1,0	-5 303 773	-0,2	-5 286 325	-5 400 672
ELÄKEKULUT	-4 445 233	-4 576 453	3,0	-4 571 823	2,8	-4 557 204	-4 656 161
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-870 994	-685 150	-21,3	-731 950	-16,0	-729 121	-744 511
PALVELUJEN OSTOT	-13 890 159	-14 142 785	1,8	-14 061 242	1,2	-14 127 722	-14 289 944
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 185 488	-4 147 279	-0,9	-4 111 151	-1,8	-3 902 908	-3 961 930
AVUSTUKSET	-1 671 000	-3 658 474	118,9	-3 648 279	118,3	-3 876 201	-3 894 344
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 441 978	-3 523 862	2,4	-3 516 496	2,2	-3 539 765	-3 555 884
TOIMINTAKULUT	-50 589 034	-53 815 732	6,4	-53 681 470	6,1	-53 684 031	-54 536 831
TOIMINTAKATE	-33 827 450	-37 289 698	10,2	-37 076 511	9,6	-38 463 056	-39 239 658

D. Investointiosa

Investointiosassa on esitetty investointihankkeet perusteluineen. Talousarvion sitovuus-päätöksen mukaisesti (kohdassa A.6.3.) määrärahan sitovuus valtuustoon nähden on nettomääräinen ts. menojen ja tulojen erotus eli nettomeno on valtuustoon nähden sitova hankeryhmittäin. Maan hankinnan ja myynnin osalta määräraha on bruttomääräinen. Kunkin hankkeen kohdalla on mainittu myös toimitilin, joka on tilivelvollinen hankkeen toteuttamisesta ja määrärahan käytöstä. Myös investointiosa - kuten käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa ja rahoituslaskelmaosa – on laadittu kolmeksi vuodeksi. Taloussuunnitelmakauden 2025 - 2027 investointien yhteisnettomäärä on 8,8 milj. euroa eli merkittävästi poistoja vähemmän.

Sitovuustason Investoinnit, yhteensä			
TA 2025 TS 2026-2027		x1.000 €	
Nettomenomääräraha			2025
	meno	tulo	netto
Kaupunginhallituksen alaiset investoinnit *	310	100	210
Kaupunkisuunnittelulautakunnan investoinnit	0	0	0
Sivistyslautakunnan investoinnit	21	0	21
Kulttuurin investoinnit	32	0	32
Vapaa-ajan investoinnit	22	0	22
Tekninen lautakunta, talonrakennus	509	100	409
Tekninen lautakunta, Kunnallistekniikka	1 030	25	1 005
Tekninen lautakunta, Vesihuoltolaitos	786	0	786
	meno	tulo	2025 netto
Investoinnit yhteensä	2 710	225	2 485
			2026
	meno	tulo	netto
Kaupunginhallituksen alaiset investoinnit *	150	100	50
Kaupunkisuunnittelulautakunnan investoinnit	0	0	0
Sivistyslautakunnan investoinnit	21	0	21
Kulttuurin investoinnit	0	0	0
Vapaa-ajan investoinnit	100	0	100
Tekninen lautakunta, talonrakennus	405	0	405
Tekninen lautakunta, Kunnallistekniikka	1 050	0	1 050
Tekninen lautakunta, Vesihuoltolaitos	1 050	0	1 050
	meno	tulo	2026 netto
	2 776	100	2 676

	meno	tulo	2027 netto	25-27 netto
Kaupunginhallituksen alaiset investoinnit *	150	100	50	310
Kaupunkisuunnittelulautakunnan investoinnit	0	0	0	0
Sivistyslautakunnan investoinnit	0	0	0	42
Kulttuurin investoinnit	0	0	0	32
Vapaa-ajan investoinnit	290	0	290	412
Tekninen lautakunta, talonrakennus	150	0	150	964
Tekninen lautakunta, Kunnallistekniikka	1 050	0	1 050	3 105
Tekninen lautakunta, Vesihuoltolaitos	2 100	0	2 100	3 936
	meno	tulo	2027 netto	25-27 netto
	3 740	100	3 640	8 801

* kaupunginhallitus, maan osto ja myynti bruttositova, muut yhteensä nettositovia

Investoinnit 2025-27, investointien perustelut

TA 2025 TS 2026-2027		x1.000 €			Investoinnit, perustelut					
Nettomenomääräraha	2025			2026			2027			25-27
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	netto
Tekninen lautakunta, talonrakennus	509	100	409	405	0	405	150	0	150	964
Tapalan peruspalvelukeskus	100	100	0			0			0	0
HVA:n toiveesta toteutettavat tilojen muutostyöt, joiden kustannukset maksetaan takaisin vuokrien yhteydessä tai kerralla, erikseen sovittavalla tavalla.										
Taidekoulu	79		79			0			0	79
Valaistussaneeraus, vaihe 6 (viimeinen) toteutus. Valaisimien ja valo-ohjausjärjestelmän saneeraus vaiheittain. Saneeraus aloitettu 2020. Alkuperäinen valo-ohjausjärjestelmä on teknisen käyttöikänsä päässä. Lisäksi muita akuutteja korjauksia.										
Kaupungintalo			0	80		80			0	80
Perusparannus. 2026: suunnittelu. Aikaisintaan 2027-2028: toteutus. Toteutusvaiheen kustannukset selviävät suunnittelun yhteydessä.										
Venesjärven koulu	50		50			0			0	50
2025: Kunnossapitokorjausten ja -toimenpiteiden suunnittelu ja akuutit korjaukset. Toteutus riippuen korjaustöiden laajuudesta 2026. Toteutusvaiheen kustannukset tarkentuvat suunnittelun edetessä.										
Monitoimitalo Honkala	50		50			0			0	50
Perusparannus. Suunnittelun aloitus 2025. Toteutusvaiheen kustannukset ja aikataulu selviävät suunnittelun yhteydessä. Haettavissa liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden investointiavustusta (OKM)										
Päiväkoti Impivaara			0	50		50			0	50
Perusparannus. Suunnittelun aloitus 2026. Toteutusvaiheen kustannukset ja aikataulu selviävät suunnittelun yhteydessä.										
Kaupunginmuseo			0	40		40			0	40
Hankesuunnitelman käynnistäminen, museon rakennus- ja talotekniikka ovat peruskorjaus-/uusimistarpeessa. Toiminnallisuuden osalta tarpeena saavutettavuuden parantaminen ja kehittäminen.										
Kankaanpään paloasema	80		80			0			0	80
Akuutit korjaustoimenpiteet valmiustilojen laadun parantamiseksi ja jatkotoimien suunnittelu.										
Kankaanpään yhteislyseo			0	85		85			0	85
Hissin uusiminen, nykyisen laitteen tuotetuki päättynyt.										
Tilapalvelun pienet kohteet	150		150	150		150	150		150	450
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Kiinteistöjen akuutit korjaustoimenpiteet, sisäilmaongelmien ennaltaehkäisy, turvallisuusratkaisut ja energiaan liittyvät toimenpiteet.										

Tekninen lautakunta, Kunnallistekniikka	1 030	25	1 005	1 050	0	1 050	1 050	0	1 050	3 105
Liikenneväylät	748		748	800		800	800		800	2 348
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Liikenneväylien suunnittelu, rakennuttaminen ja rakentaminen. Rakenteen parantaminen sekä turvallisuutta parantavat liikennejärjestelyt. Katujen päällysteiden uusiminen. Keskuskatu-Jämintie liikennejärjestelyt (2023-26). Porhontien parantaminen, suunnittelu ja toteutus (2022-26).										
Puistot ja muut yleiset alueet	162	25	137	150		150	150		150	437
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Honkajoen keskustan kehittämishanke (2021-26). Kaupungin puistojen ja yleisten alueiden kehittäminen: polkuverkot, leikkialueet ja Taidekehä. Vuohiniityn perhepuisto/lähiliikunta-alue (saatu avustus)										
Hulevesijärjestelmä	120		120	100		100	100		100	320
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Hulevesien hallinnan parantaminen: hulevesiverkoston ja viivästysaltaiden rakentaminen, verkostojen ja rumpujen uusiminen sekä katujen kuivatuksen parantaminen.										
			0			0			0	0
Tekninen lautakunta, Vesihuoltolaitos	786	0	786	1 050	0	1 050	2 100	0	2 100	3 936
Vesihuoltoverkostot	176		176	300		300	300		300	776
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Vesihuoltoverkostojen suunnittelu, rakentaminen ja huonokuntoisten verkostojen saneeraus; Myllymäen, Tapalan ja Käpylän asuinalueiden vesihuollon saneeraus (kohteet priorisoidaan)										
Vedenottamo Hämeen kangas			0			0	50		50	50
3. vaihe Viidentienristeyksen alkaloitilaitoksen suunnittelu (2027) rakentaminen (2028 alustavasti 2,8 Me).										
Vesilaitoksen rakenteet ja laitteet	230		230	250		250	250		250	730
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Varavoimakoneiden hankinta, puhtaan talousveden riittävyteen valmistelevat toimet.										
Viemärlaitoksen puhdistamot ja pumppaamot	380		380	500		500	1 500		1 500	2 380
Lautakunta hyväksyy työohjelman. Jäteveden keskuspuhdistamon perusparantaminen kehittämissuunnitelman pohjalta: elinkaarensa päässä olevien laitteiden uusiminen (lietteenkuivatus 2024-2025) ja prosessien parantaminen (2024-), pumppaamorakennuksen vesikatkon uusiminen (2025). Jäteveden jälkikäsitteilyn suunnittelu (2026) ja toteutus (2027, alustavasti 1,5 Me)										
			2025			2026			2027	25-27
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	netto
Investoinnit yhteensä tekninen	2 325	125	2 200	2 505	0	2 505	3 300	0	3 300	8 005

TA 2025 TS 2026-2027		x1.000 €			Investoinnit, perustelut					
Nettomenomääräraha	2025			2026			2027			25-27 netto
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	
Kulttuurin investoinnit	0	0	32	0	0	0	0	0	0	32
			32			0			0	32
<p>Museon kokoelmanhallintajärjestelmän vaihto. Museon käytössä olleen kokoelmanhallintajärjestelmä Musketin kehittäminen ja ylläpito on lakannut vuonna 2023 ja on kokoelmatietojen käytettävyyden vuoksi välttämätöntä ottaa käyttöön uusi järjestelmä ja siirtää vanhan järjestelmän tiedot uuteen. Uusi järjestelmä on Satakunnan museossa käytössä oleva MuseumPlus</p>										

TA 2025 TS 2026-2027		x1.000 €			Investoinnit, perustelut					
Nettomenomääräraha	2025			2026			2027			25-27 netto
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	
Vapaa-ajan investoinnit	0	0	22	0	0	100	0	0	290	412
			10						0	10
<p>Päältä ajettava ammattikäyttöön soveltuvan ruohonleikkurin hankinta isojen nurmialueiden hoitoon. Uuden koneen vaatimukset: 120 cm pöytä, sauvaohjattu keskileikkuri. Vanha kone menee vaihdossa (arvo noin 2000 €).</p>										
			12							12
<p>Urheilukentän katsomon varastojen ovien/katsomon sivupuuosien uusiminen/maalaukset sekä sadevesikourujen korjaus.</p>										
						100			0	100
<p>Traktorin uusiminen. Liikuntakeskuksen traktori on vuodelta 2006. Vuosittain tunteja kertyy 1000-1500 h. €. Välttämättömät tiedossa olevat huoltokustannukset: renkaiden vaihto 6000 €, kytkin 4000 € + työ, hydraulikkapumpun uusiminen 1500 € + työ YHT: 11500€ + työtuntiveloitus. Kunnossapitoluosto luo perusteet Kankaanpään kaupungin liikunta-alueiden hoitamiseksi. Kankaanpään kaupungilla on vaihtokone, jonka arvo on noin 20 000. Traktoria käyttö: jäädytykset, kaukaloiden pudistukset, kuintoreittien ympärivuotinen kunnostus (tasaus, niitot, latujen teko), pesäpallokenttien auraukset keväällä, kuormaukset ja lastaukset etupiikeillä (hiekkasäkit, saapava/lähtevä tavara) tapahtumien tuki, hankkeiden tuki konetyötä vaativissa töissä ja materiaalien siirroissa.</p>										
						0			90	90
<p>Konesuojan (10x30 m) rakentaminen liikuntakeskukseen (tennistentän ja liikuntakeskuksen päätyvaraston väliselle alueelle. Liikuntakeskuksessa säilytettävien koneiden ja laitteiden arvo on merkittävä ja vaativat säältä suojassa olevaa säilytystilaa että koneiden ja laitteiden kunto ja elinkaari pysyvät asianmukaisena. Myös liikuntakeskuksen ympäristön siisteys paranee kun koneet ja laitteet säilytetään niille kuuluvassa konesuoossa eikä hajallaan ympäri liikuntakeskuksen aluetta. (vesikärry, peräkärry, latujyrsin, niittokone, perälevy, kauhat, trukkipiikit, traktorin harjat, aurat, lumilevyt, latuhöylät, moottoirkeikat, auton peräkärryt, nurmen pystyleikkuri, nurmen reittäjä, tekkonurmen harjakone.</p>										
			0			0			200	200
<p>Latukoneen hankinta yt PoPr/puolustusvoimat vuonna 27/28. Suora investointi 200 000€ tai mahdollinen leasing 5 v. Leasing sopimuksessa yt.neuvottelu puolustusvoimien kanssa.</p>										

TA 2025 TS 2026-2027		x1.000 €			Investoinnit, perustelut					
Nettomenomääräraha	2025			2026			2027			25-27 netto
	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	meno	tulo	netto	
Kaupunginhallitus	310	100	210	150	100	50	150	100	50	310
	100	100	0	100	100	0	100	100	0	0
Varautuminen myytäviin ja ostettaviin maa-alueisiin. Maa-alueista ei tehdä poistoja tuloslaskelmaan.										
	60	0	60	0	0	0	0	0	0	60
Taloushallintojärjestelmän uusiminen työn alla ja osa investointimenosta kohdistuu vuodelle 2025.										
	50		50	50		50	50		50	150
Tietohallinnon toimivuuden edellyttämät laitteistoinvestoinnit tietoverkkoon ja palvelinympäristöön										
	100		100							100
Satakuntaan on ollut perusteilla alueellinen sijoitusrahasto, joka tarjoaisi kasvu- ja kehittymishaluisille satakuntalaisille yrityksille rahoituksen lisäksi osaamisverkostoja kasvuhankkeiden toteuttamiseen. Sijoitusrahaston perustajiksi tavoitellaan sekä kaupunkia ja kuntia että yksityisiä ammattisijoittajia. Sijoitus ei ole toteutunut 2023 ja 2024 vuosina.										

Kankaanpään ja Honkajoen investoinnit 2018-24

Rakennusinvestoinnit 2018-2024 (nettomenot 1000 €)								
	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	YHT 2018-26
Liikuntakeskus	3 224	3 466	168	2 975	3 987	125	0	13 945
Tapalan peruspalvelukeskus	608	2 174	3 754	2 013	128	286	110	9 073
Petäjäisen päiväkot	0	0	0	0	3 562	45	0	3 607
Honkajoen yhteiskoulu	11	36	2 311	526	-4	30	0	2 910
Urheilukentän peruskorjaus	187	0	0	0	0	0	0	187
Kankaanpään kirjasto	267	0	23	11	43	0	0	344
Tilapalvelun pienet kohteet	162	172	152	210	313	118	180	1 307
Keskustan koulu	30	0	0	0	0	0	0	30
Venesjärven päiväkot	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteislyseo	39	63	48	86	89	0	0	325
Taidekoulu	102	0	0	29	85	119	45	380
Kaupungintalo	79	0	0	0	0	65	170	314
Muut koulut	113	0	0	0	0	90	600	803
Muut päiväkodit	52	15	0	30	0	0	21	118
Pesäpallokenttä	34	89	0	0	0	0	20	143
Honkala	0	0	0	0	31	0	0	31
Skeittipuisto	0	0	87	0	0	0	0	87
Lähiliikuntapaikat	0	0	0	45	0	0	50	95
Ampumarata	0	0	0	0	0	12	0	12
Keinolumen varastointi	0	0	0	0	12	0	0	12
Museo	0	0	0	0	0	0	35	35
Muut Honkajoen rakennukset	23	9	-66	0	0	0	0	-34
Yhteensä	4 931	6 024	6 477	5 925	8 246	928	1 231	33 762
Kunnallistekniikkainvestoinnit 2018-2024 (nettomenot 1000 €)								
Liikenneväylät	701	493	494	507	603	763	1012	4 573
Hulevesijärjestelmä	67	62	92	62	149	59	214	705
Katuvalaistus	108	126	66	0	0	0	0	300
Puistot ja muut yleiset alueet	127	45	17	49	25	57	175	495
Pesämäen asfaltointi	0	0	0	0	335	2	0	337
Muu yhdyskuntateknikka		16	31	24	0	0	0	71
Yhteensä	1 003	742	700	642	1 112	881	1 401	6 481
Vesihuollon investoinnit 2018-2024 (nettomenot 1000 €)								
Yhteensä	302	463	457	611	2332	1592	1824	7 581
Muut investoinnit 2018-2024 (nettomenot 1000 €) ilman sairaanhoitopiiriä (-378 te)								
Kaupunkisuunnittelu	0	0	0	0	0	0	55	55
Kalusto	148	181	75	8	43	203	40	698
Tietohallinto	74	66	45	48	39	47	105	424
Taloushallintojärjestelmä	0	0	0	0	0	0	250	250
Yhteensä	222	247	120	56	82	250	450	1 427
Maan ja osakkeiden hankinta ja myynti								
Osakkeet ja osuudet	-43	-42	0	0	0	174	200	289
Maan hankinta ja myynti	75	-540	-50	-50	-43	-16	200	-424
Yhteensä	32	-582	-50	-50	-43	158	400	-135
Kaikki nettoinvestoinnit 2018-24 (1000 €)								
Yhteensä	6 606	7 038	7 920	7 466	10 593	3 809	5 306	48 738

Katuvaloverkon myyntiä ei huomioitu taulukossa

Kankaanpään ja Honkajoen nettoinvestointien yhteismäärä vuosina 2018-24 on ollut 48,7 miljoonaa euroa, eli keskimäärin 7 miljoonaa euroa vuodessa eli merkittävästi vuoden 2025 investointitasoa enemmän.

E. Rahoituslaskelmaosa

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka kaupungin menot rahoitetaan. Sen avulla kootaan tulorahoitus ja pääomarahoitusta sekä investointien hankintamenot ja muut pääomamenot yhteen laskelmaan.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun.

Toiminnan ja investointien rahavirta osoittaa laskelmassa tulojen ja menojen erotuksen, joka on katettava. Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) välitulos osoittaa, kuinka paljon varoja jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja rahavarojen lisäykseen. Negatiivinen (alijäämäinen) välitulos taas osoittaa, kuinka paljon menoja joudutaan kattamaan olemassa olevia rahavaroja vähentämällä tai lainoja lisäämällä.

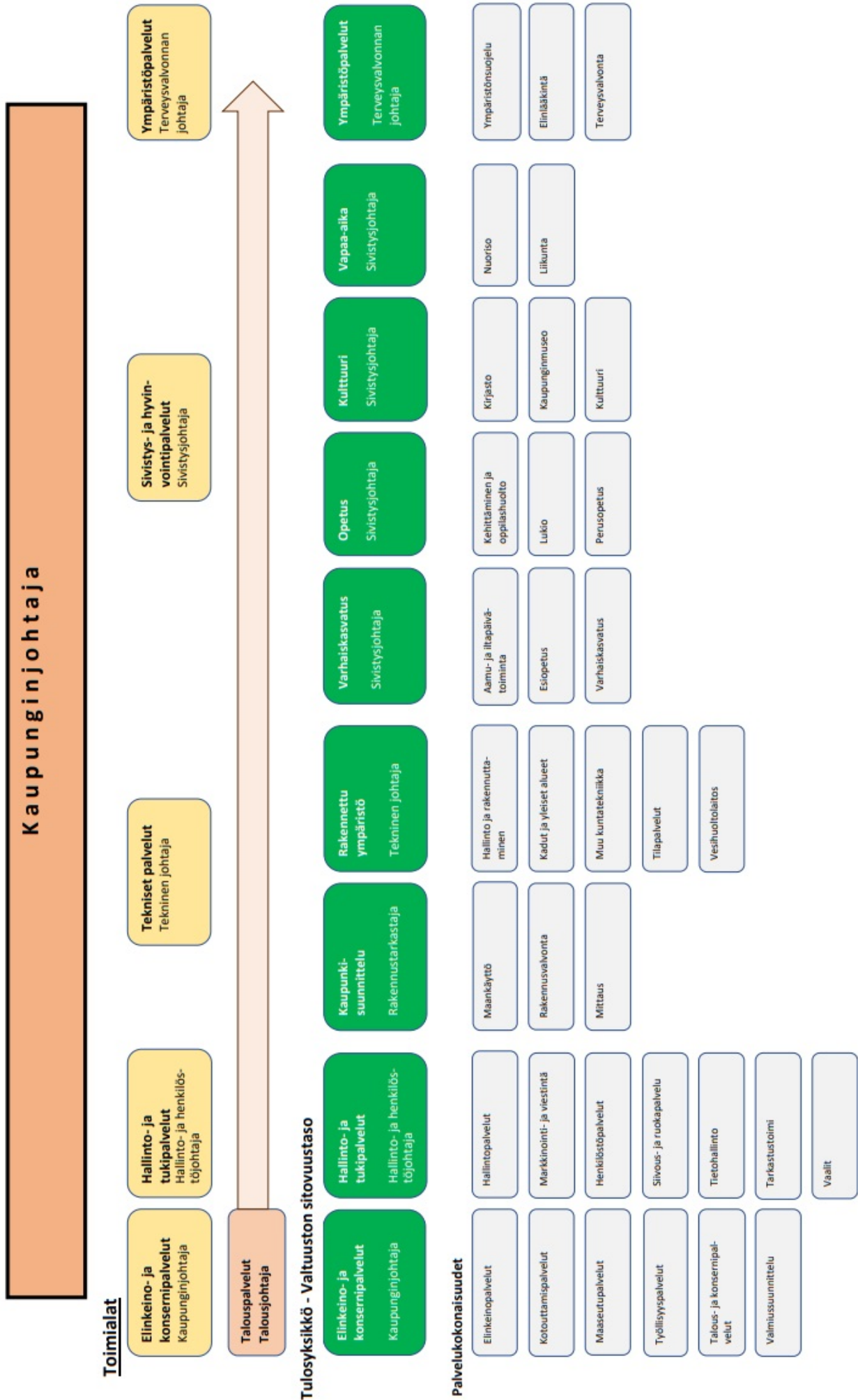
Rahoitustarve voidaan kattaa tai sitä voidaan pienentää eri tavoin; käyttö- ja investointimenojen pienentämisellä, vero- ja maksutulojen kasvattamisella tai viimeisenä keinona lainanotolla tai toimintapääomaa pienentämällä.

Hallintosäännön 58 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle. Päätösvalta on aiemmin delegoitu talousjohtajalle. Pitkäaikaisen lainan lisäksi kaupungilla on ollut käytössä lyhytaikaista maksuvalmiuteen liittyvää lainaa (21.11.2024 ko. lainaa ei ole) eli käytännössä kuntatodistuksia. Näitä käytetään riittävän maksuvalmiuden ylläpitoon silloin, kun maksuvalmiussuunnitelman mukaiset tulot tai menot poikkeavat ennakoarvioista. Kaupunginvaltuusto vahvistaa 2024 talousarvion yhteydessä lyhytaikaisten maksuvalmiuslainojen kokonaismääräksi maksimissaan 10,0 miljoonaa euroa. Lisäksi vahvistetaan, että pitkäaikaisista lainoista voidaan tilapäisesti perustellusta syystä korvata lyhytaikaisella lainalla. Tämän kaltainen peruste on esim. lainojen juoksuajan tai korontarkistuspäivän sekä korkosuojausten vastaavuuden hakeminen.

RAHOITUSLASKELMA	KJ 2025	KJ 2026	KJ 2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	2 637 257	2 051 437	1 900 835
Tulorahoituksen korjauserät			
Satunnainen tulo			
	2 637 257	2 051 437	1 900 835
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-2 710 000	-2 777 600	-3 740 000
Rahoitusosuudet inv.men.	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000	100 000	100 000
Investointien rahavirta	-2 610 000	-2 677 600	-3 640 000
Toiminnan ja invest. rahavirta	27 257	-626 163	-1 739 165
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainojen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	-50 000	-50 000	-50 000
Antolainasaamist.vähennys	36 371	36 371	36 371
Antolainauksen muutokset	-13 630	-13 630	-13 630
Lainakannan muutokset			
Pitkäaik.lainojen lisäys	12 000 000	12 000 000	13 000 000
Pitkäaik.lainojen vähennys	-11 500 000	-11 500 000	-11 500 000
Lyhytaik.lainojen muutos			
Lainakannan muutokset	500 000	500 000	1 500 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0
Toimeksiant.varat/po muutos			
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos			
Korottomien velkojen muutos			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Rahoituksen rahavirta	486 371	486 371	1 486 371
RAHAVAROJEN MUUTOS	513 628	-139 793	-252 795
Lainakanta 31.12.2025 arvio	55 000 000	55 000 001	55 000 002
Lainkanta 31.12.arvio	55 500 000	56 000 000	57 500 000
Korkosuojaus 31.12.2025	53 000 000		
Suojausaste 31.12.2025	95,5 %		

F. Liitteet

1. Organisaatorakenne 2. Poistosuunnitelma 3. Kaavoituskatsaus 4. Talouden tasapainotusohjelma

Liite POISTOSUUNNITELMA

Poistosuunnitelma uudistettiin suosituksen mukaiseksi 1.1.2014 alkaen valtuuston päätöksellä 17.6.2014. Samalla ve tuusto antoi kaupunginhallitukselle oikeuden suunnitelmassa määriteltyjen poistoaikavälien puitteissa määritellä yksit selle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan ja oikeuden päättää niistä ennen vuotta 2014 valmistu neista hyödykkeistä, joiden kohdalla noudatetaan edelleen aikaisemman poistosuunnitelman mukaista poistoaikaa.

PYSYVIEN VASTAAVIEN POISTOSUUNNITELMA 1.1.2014 ALKAEN

KV 14.3.2022 § 27 muutokset huomioitu

Sovelletaan kaikkiin 1.1.2014 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin.

Niissä hyödykeryhmissä, joissa poistosuunnitelmassa on määritelty poistoaikojen ala- ja yläraja, käytetään ensisijaisesti alarajoja. Kaupunginhallitus voi tämän suunnitelman suositusten mukaisten poistoaikojen puitteissa ja perustellusta syystä määritellä yksittäiselle hyödykkeelle alarajasta poikkeavan taloudellisen pitoajan. Alarajasta poikkeavat poistoaajat viedään tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Vanhojen, ennen vuotta 2014 valmistuneiden kohteiden osalta voidaan käyttää enintään Kankaanpään kaupungin vanhan poistosuunnitelman tai Honkajoelta siirtyneiden kohteiden osalta enintään Honkajoen kunnan poistosuunnitelman mukaisia poistoaikoja, mikäli se on hyödykekohtaisesti perusteltavissa. Honkajoen ennen vuotta 2014 valmistuneiden hyödykkeiden osalta käytetään ensisijaisesti Kankaanpään hyödykkeiden mukaisia poistoaikoja.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot

2 - 5 vuotta*

ei suositella

2 vuotta

Aineettomat oikeudet

5 - 20 vuotta*

ei suositella

5 vuotta

Liikearvo

2 - 5 vuotta*

ei suositella

2 vuotta

Muut pitkäaikaiset menot

Atk-ohjelmistot

2 - 5 vuotta*

ei suositella

2 vuotta

Muut

2 - 5 vuotta*

ei suositella

2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

ei poistoaikaa

ei poistoaikaa

Rakennukset ja rakennelmat

Hallinto- ja laitosrakennukset

20 - 50 vuotta

5% - 10%

20 vuotta

Tehdas- ja tuotantorakennukset

20 - 30 vuotta

10% - 15%

20 vuotta

Talourakennukset

10 - 20 vuotta

15% - 20%

10 vuotta

Vapaa-ajan rakennukset

20 - 30 vuotta

10% - 15%

20 vuotta

Asuinrakennukset

30 - 50 vuotta

5% - 10%

30 vuotta

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kadut, torit ja puistot

15 - 20 vuotta

15% - 20%

20%

Sillat, laiturit ja uimalat

10 - 30 vuotta

10% - 25%

25%

Muut maa- ja vesirakenteet

15 - 30 vuotta

10% - 20%

20%

Vedenjakeluverkosto

30 - 40 vuotta

7% - 10%

10%

Viemäriverkko

30 - 40 vuotta

7% - 10%

10%

Kaukolämpöverkko

20 - 30 vuotta

10% - 15%

15%

Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet

15 - 20 vuotta

15% - 20%

20%

Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset

10 - 12 vuotta

20% - 22%

22%

Maakaasuverkko

20 - 25 vuotta

12% - 15%

15%

Muut putki- ja kaapeliverkot

15 - 20 vuotta

15% - 20%

20%

Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet

10 - 20 vuotta

15% - 25%

25%

Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet

15 - 20 vuotta

15% - 20%

20%

Liikenteen ohjauslaitteet

10 - 15 vuotta

20% - 25%

25%

Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet

10 - 15 vuotta

20% - 25%

25%

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset

15 - 20 vuotta

15% - 20%

15 vuotta

Puiset alukset ja muut uivat työkoneet

8 - 15 vuotta

20% - 27%

8 vuotta

Muut kuljetusvälineet

4 - 7 vuotta

25% - 30%

4 vuotta

Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 vuotta	25% - 30%	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta	20% - 25%	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 - 10 vuotta	25% - 30%	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	5 - 15 vuotta	20% - 30%	5 vuotta
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta	30% - 40%	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta	30% - 40%	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pienhankintaraja			10.000 euroa
*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta			

Perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenuun, ellei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä.

Perusparannusmeno poistetaan sen vaikutusaikana, joka on pääsääntöisesti sama kuin perusparannetun pysyvän vastaavan hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen pitoaika. Jos perusparannus lisää pysyvästi vastaavaan hyödykkeeseen liittyvää tulonodotusta tai käyttömahdollisuuksia palveltuotannossa pidentämällä olennaisesti sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös perusparannushankkeen hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Muussa pitkävaikutteisessa menossa voidaan luonteensa mukaisesti tarvittaessa noudattaa myös edellä määriteltyä pidempää poistoaikaa. Tämä tulee kysymykseen esim. osallistuttaessa toisen yhteisön rakennusinvestointeihin. Muun pitkävaikutteisen menon poisto aika voi olla enintään 20 vuotta.

Poistosuunnitelman muutoksesta tehdään päätös ko. investointia koskevan päätöksen yhteydessä ja muutokset saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Ulkopuolisella rahoituksella toteutettavissa hankkeissa voidaan noudattaa rahoittajan ohjeiden mukaisia poistoja.

Myös nämä poikkeamat saatetaan tiedoksi valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.

Poistolaskennassa noudatetaan lisäksi kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista.

Hallinto- ja laitosrakennukset, joiden poisto aika valtuuston 17.6.2014 § 42 hyväksymän poistosuunnitelman mukais- taalarajaa pitempi

Hallinto- ja laitosrakennukset, 40 vuoden poisto aika:

Honkajoen kunnantalo
Honkajoen kirjasto
Honkala
Honkajoen paloasema

Koulut 30 vuotta:
Auditorio

Hallinto- ja laitosrakennukset, 30 vuoden poisto ai- ka:

Kaupungintalo
Kaupunginmuseo
Tekninen keskus
Paloasema
Kankaanpään pääterveysasema
Liikuntakeskus
Uimahalli
Palloiluhalli
Honkajoen teknisen työn rakennus
Honkajoen terveysasema
Honkajoen vanhainkoti

Kangasmetsän koulu
Keskustan koulu
Koulukeskus, Pohjanlinna
Kynärjärven koulu
Niinialon koulu
Venesjärven koulu
Vihteljärven koulu
Yhteislyseo
Taidekoulu
Hongon koulu
Hongon puukoulu
Honkajoen yhteiskoulu/lukio

Muut rakennukset, jatkuu 30 v poisto aika

Päiväkodit:

Impivaaran päiväkoti
Jalavan päiväkoti
Keskustan päiväkoti
Luoman päiväkoti
Hongon päiväkoti
Petäjäisen päiväkoti

Uusi Vesitorni (valm. v. 2004)

Muut pitkävaikutteiset menot, muutos
Niinialon kenttä , poisto aika 10 v.

Kaavoituskatsaus

Maankäyttö- ja rakennuslain 7 §:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 29.10.2024 kaavoituskatsauksen 2024 ja kaavoitusohjelman 2025-2027 ohjeellisenä noudatettavaksi sekä esittää sen edelleen hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle liittyen talousarvioon ja -suunnitelmaan. Kaupunginhallitus hyväksyi katsauksen 4.11.2024 ja kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 58.

Kaavoituskatsauksen yhteyteen on kysynnän sitä edellyttäessä liitettävä arvio asumiseen varattujen tonttien riittävydestä. Kaavoituskatsauksesta on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla. Kaavoituskatsaus ja lähivuosien kaavoitusohjelma laaditaan Kankaanpäässä vakiintuneen käytännön mukaisesti syksyisin liittyen talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluun. Hankkeiden kiireellisyysjärjestys elää ja uusia kohteita otetaan ohjelmaan tarpeen mukaan. Tietoa suunnitelmista ja niiden käsittelyvaiheista saa internetistä kaupungin kotisivuilta www.kankaanpaa.fi.

Suunnittelukaudella 9/2023-9/2024 vaikutuksiltaan merkittävimmät etenevät kaavahankkeet ovat energiantuotannon hankkeita. Paholammin ja Haukkasalon tuulivoimapuistojen osayleiskaavat ovat edenneet hyväksymisvaiheeseen asti. Uusimpana merkittävänä yleiskaavoitushankkeena on valmistelu aloitettu Pahkakeitaan ja Lammassviidankeitaan aurinkovoimapuiston osayleiskaavasta.

Asemakaavoituksen puolella on jatkettu ja käynnistetty tieliikenteen parantamiseen kietoutuvia kaavoitusprojekteja Kankaanpään keskustassa ja etenkin Honkajoen taajamassa. Näistä merkittävimpinä hankkeina mainittakoon Honkajoen Porhontien ja torialueen kaavamuutos sekä Honkajoen Teollisuustien ja Katajistontien asemakaava ja -muutos.

KAVAJÄRJESTELMÄ

Suomen kaavajärjestelmä koostuu eri asteisista maankäyttöä säätelevistä määräyksistä ja kaavoista, joista järjestyksessä ylemmät on otettava huomioon alempiasteisten sisällössä.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Uudet valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet astuivat voimaan 1.4.2018.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Valtakunnallisiin tavoitteisiin voidaan lukea myös:

- EU-direktiivien määräykset (esim. liito-oravan, lepakoiden ja viitasammakon suojeleminen).
- Lait (mm. maankäyttö- ja rakennuslaki, laki rakennusperinnön suojelemisesta, luonnonsuojelulaki, ympäristönsuojelulaki, muinaismuistolaki ja metsälaki).

Maakuntakaava

Maakuntakaava on yleispiirteisin maankäytön suunnittelujärjestelmän kaavoista. Se välittää valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuntakaavoitukseen ja sovittaa ne yhteen maakunnallisten ja paikallisten tavoitteitten kanssa. Maakuntakaavan laatimisesta huolehtii maakunnan liitto.

Yleiskaava

Yleiskaava on kunnan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Yleiskaavassa määritetään kunnan kehityksen suuret linjat sekä kaava-alueen käyttö yleispiirteisesti, esimerkiksi asuinalueiden, työpaikkojen ja liikenneväylien sijainti. Yleiskaavalla ohjataan yksityiskohtaisempaa asemakaavoitusta. Ranta- ja kyläalueilla yleiskaavalla voidaan ohjata suoraan rakentamista. Yleiskaava voi koskea koko kuntaa tai osayleiskaavana kunnan osaa. Rantojen rakentamisen säätelyyn on vakiintunut tapa laatia oikeusvaikutteinen yleiskaava, jonka mukaiset rantarakennusluvut voidaan myöntää ilman poikkeamislupamenettelyä.

Asemakaava

Asemakaava on yksityiskohtainen maankäytön suunnitelma, joka säätelee tarkasti rakentamista ja muita ympäristön muotoutumiseen vaikuttavia toimenpiteitä alueellaan.

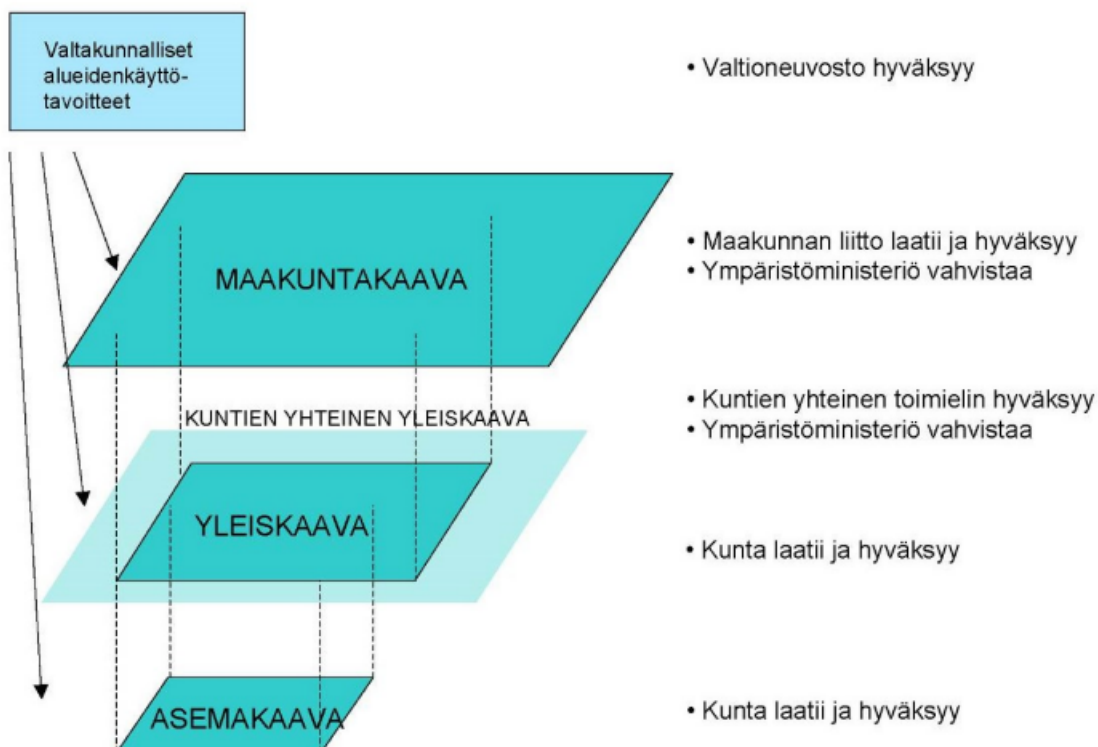
Asemakaavassa määritellään, mitä säilytetään, mitä saa rakentaa, mihin ja millä tavalla. Kaavassa osoitetaan esimerkiksi rakennusten sijainti, koko ja käyttötarkoitus.

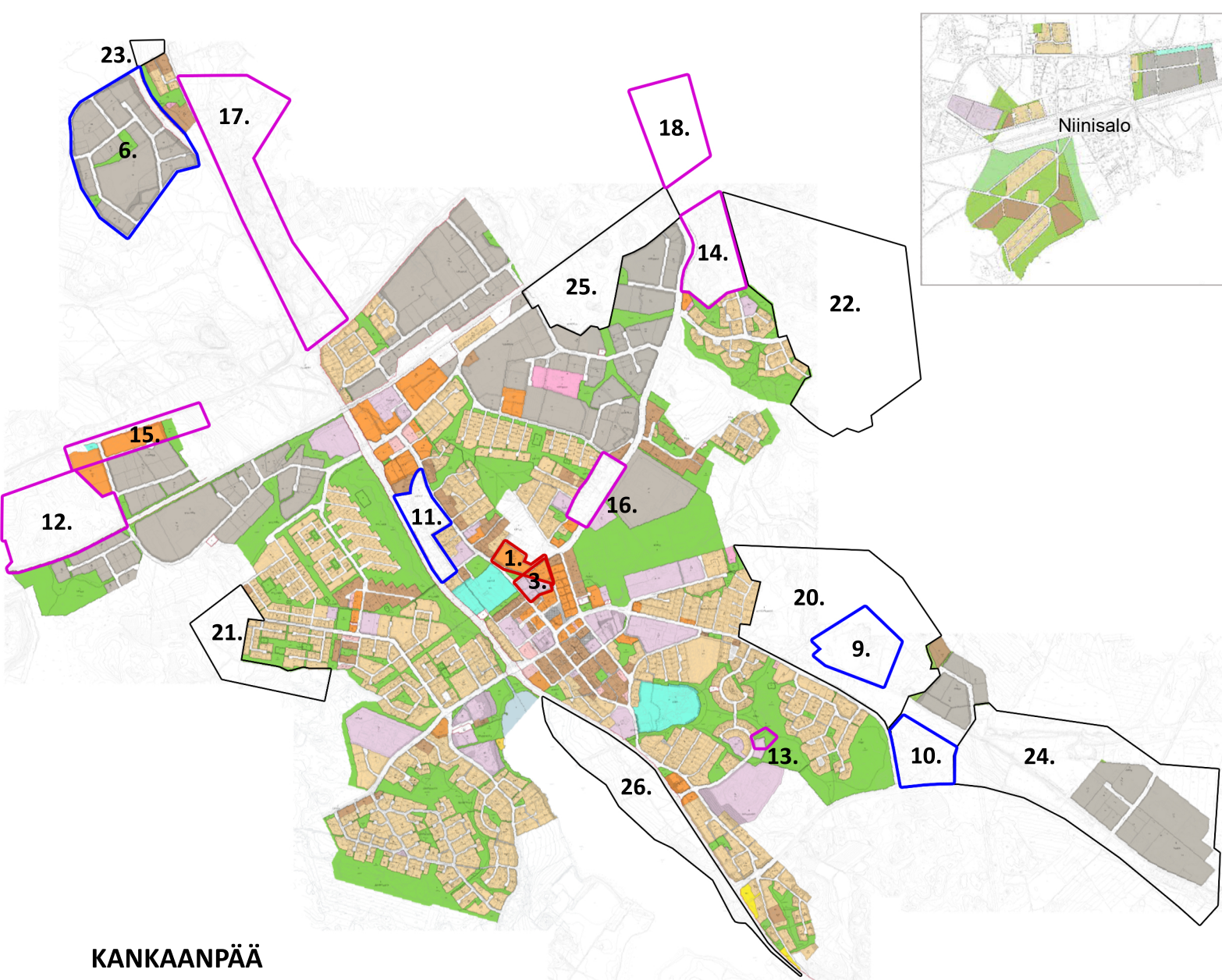
Asemakaavan laatimisesta vastaa kunta, asemakaavan hyväksyy kunta.

Ranta-asemakaava

Ranta-asemakaavan yleensä laadituttaa maanomistaja omalle maalleen. Ranta-asemakaava vastaa muodoltaan asemakaavaa, mutta asemakaavassa kunnalle syntyviä velvoitteita ei ranta-asemakaava suoraan tuota. Ranta-asemakaavan hyväksyy kunta

KAVAJÄRJESTELMÄ

KANKAANPÄÄ

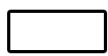
- Vireillä olevat asemakaavat
 1. Jämintien kiertoliittymän asemakaavamuutos
 3. Keskuspuiston asemakaava

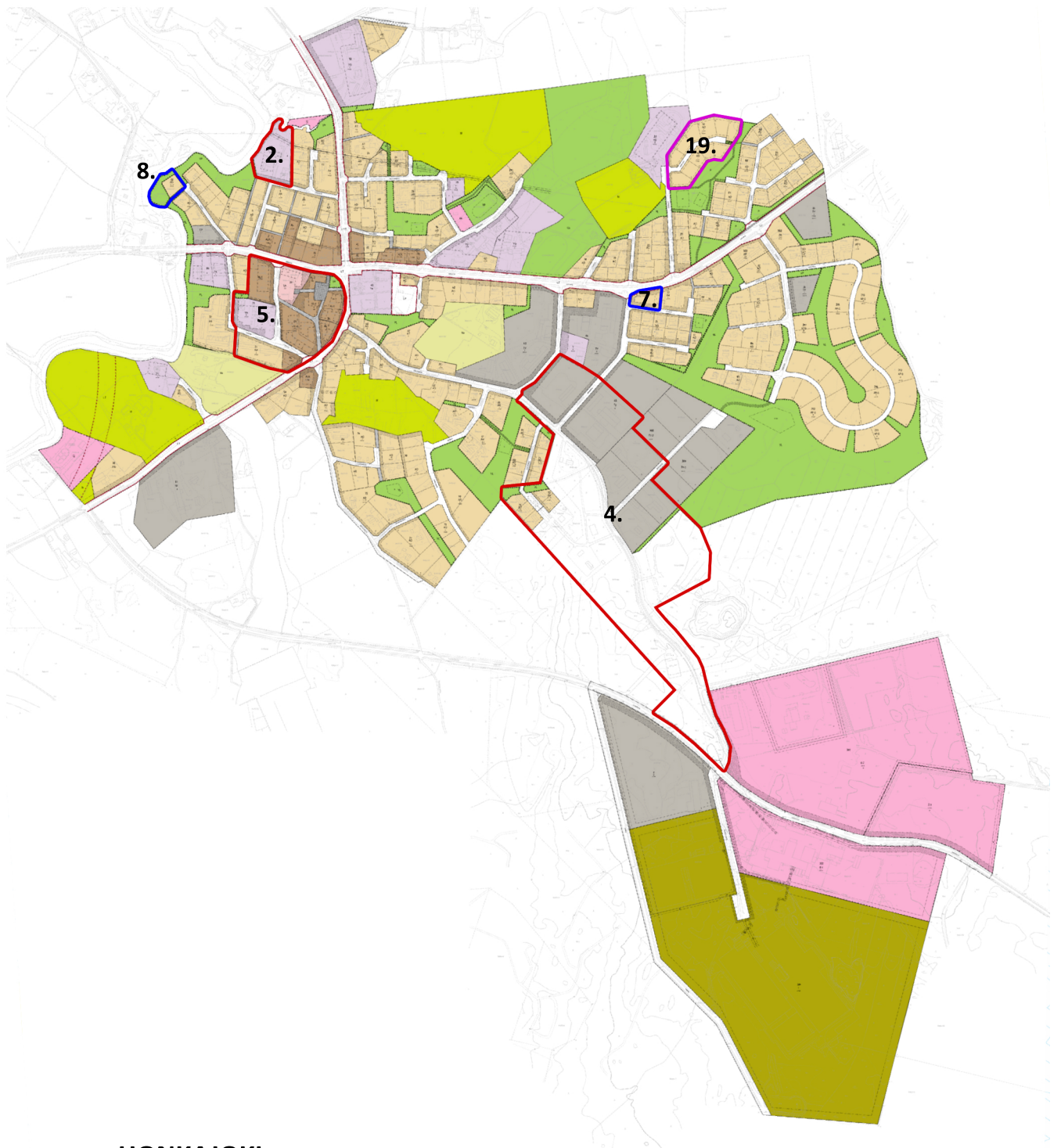
- Vuosina 2026-2027 kaavoitettavat alueet
 6. Lohikon teollisuusalue
 9. Mettälänkankaan asuinpienaloalueen asemakaava 1-vaihe
 10. Pansian pienteollisuusalueen asemakaavoitus
 11. Rauhankadun varsi

- Lähitulevaisuudessa kaavoitusta vaativat alueet
 12. Halmeen teollisuusalueen laajennus radan pohjoispuolelle
 13. Kelankaaren Y-tontti
 14. Pitkämäen 2. osa-alue
 15. Halmeen alue
 16. Jämintien varsi
 17. Lohikko
 18. Jyränkylä

- Muita kaavoitettavia alueita
 20. Mettälänkangas laajennus
 21. Myllymäen laajennusalue
 22. Pitkämäen laajennusalue
 23. Lohikkoon osoitettu alue
 24. Pansian teollisuusalueen laajennus
 25. Koskenojan teollisuusalueen laajennus
 26. Ruokojärven itäreunan kulttuuri-, maisema- ja virkistysalue

HONKAJOKI

- Vireillä olevat asemakaavat
 2. Vanhan terveystalon alueen asemakaavamuutos
 4. Teollisuustien ja Katajistontien asemakaava ja -muutos
 5. Porhontien ja torialueen asemakaavamuutos

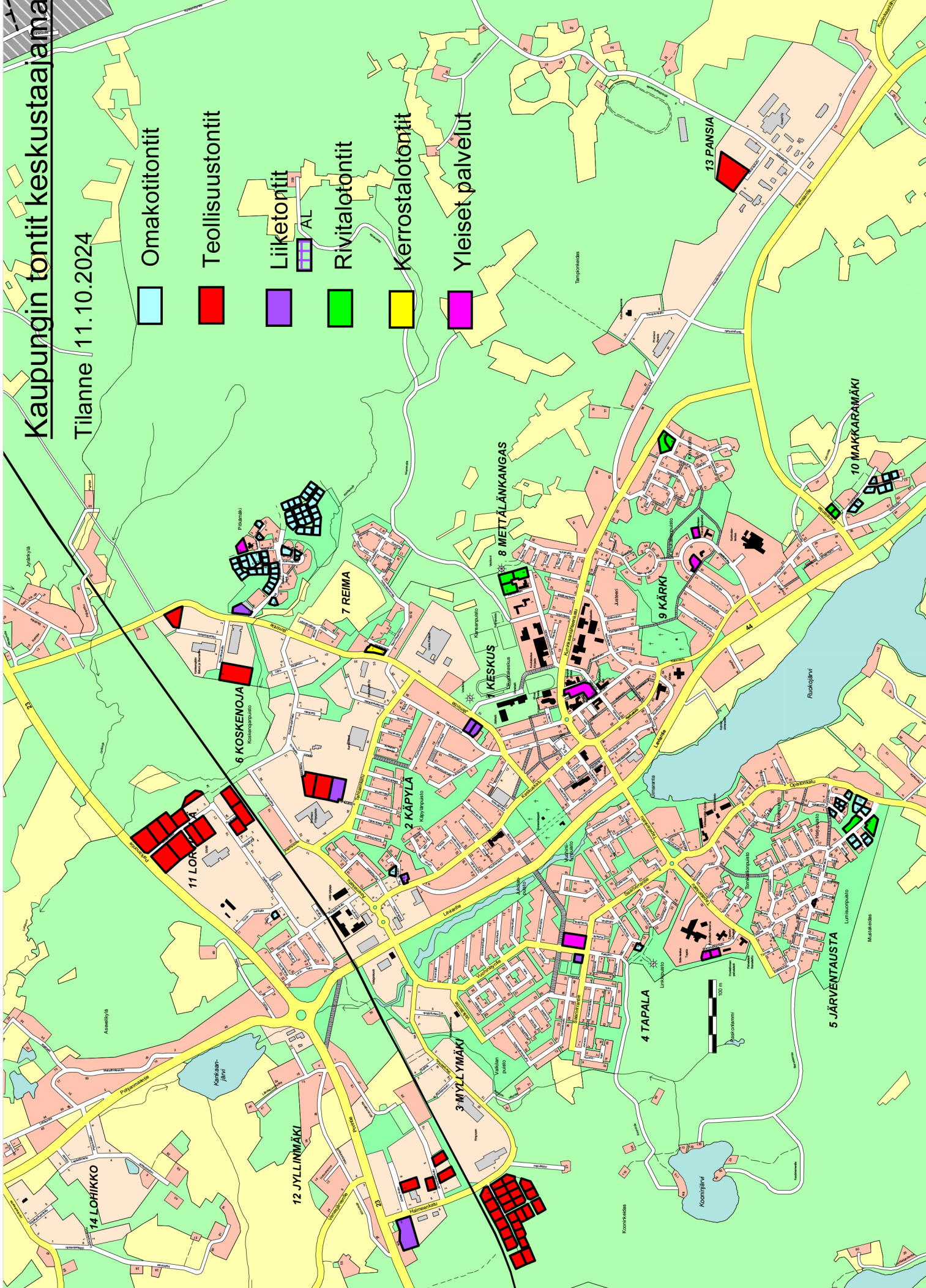
- Vuosina 2026-2027 kaavoitettavat alueet
 7. Männiköntien ja Tapiontien kulmauksen asuinkorttelialue
 8. Koskitien korttelin 58 laajentaminen joen suuntaan

- Lähitulevaisuudessa kaavoitusta vaativat alueet
 19. Linnikantien pään toteutumaton omakotitaloalue

Kaupungin tontit keskustaajama

Tilanne 11.10.2024

- Omakotitontit
- Teollisuustontit
- Liiketontit
- Rivitalotontit
- Kerrostalotontit
- Yleiset palvelut

Kankaanpään keskustaajaman tontit

Kaupungin tontit Honkajoen taajama

Tilanne 11.10.2024

Omakotitontit

Teollisuustontit

Honkajoen taajaman tontit

Kankaanpään kaupunki

			<i>ei merkittävää vaikutusta</i>	<i>+ / -</i>			
			<i>pieni</i>	<i><10000 €</i>			
			<i>keskisuuri</i>	<i>10000-50000 €</i>			
			<i>suuri</i>	<i>50 000 - 100 000 €</i>			kumulatiivinen
			<i>merkittävä</i>	<i>> 100 000 €</i>			
Toimenpide	Vaikutukset / perustelut	Talousvaikutuksen suuruusluokka		2025	2026	2027	
	Vaikutusten arviointi						
	Yleiset keinot						
	YT-neuvotteluihin tavoitellaan 20 htv:n vähentämistä			450 000	900 000	900 000	
Hallinto ja henkilöstö							
	Työterveyshuollon Kela II -palvelut	Negatiivinen vaikutus työhyvinvointiin ja sairauspoissaoloihin	suuri	30 000	30 000	30 000	
	Henkilöstösuunnitelma kustannuspaikoittain	Jatkuvaa toimintaa, palvelutaso, palvelujen tarve ja palveluverkko vaikuttaa			460 000	690 000	
	Henkilöstöjaoston lakkauttaminen		pieni	5 000	5 000	5 000	
	Valtuustoseminaarit Kankaanpäässä		keskisuuri	15 000	15 000	15 000	
	Muut henkilöstöedut: taukokahvi	Negatiivinen vaikutus työhyvinvointiin ja sairauspoissaoloihin. Opinnäytetyö henkilöstöetujen vaikuttavuudesta sovittu tehtävän.		50 000	50 000	50 000	
	merkkipäiväsääntö uudistetaan	Ei isoa taloudellista vaikutusta, työaikaa säästyy		5 000	5 000	5 000	
	Konsulttipalveluiden vähentäminen			20 000	20 000	20 000	
	Ylityökiellon selvittäminen	Kaikilta osin ei mahdollista/palvelutaso laskee	keskisuuri	7 000	7 000	7 000	
	Lomarahavapaa, niihin kannustaminen	Vain jos sijaista ei palkata	pieni	5 000	5 000	5 000	
	Pienhankintojen käytännöt	Varasto/keittiö		10 000	10 000	10 000	
	Koulutusten keskittäminen		pieni	5 000	5 000	5 000	
	Tekoälyn tehokas hyödyntäminen			5 000	15 000	15 000	
	<i>Ruokahuollosta:</i>						
	kahvitukset 2.000 €/v			2 000	2 000	2 000	
	<i>Markkinointi ja viestintä:</i>						
	Markkinointiyhteistyösopimukset yhdistysten kanssa, lisäksi yhteistyösopimus Nuorkauppakamarin kanssa	Ei ole kuntamarkkinoinnin perustoimintaa, vaikutus suurempi kyseisten yhdistysten toimintaan kuin kaupungin näkyvyyteen. Lopetuksesta/karsimisesta siis enemmän haittaa yhdistyksille.	keskisuuri	nykytasoa 40 000 €/v	10 000	10 000	10 000
	Erilaiset ostopalvelujen avulla toteutettavat markkinointikampanjat ja -toimenpiteet, mm. asumisen markkinointiin ja Business Kankaanpään liittyvät. Painopisteen siirtäminen kampanjoista kohti pitkäjänteisempää markkinointia ja samalla ostopalvelujen karsiminen. Yhteistyöhankkeiden hyödyntäminen.	Ei vakiintuneita toimenpiteitä, vaihtelevat vuosittain. Pääosin tukevat lakisääteistä viestintää, eli mm. palveluista kertomista. Jokaisen kampanjan hyöty mietittävä. Olisiko sama hyöty/näkyvyys saavutettavissa pitkäjänteisemmällä markkinoinnilla?	keskisuuri, ostopalveluista karsittavissa karkeasti arvioiden 15.000 €/v	n. 15 000 €/v	15 000	15 000	15 000

	Kesälehti yhteistyössä Sanoman kanssa	Kustannus riippuu lehden ja jakelun laajuudesta, sisältö omana työnä, lopetus heikentäisi matkailu- ja asukasmarkkinointia, sillä kaikki eivät seuraa somea.	pieni - keski-suuri, kustannusten vuosittaista nousua vaikea arvioida	alk. n. 9000 €/v	9 000	9 000	9 000
	Tuki-ilmoitukset, sisältää Pesämäki-näkyvyyden	Eri toimijoiden julkaisuissa painottuu tuki näkyvyyttä enemmän. Rajattu jo pääosin koskemaan vain paikallisia toimijoita. Pesämäki-näkyvyys eri tasoa ilmoituksiin verrattuna.	pieni	nykytaso 5000 €/v	2 000	2 000	2 000
	Markkinoinnista vähentäminen				30 000	30 000	
Talouspalvelut							
	Talouspalvelut - Järjestelmäudistus ja talousprosessien muutos/selkeytys ja automatisointi. Vaikutusta myös muilla palvelukokonaisuuksilla.	Taloushallinnon tehtäviin kuluvan ajan väheminen, mahdollinen -1 htv ja työnjako palvelualueiden kanssa.		Sisältyy henkilöstösäästöön			
	Talouspalvelut- ostopalvelun vähentäminen	Luovutaan ulkopuolisesta palvelunostosta koskien asiantuntijapalveluja	keski-suuri		15 000	15 000	15 000
Elinkeinopalvelut							
	Elinkeinopalvelut: Yhteistoimintaosuudet, hankerahoitusosuudet kumppaneiden hankkeisiin		keski-suuri		12 000	14 000	15 000
	Elinkeinopalvelut: Yritysneuvontapalveluiden tuottaminen seudullisesti naapurikunnille nykyistä kattavammin. Toteutus hankkeistamalla, tavoitteena plusmerkkinen hankkeen netto jolla pieni vaikutus palvelualueen kokonaiskustannusta laskevasti.		ei merkittävää vaikutusta		1 000	1 000	1 000
	Maaseutupalvelut: Eläköitymisen myötä maaseutusihiteeri mahdollinen 1 htv vähentäminen --> tarvitaan kuitenkin ostopalvelua eriyttämisvaateen täyttämiseksi.		keski-suuri	Sisältyy henkilöstösäästöön			
	Maaseutupalvelut: Kesätyöntekijäresursista luopuminen		keski-suuri		10 000	10 000	10 000
	Hankerahoitus ulkopuolisille. Tarvittaessa nykyinen 100.000 eur vuositaso on puristettavissa vaikkapa noin 50.000 euroon. Palvelutasossa yhteistoiminnan suuntaan se tarkoittaa sitä, että emme lähde mukaan mihinkään uusiin hankkeisiin, momentum -hankkeista huolimatta.	Palvelutasossa yhteistoiminnan suuntaan se tarkoittaa sitä, että emme lähde mukaan mihinkään uusiin hankkeisiin, momentum -hankkeista huolimatta.	suuri		30 000	30 000	30 000
Kehityspalvelut							
	Kehittämispalvelut						
	Erilaiset työryhmät ja toimikunnat	Honkajoki-toimikunta (Kuntaliitossopimuksen mukainen toimielin valtuustokaudelle 2021-2025, toimintarahaa nyt myönnetty 4x30.000 e). Toimintamallin monistaminen muihin kyliin tässä taloudellisessa tilanteessa?	keski-suuri		30 000	30 000	30 000
		Innovaatiotyöryhmä (kaupungin palvelujen kehittämisen työryhmä, nimetty valtuustokaudelle 2021-2025)	keski-suuri		10 000	10 000	10 000

	Osallistuva budjetointi	Osallistuva budjetointi (otettu käyttöön v.2024). Kuntalaisilta saatiin 86 ehdotusta. Äänestysvaiheeseen osallistui 472 kuntalaista. Käytännön jatkaminen hieman pienemmällä budjetilla, esim. 20.000 euroa -> vaikutus 90.000 euroa 2025-2027. Toimintatavasta luopuminen kokonaan -> -150.000 euroa 2025-2027.	keskisuuri		30 000	30 000	30 000
	Työllisyydenhoito						
	TYPO-hankkeet	Hankkeen rahoitukseen sitouduttu vuoden 2024 loppuun asti. Valtin typo-hanketoiminta on ollut vaikuttavaa. Epävarmuustekijöitä: Jatkuuko vastaavien hankkeiden tukeminen TE24 uudistuksen jälkeen tulevalla, Porin hallinnoimalla työllisyysalueella? Jos, niin mikä on työllisyysalueen kuntien rahoitusosuus jatkossa? Tämän hetkisen tiedon mukaan (5/2024) tuleva työllisyysalue ei tue vastaavia hankkeita. Kunnat päättävät itsenäisesti mahdollisista työllistymistä edistävästä hankkeista alueellaan.	merkittävä		20 000	20 000	20 000
	Velvoitetöyllyttäminen	Orpon hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite <i>työttömyysturvan ikäsidonnoisista poikkeussäännoistä luopumiseksi</i> . Päätyykö kuntien ns. velvoitetöyllyttäminen?. Epävarmuustekijä: missä muodossa ja laajuudessa ikäsidonnoisista poikkeussäännoista luovutaan? Työllistämisen palvelualueella on vuosittain varauduttu 8-11 henkilön velvoitetöyllyttämiseen. Lakisidonnoisuuden poistuessa määrärahavaraksesta voidaan luopua tai kohdentaa toisella tavalla työllisyyttä edistäen.	merkittävä		113 155	113 155	113 155
Kaupunkisuunnittelupalvelut							
	Maksujen ja taksojen tarkastelu (lakimuutos 2025)	Pakollinen muutos, rakentamislaki 2025. Osa vanhasta taksasta jää pois.	Pieni		1 000	1 000	1 000
	Metsästrategian laadinta + 200.000 €	Selvitetään myös aurinkovoimaloiden sijoittuminen kaupungin omistamille maa-alueille	merkittävä	200000 € /vuosi	200 000	200 000	200 000
	Kiinteistöveroselvitys	Jatkuu Honkajoen alueella	keskisuuri	50 000 €/vuosi	30 000	30 000	30 000
	Kaupunkisuunnittelun palveluiden tarjoaminen muille kunnille				1 000	1 000	1 000
	Pienten syrjäisten metsäpalstojen myynti	Liittyy metsästrategiaan	keskisuuri	50 000 €	10 000	10 000	10 000
Tekniset palvelut / Rakennettu ympäristö							
	Investointien PTS-suunnittelu, priorisointi / vähentäminen 1.000.000 eurolla vuositasolla	Toteutettavilla investoinneilla pitkäaikainen vaikutus käyttötalousmenoihin poistomenoina	merkittävä		50 000	50 000	50 000
	Vesihuollon perusmaksun korottaminen . Korotetaan 2025-27 vuosittain 5 %.	Taksarakenne ei ole nykyisellään suositusten mukainen. Perusmaksuja pitäisi jatkossa korottaa suhteessa enemmän kuin käyttömaksuja johtuen vesihuollon investointitason noususta.	keskisuuri	perusmaksun 10 % korotus on noin 30.000 €/a	15 000	30 000	45 000
	Sähkön käytön kysyntäjousto, selvitetään mahdollisuudet sopimukseen	Riippuu onko kaupungilla riittävästi joustopotentiaalia sopimuksen saamiseksi.	pieni	n. 10000 €/a	10 000	10 000	10 000
	Katujen ja puistoväylien talvihoito /Lumensirron ja läjityksen optimointi (hajauttamien), tavoite vähennys 20%	Lumensirron osuustalvihoitoon kustannuksista lumimäärästä riippuen voilolla n. 35 % (< 100000 €/a+ läjitys n. 9 %)	keskisuuri	n. 10.000-20.000 €/a	10 000	10 000	10 000

Ympäristöpalvelut							
Sivistyspalvelut							
Kasvatus- ja opetus							
Perusopetuksen yksikkökustannusten tarkastelu resurssien kohdentamisessa ja/tai tuntikehysten leikkaaminen sekä tuntijaon muuttaminen	Palveluiden mitoittaminen lasten ja nuorten määrän mukaan	Merkittävä, tarkentuu palveluverkkoselvityksen myötä					
Varhaiskasvatuksen palveluiden mitoittaminen lapsimäärän mukaan: yksiköiden ja ryhmien vähentäminen	Vaikutus henkilötöyvuosiin ja yksiköiden kokoihin.	Vuosittainen talousvaikutus (mahdollinen 4 htv), tarkentuu palveluverkkoselvityksen myötä, kustannussäästöt muita kuin henkilöstökustannuksia		25 000	25 000	50 000	
Varhaiskasvatuksen tehtävänkuvien muuttaminen	Toiminnan tehostaminen esim. kaupungin sisällä	Vaikutus ei vielä arvioitavissa, tarkentuu palveluverkkoselvityksen myötä					
Päiväkotien aukioloaikojen tarkastelu	Aukioloajat sekä loma-aikojen avoinna olevat yksiköt	Vaikutus ei vielä arvioitavissa					
Esikoululaisten siirtäminen keskitetyksi koulujen yhteyteen	Venesjärvellä mahdollista miettiä esiopetusta jo kaudelle 2025-2026, koska täydentävää varhaiskasvatusta voidaan miettiä viereisen päiväkodin kanssa.	mahdollinen 2 htv vähennys vuositasolla					
Koulun sulkeminen, jos oppilasmäärä on alle 25		mahdollinen 2 htv vähennys					
Opetuksen tilaratkaisujen optimointi				50 000	50 000	50 000	
Kulttuuri- ja vapaa-aika							
Kaupungin järjestämien kulttuuri- ja nuorisotapahtumien vähentäminen, Ramppikuume	Vähentämisperiaatteena osallistujamäärät ja merkitys kaupungille	Keskisuuri, kun otetaan huomioon myös henkilöstömenot		10 000	10 000	10 000	
Kirjastopalveluiden vähentäminen, toimipisteitä lakkauttamatta	Vaikutus kirjastopalveluiden saatavuuteen ja henkilötöyvuosien määrään. Pääkirjaston lainaus- ja käyntimäärät vuonna 2023, lainaus 161.311 ja käynnit 69.109. Honkajoen lainaus- ja käyntimäärät vuonna 2023, lainaus 22.995 ja käynnit 6.584.	mahdollinen 1 htv vähennys, sisältyy henkilöstösäästöihin					

Kumulatiinen

Säästöt

Yhteensä	1 358 155	2 295 155	2 536 155
-----------------	-----------	-----------	-----------